

REPUBLIC OF SOUTH AFRICA
GOVERNMENT GAZETTE

STAATSKOERANT
VAN DIE REPUBLIEK VAN SUID-AFRIKA

REGULATION GAZETTE No. 2400

Registered at the Post Office as a Newspaper

PRICE 20c PRYS

OVERSEAS 30c OORSEE

POST FREE — POSVRY

REGULASIEKOERANT No. 2400

As 'n Nuusblad by die Poskantoor Geregistreer

Vol. 138]

PRETORIA, 10 DECEMBER 1976
10 DESEMBER

[No. 5355

GOVERNMENT NOTICES

DEPARTMENT OF LABOUR

No. R. 2400

10 December 1976

INDUSTRIAL CONCILIATION ACT, 1956

**BUILDING INDUSTRY, KROONSTAD.—
AGREEMENT**

I, Stephanus Petrus Botha, Minister of Labour, hereby—

(a) in terms of section 48 (1) (a) of the Industrial Conciliation Act, 1956, declare that the provisions of the Agreement which appears in the Schedule hereto and which relates to the Building Industry, shall be binding, with effect from the second Monday after the date of publication of this notice and for the period ending 30 November 1981, upon the employers' organisation and the trade union which entered into the said Agreement and upon the employers and employees who are members of the said organisation or union;

(b) in terms of section 48 (1) (b) of the said Act, declare that the provisions of the said Agreement, excluding those contained in clauses 1 (1), 2, 8 (3) (d), 38, 41, 45 and 46, shall be binding, with effect from the second Monday after the date of publication of this notice and for the period ending 30 November 1981, upon all employers and employees other than those referred to in paragraph (a) of this notice, who are engaged or employed in the said Industry in the Magisterial District of Kroonstad; and

(c) in terms of section 48 (3) (a) of the said Act, declare that in the Magisterial District of Kroonstad and with effect from the second Monday after the date of publication of this notice and for the period ending 30 November 1981, the provisions of the said Agreement, excluding those contained in clauses 1 (1), 2, 8 (3) (d), 38, 41, 45 and 46, shall *mutatis mutandis* be binding upon all Bantu employed in the said Industry by the employers upon whom any of the said provisions are binding in respect of employees and upon those employers in respect of Bantu in their employ.

S. P. BOTHA, Minister of Labour.

54899—A

GOEWERMENSKENNISGEWINGS

DEPARTEMENT VAN ARBEID

No. R. 2400

10 Desember 1976

WET OP NYWERHEIDSVERSOENING, 1956

BOUNYWERHEID, KROONSTAD.—OOREENKOMS

Ek, Stephanus Petrus Botha, Minister van Arbeid, verklaar hierby—

(a) kragtens artikel 48 (1) (a) van die Wet op Nywerheidsversoening, 1956, dat die bepalings van die Ooreenkoms wat in die Bylae hiervan verskyn en op die Bounywerheid betrekking het, met ingang van die tweede Maandag na die datum van publikasie van hierdie kennisgewing en vir die tydperk wat op 30 November 1981 eindig, bindend is vir die werkgewers-organisasie en die vakvereniging wat genoemde Ooreenkoms aangegaan het en vir die werkgewers en werknemers wat lede van genoemde organisasie of vereniging is;

(b) kragtens artikel 48 (1) (b) van genoemde Wet, dat die bepalings van genoemde Ooreenkoms, uitgesonderd dié vervat in klousules 1 (1), 2, 8 (3) (d), 38, 41, 45 en 46, met ingang van die tweede Maandag na die datum van publikasie van hierdie kennisgewing en vir die tydperk wat op 30 November 1981 eindig, bindend is vir alle ander werkgewers en werknemers as dié genoem in paragraaf (a) van hierdie kennisgewing, wat betrokke is by of in diens is in genoemde Nywerheid in die landdrostdistrik Kroonstad; en

(c) kragtens artikel 48 (3) (a) van genoemde Wet, dat die bepalings van genoemde Ooreenkoms, uitgesonderd dié vervat in klousules 1 (1), 2, 8 (3) (d), 38, 41, 45 en 46, met ingang van die tweede Maandag na die datum van publikasie van hierdie kennisgewing en vir die tydperk wat op 30 November 1981 eindig, in die landdrostdistrik Kroonstad *mutatis mutandis* bindend is vir alle Bantoes in diens in genoemde Nywerheid by dié werkgewers vir wie enigeen van genoemde bepalings ten opsigte van werknemers bindend is en vir daardie werkgewers ten opsigte van Bantoes in hul diens.

S. P. BOTHA, Minister van Arbeid.

5355—1

SCHEDULE

INDUSTRIAL COUNCIL FOR THE BUILDING INDUSTRY,
KROONSTAD

AGREEMENT

in accordance with the Industrial Conciliation Act, 1956, made and entered into between the

Kroonstad Master Builders' and Allied Trades Association (hereinafter referred to as the "employers" or the "employers' organisation"), of the one part, and the Amalgamated Union of Building Trade Workers of South Africa (hereinafter referred to as the "employees" or the "trade union"), of the other part, being the parties to the Industrial Council for the Building Industry, Kroonstad.

1. SCOPE OF APPLICATION

(1) The terms of this Agreement shall be observed in the Magisterial District of Kroonstad by all employers and employees in the Building Industry, who are members of the employers' organisation and the trade union, respectively.

(2) Notwithstanding the provisions of subclause (1), the terms of this Agreement shall—

(a) apply to apprentices only in so far as they are not inconsistent with the provisions of the Apprenticeship Act, 1944, or any conditions prescribed thereunder;

(b) apply to trainees only in so far as they are not inconsistent with the provisions of the Training of Artisans Act, 1951, or any conditions prescribed thereunder.

(3) The provisions of clause 7 shall not apply to employees for whom wages are prescribed in clause 4 (1) (a), (b) and (f).

2. PERIOD OF OPERATION

This Agreement shall come into operation on such date as may be fixed by the Minister of Labour in terms of section 48 of the Act and shall remain in force for a period of five years, or for such period as the Minister may determine.

3. DEFINITIONS

Any terms used in this Agreement which are defined in the Industrial Conciliation Act, 1956, shall have the same meaning as in that Act, and any reference to an Act shall include any amendment thereof; further, unless inconsistent with the context—

"Act" means the Industrial Conciliation Act, 1956;

"agent" means a person appointed by the Council in terms of the provisions of section 62 (7) of the Act;

"apprentice" means an employee serving under a written contract of apprenticeship registered or deemed to have been registered under the provisions of the Apprenticeship Act, 1944, and includes employees on probation under that Act;

"artisan" means an employee other than an apprentice or a trainee who is engaged in any one or more of the following operations in any one or more of the trades indicated below and shall also include an employee in charge of or supervising employees for whom wages are prescribed in clause 4 (1) (e) of this Agreement:

Asphalting: Water- and damp-proofing; supervision;

blocklaying: Tuck pointing; the erecting, setting into position for building and all subsequent adjustment of jigs, and the setting into position of windows and door jambs, but excluding—

(a) the laying of blocks not bedded in mortar or mastic;

(b) the laying to a jig of blocks bedded in mortar or mastic;

bricklaying: Setting bricks or other materials; plumbing angles; tuck pointing;

carpentry, joinery, office, shop and bank fitting: Marking out; setting out; assembly and fixing of fittings; cutting, planing and fixing finished woodwork; assembly and fixing composition materials and rough timbers; assembling of kitchen fittings; and fixing of corrugated iron and asbestos sheets to wooden backing or grounds;

electrical installation: All wiring work which must be performed by a wireman in terms of the Electrical Wiremen's and Contractors Act, 1939, and operations incidental thereto;

floor laying: Marking out; cutting and fixing of wooden strip flooring; setting of flooring blocks, tiles, sheeting and similar materials after completion of preparatory operations;

BYLAE

NYWERHEIDSRAAD VIR DIE BOUNYWERHEID,
KROONSTAD

OOREENKOMS

ingevolge die Wet op Nywerheidsversoening, 1956, gesluit deur en aangegaan tussen die

Kroonstad Master Builders' and Allied Trades Association (hierna die "werkgewers" of die "werkgewersorganisasie" genoem), aan die een kant, en die Amalgamated Union of Building Trade Workers of South Africa (hierna die "werknemers" of die "vakvereniging" genoem), aan die ander kant, wat die partye is by die Nywerheidsraad vir die Bounywerheid, Kroonstad.

1. TOEPASSINGSBESTEK

(1) Hierdie Ooreenkoms moet in die landdrostdistrik Kroonstad nagekom word deur alle werkgewers en werknemers in die Bounywerheid wat onderskeidelik lede van die werkgewersorganisasie of die vakvereniging is.

(2) Ondanks subklousule (1), is hierdie Ooreenkoms—

(a) op vakleerlinge van toepassing slegs vir sover dit nie met die Wet op Vakleerlinge, 1944, of met voorwaardes wat daarkragtens voorgeskryf is, onbestaanbaar is nie;

(b) op kwekelinge van toepassing slegs vir sover dit nie met die Wet op Opleiding van Ambagsmanne, 1951, of met voorwaardes wat daarkragtens voorgeskryf is, onbestaanbaar is nie;

(c) nie van toepassing nie op persone wat betrokke is by die oprigting, onderhouding, herstel of verbouing op plase, van—

(i) woonhuise teen 'n koste van minder as R2 000; en

(ii) alle ander geboue, afgesien van die koste, wat uitsluitlik vir boerderydoeleindes gebruik word of gebruik sal word.

(3) Klousule 7 is nie op werknemers vir wie lone in klousule 4 (1) (a), (b) en (f) voorgeskryf word, van toepassing nie.

2. GELDIGHEIDSDUUR

Hierdie Ooreenkoms tree in werking op dié datum wat die Minister van Arbeid kragtens artikel 48 van die Wet vasstel en bly van krag vir 'n tydperk van vyf jaar, of vir dié tydperk wat die Minister bepaal.

3. WOORDOMSKRYWING

Alle uitdrukkings wat in hierdie Ooreenkoms gebesig en in die Wet op Nywerheidsversoening, 1956, omskryf word, het dieselfde betekenis as in daardie Wet, en waar daar van 'n wet melding gemaak word, word ook alle wysigings daarvan bedoel; voorts, tensy onbestaanbaar met die sinsverband, beteken—

"Wet" die Wet op Nywerheidsversoening, No. 28 van 1956;

"agent" 'n persoon wat kragtens artikel 62 (7) van die Wet deur die Raad aangestel is;

"vakleerling" 'n werknemer wat diens doen ooreenkomstig 'n skriftelike leerlingskontrak wat ingevolge die Wet op Vakleerlinge, 1944, geregistreer is of geag word geregistreer te wees, en ook werknemers wat kragtens hierdie Wet op proef is;

"ambagsman" 'n werknemer, uitgesonderd 'n vakleerling of kwekeling, wat een of meer van die volgende werksaamhede verrig in een of meer van die ambagte wat hieronder genoem word, en ook 'n werknemer wat aan die hoof staan van of toesig hou oor werknemers vir wie lone in klousule 4 (1) (e) van hierdie Ooreenkoms voorgeskryf word:

Asfaltwerk: Water- en dampdigting; toesighouding;

bloklêwerk: Rifvoegwerk; die oprigting van setmate en die plasing daarvan in posisie vir bouwerk en alle latere stelwerk daaraan, en die plasing van vensters en deurkosyne in posisie, maar uitgesonderd—

(a) die lê van blokke wat nie in dagha of mastik gelê word nie;

(b) die lê, volgens 'n setmaat, van blokke wat in dagha of mastik gelê word;

messelwerk: Bakstene of ander materiaal lê; hoeke in die lood bring, rifvoegwerk;

timmerwerk, skrynwerk, kantoor-, winkel- en bankuitrustingswerk: Uitmerkwerk; afmerkwerk; montering en vassit van vaste toebehore; saagwerk, skaafwerk en vassit van afgewerkte houtwerk; montering en vassit van komposisiemateriaal en onbewerkte timmerhout; montering van kombuistoebehore; en die vassit van golfyster- en asbesplate aan agterwerk of hegstukke van hout;

elektrisiteitsinstallering: Alle bedradingswerk wat ingevolge die Wet op Elektrotegniese Draadwerkers en Aannemers, 1939, deur 'n draadwerker verrig moet word en werksaamhede wat daarmee in verband staan;

vloerlêwerk: Uitmerkwerk; die saag en vassit van houtstrookvloere; die lê van vloerblokke, vloerteëls, dunvloerbedekking en dergelijke materiaal na voltooiing van die voorbereidende werksaamhede;

glazing: Cutting of glass or similar materials; face puttying; fixing glazing beads;

lead-light making: Setting out of templets or drawings on boards; cutting of glass; leading of glass, soldering and the insertion of fixing wires;

metal work: Marking and setting out; setting up and supervising machines subject to the proviso that no one artisan shall be required to supervise more than three machines, or where the total number of machines is not a complete multiple of three, more than five machines; hand welding and/or brazing; drilling and/or tapping by hand; final filing and/or assembly; the fixing of builders' smithwork, metal frames and metal stairs, architectural metal work, and extruded metal;

painting: Paper-hanging; signwriting; applying paint, varnish, and/or other materials, including Kenitex, to all surfaces, but excluding the painting operations specified in the definitions of "operative" and "labourer";

plastering, screeding and granolithic: Preparing preliminary ruling screeds; rendering materials to rough surfaces; finishing off by hand after ruling off; applying crushed stone to adhesive on walls;

plumbing: Marking out, setting out; final fixing of assembled fittings;

steelwork: Setting out any framework required for the casting of a slab; setting out of the bolt set into the slab; supervising bending, placing and fixing in position of steel and steel construction;

stone work, masonry and monumental work: Drawing, designing and setting out letters and enrichments; cutting and carving letters by hand and pneumatis hammer; final surfacing and finishing, excluding polishing, of stone or substitute material by hand to size; setting up machines; setting stone on mortar bed; marking out;

structural carpentry: Marking out; setting out; plumbing and levelling off columns and beams; lining up of shuttering for concreting; assembling shuttering;

tiling: Setting tiles or other materials; plumbing angles;

woodmachining: Marking out; setting out; setting up and supervising woodworking machines, subject to the proviso that no one artisan shall be required to supervise more than three machines, or where the total number of machines is not a complete multiple of three, more than five machines;

"Building Industry" means, without in any way limiting the ordinary meaning of the expression, the industry in which employer and employee are associated for the purpose of erecting, completing, renovating, repairing, maintaining or altering buildings or structures and/or the making of articles for use in the erection, completion or alteration of buildings and structures, whether the work is performed, the material is prepared or the necessary articles are made on the sites of the buildings or structures or elsewhere and shall include all work executed or carried out by persons therein, who are engaged in the following trades or subdivisions thereof, but shall not include clerical employees and administrative staffs, nor the installation, maintenance or repair of lifts in buildings:

(a) **Asphalting**, which includes covering floors, flat and/or sloping roofs, water proofing or damp proofing of basements or foundations, whether or not with prepared roll roofing or asphalt sheeting having glazed or unglazed surfaces, whether or not using tar, macadam, neuchatel, limmer or any other type of solid or semi-solid asphalt, mastic or emulsified asphalts or bitumens, applied either hot or cold to such roofs, floors or basements or foundations;

(b) **bricklaying**, which includes concreting and the fixing of concrete blocks, slabs, or plates, tiling of walls and floors, jointing of brick work, pointing, paving, mosaic work, facing work in slate, in marble and in composition, drainlaying, slating, roof tiling and cement caulking of earthenware pipes;

(c) **concrete work**, which includes the supervision of concrete being placed *in situ* and levelling the surfaces thereof;

(d) **electrical installation**, which includes electrical fitting and wiring and operations incidental thereto;

(e) **French polishing**, which includes polishing with a brush or pad, and spraying with any composition;

(f) **glazing**, which includes the cutting and/or fixing of all kinds of glass or other like products into rebates, formed in wood or metal doors, windows, frames or like fixtures, and all operations incidental thereto;

beglasing: Die sny van glas of soortgelyke materiaal; die aanbring van voorstopverf; die vassit van ruitkraallyste;
ruit-in-loot-werk: Die afmerk van patrone of tekeninge op bord; die sny van glas; die bekleding van glas met lood, soldeerwerk en die invoeging van binddraad;

metaalwerk: Merk- en afmerkwerk; die opstel van en toesighouding oor masjiene, behoudens die voorbehoudsbepaling dat daar van geen individuele ambagsman vereis mag word om oor meer as drie masjiene of, waar die totale getal masjiene nie 'n volle veelvoud van drie is nie, oor meer as vyf masjiene toesig te hou nie; handsweis- en/of sweissoldeerwerk; handboorwerk en/of die maak van taggate met die hand; finale vyl- en/of monterwerk; die vassit van siermetaalwerk, metaalrame en metaaltrappe, boumetaalwerk en uitgedrukte metaal;

skilderwerk: Muurplakwerk; letterskilderwerk; die aanbring van verf, vernis en/of ander materiaal, met inbegrip van Kenitex, op alle oppervlakte, maar uitgesonderd die skilderwerksaamhede in die omskrywings van "werkman" en "arbeider" genoem;

pleister-, afvlakings- en granolitiese werk: Die bereiding van voorlopige gidspleisterwerk; die beraping van materiaal op ruwe oppervlakte; afwerking met die hand na afvlakking met 'n rei-hout; die aanbring van vergruisde klip op kleefstof aan mure;

loodgieterswerk: Uitmerk- en afmerkwerk; die finale vassit van toebehore wat gemonteer is;

staalwerk: Die uitlê van raamwerke wat nodig is vir die giet van 'n platblok; die in posisie plaas van die bout wat in die platblok geplaas word; toesighouding oor die buig, plasing en vassit in posisie van staal en staalkonstruksie;

klipwerk, klipmesselwerk en monumentwerk: Die teken, ontwerp en afmerk van letters en versierings; die sny en grave-ring van letters met die hand en 'n drukluhamer; die finale afskuur en afwerking, volgens grootte, van klip of plaas-ervangende materiaal met die hand, maar nie poleerwerk nie; die opstel van masjiene; die plasing van klippe op 'n daghablad; uitmerkwerk;

boutimmerwerk: Uitmerk- en afmerkwerk; suile en balke in die lood bring en waterpas maak; die rigting van bekisting vir betonwerk; die montering van bekisting;

teëlwerk: Die lê van teëls of ander materiaal; hoeke in die lood bring;

houtmasjiene: Uitmerkwerk; afmerkwerk; die opstel van en toesighouding oor houtwerkmasjiene, behoudens die voorbehoudsbepaling dat daar van geen individuele ambagsman vereis mag word om oor meer as drie masjiene of, waar die totale getal masjiene nie 'n volle veelvoud van drie is nie, oor meer as vyf masjiene toesig te hou nie;

"Bounywerheid", sonder om die gewone betekenis van die uitdrukking enigerwyse te beperk, die Nywerheid waarin werk-gewer en werknemer met mekaar geassosieer is met die doel om geboue of bouwerke op te rig, te voltooi, op te knap, te herstel, te onderhou of te verbou en/of artikels te maak vir gebruik by die oprigting, voltooiing of verbouing van geboue en bouwerke, afgesien daarvan of die werk verrig, die materiaal berei of die nodige artikels gemaak word op die terreine van die geboue of bouwerke of elders, en ook alle werk wat uitgevoer word deur persone daarin wat by een van ondergenoemde ambagte of onderverdeling daarvan betrokke is, maar nie ook klerke en administratiewe personeel nie en ook nie die installering, onderhoud of herstel van hysers in geboue nie;

(a) **Asfalting**, wat die volgende insluit: Die bedekking van vloere, plat- en/of staandakke, die waterdigting of dampdigting van kelders of fondamente, hetsy met bereide rolle dakbedekking of asfaltplate met geglasuurde of nie-geglasuurde oppervlakke, en afgesien daarvan of teer, macadam, neuchatel, limmer of 'n ander tipe of halfsoliede asfalt, mastik of emulsie-asfalt of bitumen gebruik word of nie en of dit warm of koud of sodanige dakke, vloere of kelders of fondamente aanbring word;

(b) **messelwerk**, wat die volgende insluit: Betonwerk en die aanbring van betonblokke, -plaatblokke of -plate, die beteëling van mure en vloere, voegwerk aan steenwerk, voegstryking, pla-veiwark, mosaiekwerk, voorwerk in verband met leiklip, met marmer en met komposisiemateriaal, rioolaanleg, leiklipwerk, dak-beteëling en sementkalkfaatwerk aan erdepype;

(c) **betonwerk**, wat die volgende insluit: Toesighouding oor die giet van beton op die terrein en die gelykmaak van oppervlakke daarvan;

(d) **elektrisiteitsinstallering**, wat die volgende insluit: Die aanbring van elektriese toebehore en bedrading en die werksaamhede wat daarmee in verband staan;

(e) **lakpolitoerwerk**, wat die volgende insluit: Politoerwerk met 'n kwas of 'n kussinkie en bespuiting met 'n komposisiestof;

(f) **beglasing**, wat die volgende insluit: Die sny en/of aanbring van alle soorte glas of dergelyke materiaal in sponnings wat gevorm is in hout- of metaaldeure, -vensters, -rame of dergelyke vaste toebehore, en alle werksaamhede wat daarmee in verband staan;

(g) *joinery*, which includes the fixing of all wooden fittings and the manufacture of all articles of joinery incidental to such fitting, whether or not the fixing in the building or structure is done by the person making or preparing the article used, and shall include cupboards, kitchen dressers or other kitchen fixtures which accrue to the building as a permanent portion thereof;

(h) *leadlight making*, which includes the manufacture and/or fixing of lead and/or other metal lights and display signs, other than electric lights or signs and glazing relating thereto;

(i) *masonry*, which includes stone cutting and building (also the cutting and building of ornaments and monumental stone-work), concreting and the fixing or building of precast or artificial stone or marble, paving, mosaic work, pointing, wall and floor tiling, operating of a Mall and Biax or similar type of portable spinner, flexible cutting, finishing and other stone working machinery other than stone polishing machinery, and sharpening of mason's tools whether or not the fixing in the building or structure is done by the person making or preparing the article used;

(j) *metal work*, which includes the fixing of steel ceilings, metal windows, metal doors, builders' smith work, metal frames and metal stairs and architectural metal work, together with the manufacture and/or fixing of drawn metal work and sheet and extruded metal, whether or not the fixing in a building or structure is done by the persons making or preparing the article used;

(k) *painting*, which includes decorating, paper hanging, glazing, distempering, lime and colour washing, staining, varnishing, graining and marbling and spraying, signwriting and wall decorations;

(l) *plastering*, which includes modelling, model making, mould making, facing of casts to moulds, making and fixing plaster board ceilings and fibrous plaster or other compositions, granolithic, terrazzo and composition floor-laying, composition wall covering and polishing, operating a Mall and Biax or similar type of portable spinner, flexible cutting and finishing machine, precast or artificial stone work, wall and floor tiling, paving and mosaic work, metal lathing, acoustic spraying and all processes incidental to the completion of ceiling and walls, whether or not the fixing in the building or structure is done by the person making or preparing the articles used;

(m) *plumbing*, which includes brazing and welding, lead burning, gas fitting, sanitary and domestic engineering, drainlaying, caulking, ventilating, heating, hot and cold water fitting, fire installation and the manufacture and fitting of all sheet metal work, whether or not the fixing in the building or structure is done by the person making or preparing the article used;

(n) *saw-doctoring*, which includes machines and tools used in the trade, hammering, gulleting, sharpening and setting all classes of circular and frame saws, brazing, retoothing, sharpening (by hand or machine), spring setting, tensioning of band saws, setting up and repairing inserted tooth saws, truing up buckled or twisted band saws and circular saws;

(o) *shop, office and bank fitting*, which includes the manufacture and/or fixing of shop fronts, window enclosures, show cases, counter screens and interior fittings and fixtures;

(p) *sign-writing* which includes colour mixing and matching, laying out signs, painting backgrounds, lettering, gilding, heraldry, use of gold leaf, glass engraving, spray painting, sand blasting designs;

(q) *steel reinforcing* which includes supervising the bending, placing and fixing in position of steel;

(r) *steel construction*, which includes the fixing of all classes of steel or other metal columns, girders, steel joists or metal in any other form which form part of a building or structure;

(s) *woodworking*, which includes carpentry, panelling and polishing and sandpapering of same, woodworking, machining, turning, carving, fixing of corrugated iron, sound and acoustic material, cork and asbestos insulation, woodlathing, composition ceiling and wall covering, plugging of walls, covering of woodwork with metal and covering of metal with woodwork, block and other flooring, including wood, linoleum, rubber, rubber compositions, asphalt based floor coverings or cork, including the sandpapering of same, operating a Mall and Biax or similar type of portable spinner, flexible cutting, finishing and polishing machine,

(g) *skrynwerk*, wat die volgende insluit: Die aanbring van alle houttoebehore en die vervaardiging van alle skrynwerkartikels wat met sodanige toebehore in verband staan, afgesien daarvan of die artikel wat gebruik word deur die persoon wat dit gemaak of berei het in die gebou of bouwerk aangebring word of nie, en ook rakkaste, kombuiskeste of ander kombuis toebehore wat as 'n permanente deel van die gebou aangebring word;

(h) *ruit-in-loodwerk*, wat die volgende insluit: Die vervaardiging en/of aanbring van ruite in lood en/of ander metaal en reklameborde, uitgesonderd elektriese ligte of tekens en die beglasing wat daarmee in verband staan;

(i) *klipmesselwerk*, wat die volgende insluit: Klipkap en klipbouwerk (ook die kap van klippe vir en die bou van sier- en monumentklipwerk), betonwerk en die aanbring of bou van voorafgegieste of kunsklip of kunsmarmer, plaveiwerk, mosaïekwerk, voegstryking, muur- en vloerbeteëling, die bediening van 'n Mall en Biax- of dergelike tipe draagbare skuurskyf, buigsame sny-, afwerk- en ander klipwerkmassinerie, uitgesonderd klip-poleermassinerie, en die slyp van klipwerkersgereedskap, afgesien daarvan of die artikel wat gebruik word, deur die persoon wat dit gemaak of berei het in die gebou of bouwerk aangebring word of nie;

(j) *metaalwerk*, wat die volgende insluit: Die aanbring van staal-plafonne, metaalvensters, metaaldeure, siermetaalwerk, metaalrame en metaaltrappe en boumetaalwerk, tesame met die vervaardiging en/of aanbring van getrokke metaalwerk en plaat- en uitgedrukte metaal, afgesien daarvan of die artikel wat gebruik word, deur die persoon wat dit gemaak of berei het in die gebou of bouwerk aangebring word of nie;

(k) *skilderwerk*, wat die volgende insluit: Versierwerk, muur-plakwerk, beglasing, distemperwerk, afwit- en kleurkalkwerk, beitswerk, verniswerk, vlamskilderwerk, marmering en spuitverfwerk, letterskilderwerk en muur versiering;

(l) *pleisterwerk*, wat die volgende insluit: Boetseerwerk, modelleerwerk, die maak van vorms, die aanbring van voorwerk in vorms vir stortels, die maak en aanbring van pleisterbordplafonne en vesel- en ander komposisiepleisterwerk, granolitiese, terrasso- en komposisievloerwerk, komposisiemuurbedekking en die poleerwerk daaraan, die bediening van 'n Mall en Biax- of dergelike tipe draagbare skuurskyf, buigsame sny- en afwerkmassien, voorafgegieste of kunsklipwerk, muur- en vloerbeteëling, plavei- en mosaïekwerk, metaallatwerk, akoestiekspuitwerk en alle prosesse wat met die voltooiing van plafonne en mure in verband staan, afgesien daarvan of die artikel wat gebruik word, deur die persoon wat dit gemaak of berei het in die gebou of bouwerk aangebring word of nie;

(m) *loodgieterswerk*, wat die volgende insluit: Sweissoldeerwerk en sweiswerk, loodlaswerk, gasaanlegwerk, sanitêre en huisingenieurswerk, rioolaanlegwerk, kalfaatwerk, ventileerwerk, verwarmingswerk, die aanleë van warm en koue water, brandbeskermingsinstallering en die vervaardiging en aanbring van alle plaatmetaalwerk, afgesien daarvan of die artikel wat gebruik word, deur die persoon wat dit gemaak of berei het in die gebou of bouwerk aangebring word of nie;

(n) *saagherstelwerk*, wat die volgende insluit: Masjiene en gereedskap wat in die ambag gebruik word, hamerwerk, slukwerk, skeermak- en setwerk aan alle klasse sirkel- en spansae, sweissoldeerwerk, tandherstelwerk, slypwerk (met die hand of 'n masjiene), die stel van vere, die aandraai van bandsae, die inset en herstel van ingevoegde sangtande, die haaksmaak van gebuigde of gedraaide bandsae en sirkelsae;

(o) *winkel-, kantoor- en bankuitrusting*, wat die volgende insluit: Die vervaardiging en/of aanbring van winkelfronte, vensterafkortings, uitstalkaste, toonbankskerms en binnenshuise los en vaste toebehore;

(p) *letterskilderwerk*, wat die volgende insluit: Kleure meng en by mekaar laat pas, beplanning van tekens, die verf van agtergronde, letterwerk, verguldwerk, heraldiese werk, die gebruik van bladgoud, graveerwerk op glas, spuitverfwerk en die aanbring van ontwerpe deur middel van sandstraling;

(q) *staalwapening*, wat die volgende insluit: Toesighouding oor die buig, plasing en vassit van staal in die regte stand;

(r) *staalkonstruksie*, wat die volgende insluit: Die aanbring van alle klasse staal- of ander metaalpilare, lêers, staalbalke of metaal in 'n ander vorm, wat deel van 'n gebou of bouwerk uitmaak;

(s) *houtwerk*, wat die volgende insluit: Timmerwerk, paneelwerk en die poleer- en skuurwerk daarvan, houtwerk, masjiene, draaiwerk, houtsnijwerk, die aanbring van golfysterplate, klank- en akoestiek materiaal, kurk- en asbesisolasië, houtlatwerk, komposisieplafonne en -muurbedekking, die aanbring van proppe in mure, die bedekking van houtwerk met metaal en die bedekking van metaal met houtwerk, blok- en ander vloerwerk, met inbegrip van hout, linoleum, rubber, rubberkomposisie, asfaltiese vloerbedekking of kurk, met inbegrip van die afskuur daarvan, die bediening van 'n Mall en Biax- of dergelike tipe draagbare skuurskyf, buigsame sny-, afwerk- en poleermassien, bekisting

shuttering and/or preparation of forms or moulds for concrete, whether or not the fixing in the building or structure is done by the person making or preparing the article used;

"Council" means the Industrial Council for the Building Industry, Kroonstad, registered in terms of section 19 of the Act;

"country jobs" means all jobs situated within the Magisterial District of Kroonstad but outside a radius of 13 km from the General Post Office, Kroonstad;

"constant supervision" means remaining within such a distance of the work to be supervised that all details of such work can reasonably be observed;

"dangerous work" means any work—

(a) classified as dangerous in any statute, Provincial ordinance or municipal by-law or regulation, relating to the Industry and operative within the Magisterial District of Kroonstad;

(b) performed in connection with underpinning and shoring;

(c) performed in old sewers;

(d) performed on the outside of a building (other than in the course of erection of a new building) on or from a swinging scaffold, boatswain's chair or a roof at the height of more than 12,2 m from the ground level in connection with the renovation, alternation or repair of such building;

"emergency work", without limiting the ordinary meaning of the term, shall include any work which cannot be performed within the ordinary hours of work, prescribed in clause 9 and which is necessary to ensure the health or safety of the public or the carrying on of any other industry, business or undertaking, or any work which, owing to causes such as fire, storm, flood, accident or act of violence, must be performed without delay;

"essential services" means any work which must necessarily be performed in order to ensure the health and safety of the public or the carrying on of any other industry, business or undertaking;

"Industry" means the Building Industry;

"lock up" means any shed, room, workshop, factory or similar place, constructed of four walls and roof, composed of concrete, brickwork, wood, iron or any combination thereof, which can be securely locked, the whole to be constructed to provide a place for the safe keeping of employees' tools and clothes at any time;

"night-watchman and/or patrolman" means an employee engaged in guarding premises, buildings, gates or other properties, by night and/or during the holiday period referred to in clause 22 hereof;

"operative" means an employee engaged on any one or more of the following operations:

Bricklaying:

Being in charge of labourers mixing concrete and/or operating power driven mixers;

floating up of concrete panel walls in moulds at the factory for prefabricated building units;

jointing, excluding pointing for stonework;

laying of outdoor paving in broken slate, granite or stone and grouting in joints;

operating a carborundum saw for brick cutting;

random stone walling other than part of a building or structure;

jointing excluding tuck pointing in brickwork;

laying precast concrete slabs, slate and/or brick paving including bedding and jointing but excluding setting out;

building manholes excluding benching;

laying stormwater drains;

operating a pneumatic tool on precast stone;

laying of blocks not bedded in mortar or mastic;

laying of jigs of blocks bedded in mortar or mastic.

Carpentry, joinery and woodmachining:

Being in charge of scaffold erecting under supervision;

being in charge of stripping of shuttering;

cutting of flooring materials other than wooden strip flooring;

fixing of corrugated iron and asbestos roofing to steel backing;

fixing of Q.C. decking plates;

fixing of terra-cotta and cement roofing tiles;

mixing, applying and spreading of adhesives preparatory to the setting of flooring blocks, tiles, sheeting and/or similar materials;

operating an electrically driven orbital sander using sand/water paper of a grade from 400 to 120;

operating sand papering and spinning machine on flooring;

operating woodworking machine in a workshop under supervision;

en/of bereiding van vorms vir beton, afgesien daarvan of die artikel wat gebruik word, deur die persoon wat dit gemaak of berei het in die gebou of bouwerk aangebring word of nie;

"Raad" die Nywerheidsraad vir die Bounywerheid, Kroonstad, wat ingevolge artikel 19 van die Wet geregistreer is;

"plattelandse werk" alle werk binne die landdrosdistrik Kroonstad, maar buite 'n straal van 13 km vanaf die Hoofposkantoor, Kroonstad;

"voortdurende toesig" die aanbly binne so 'n afstand van die werk waarvoor toesig gehou moet word, dat alle besonderhede van sodanige werk fedelikerwyse waargeneem kan word;

"gevaarlike werk" werk—

(a) wat as gevaarlik ingedeel is in 'n wet, provinsiale ordonnansie of munisipale voordening of regulasie wat op die Nywerheid betrekking het en binne die landdrosdistrik Kroonstad van krag is;

(b) wat uitgevoer word in verband met ondersteuning en skoring;

(c) wat in ou riole verrig word;

(d) wat verrig word aan die buitekant van 'n gebou (uitgesonderd 'n nuwe gebou wat in aanbou is) op of van 'n hangsteier af of van 'n bootmanstoel af of van 'n dak af op 'n hoogte van meer as 12,2 m bokant die grond, in verband met die opknapping, verbouing of herstel van sodanige gebou;

"noodwerk", sonder om die gewone betekenis van die uitdrukking te beperk, ook werk wat nie binne die gewone werkure, in klousule 9 voorgeskryf, verrig kan word nie en wat nodig is om die gesondheid of veiligheid van die publiek of die voortsetting van 'n ander nywerheid, saak of onderneming te verseker, of werk wat as gevolg van 'n brand, storm, oorstroming, ongeluk of gewelddaad, sonder versuim verrig moet word;

"noodsaaklike dienste" werk wat noodsaaklikerwyse verrig moet word ten einde die gesondheid en veiligheid van die publiek of die voortsetting van 'n ander nywerheid, saak of onderneming te verseker;

"Nywerheid" die Bounywerheid;

"toesluitplek" 'n skuur, kamer, werkwinkel, fabriek of dergelike plek wat uit vier mure en 'n dak bestaan, wat gemaak is van beton, bakstene, hout, yster of 'n kombinasie daarvan, wat veilig toegesluit kan word en wat geheel en al so gebou moet word dat dit 'n plek verskaf waar die gereedskap en klere van werknemers te eniger tyd veilig bewaar kan word;

"nagwag en/of patrollieman" 'n werknemer wat persele, geboue, hekke of ander eiendom snags en/of gedurende die vakansietydperk in klousule 22 hiervan genoem, bewaak;

"werkman" 'n werknemer wat een of meer van die volgende werksaamhede verrig:

Messelwerk:

In beheer wees van arbeiders wat beton meng en/of kragmengers bedien;

betonpancelmure by die fabriek in gietvorms afstryk vir vooraf vervaardigde bou-eenhede;

voegwerk, uitgesonderd voegstrykwerk aan klipwerk;

buitenshuise plaveisel van leislag, graniet of klip lê en die voer vloeder;

'n karborundumsaag bedien vir die saag van bakstene;

ongelaagde klipmuurwerk, behalwe as dit deel van 'n gebou of bouwerk is;

voegwerk, uitgesonderd rifvoegwerk in steenwerk;

vooraf gevormde betonplaatblokke, lei- en/of steenplaveisel lê, met inbegrip van die inbed en voeging daarvan maar uitgesonderd die uitleë daarvan;

mangate bou, uitgesonderd vloevulling;

stomgateriole lê;

drukluiggereedskap op vooraf gegiete klip bedien;

die lê van blokkies wat nie in dagha of mastik ingebed word nie;

die lê van blokkies wat in dagha of mastik ingebed word volgens setmate.

Timmerwerk, skrynwerk en houtmasjiënwerk:

In beheer wees van die oprig van steierwerk onder toesig;

in beheer wees van die stroping van bekisting;

vloermateriaal saag, uitgesonderd strookvloerplanke;

golfyster- en asbesdakke aan 'n staalagterwerk vassit; QC-dekplate vassit;

terra-cotta- en sementdakteëls vassit;

kleefstowwe meng, aanwend en uitstryk as voorbereiding vir die lê van vloerblokkies, teëls, dunplaat en/of dergelike materiale;

'n elektriese draaiskuurder bedien wat skuur-/waterskuurpapier van 'n graad van 400 to 120 gebruik;

'n skuurmasjiën en spinner op vloerwerk bedien;

onder toesig 'n houtwerkmasjiën in 'n werkwinkel bedien;

placing veneered, plain or vyanide/vynalast clad panels of a chipboard, gypsum and/or asbestos cement manufacture in position and pressing the holding cover strips in position;

using rollers or other appliances for the purpose of bedding down flooring materials after setting or laying;

The following operations relate to carpentry, joinery, shop, office and bank fitting only:

Clamping up or joining of boards and tops, cramping frames, doors and tops, cutting glue blocks and wedges;

drilling holes by machine, facing framing with boards in workshop;

framing up with corrugated fasteners, fixing of steel spring clips to aluminium covering strips;

gutting and fixing edging to shelves and flat board, mass produced in workshops;

mass fabrication of form work panels, nailing backs to fittings; nailing up drawers and trays (including bottoms) by nailing machine in workshop;

operating door and sash clamps;

operating belt sander;

operating edge-trimming machine;

operating end-trimming saw;

morticing for locks and hinges, using jig or template;

the laying of wood mosaic flooring;

fixing waterproof sheeting;

rivetting of side laps to metal sheeting and flashing;

feeding material to roller-fed woodworking machines under supervision.

Painting:

Applying a liquid reviver to brickwork and slasto;

applying chemical adhesives to corrugated iron roofs by means of a paint brush;

applying decorative bitumastic to sewage pipes;

applying first coat of paint on shop coated steel surfaces;

applying limewash and cement wash to all surfaces except to the extent provided for in the definition of "labourer";

applying paint to roofs, gutters and downpipes;

applying the priming coat of paint or, where priming coat is not applied, the application of the first coat of paint on all unpainted surfaces;

applying solution to cement tiles on roofs, using a block brush;

spraying of roofs with textured or similar material;

stripping, sparkling, touching up and similar operations preparatory to the application by an artisan of finishing coats in renovation work;

work preparatory to the application of textured materials; applying anti corrosive paint to structural steel work and tanking;

spraying of acoustic materials;

applying dry distemper;

applying oil bound distemper;

applying first coat of stain or varnish to unpainted woodwork;

priming of windows and rebates before glazing.

Plastering:

Operating a Pyrok machine used for wall or ceiling finishing in various colours to apply a mixture of vermiculite and gypsum which is trowelled and floated by an artisan, or spraying of asbestos mixture;

operating a rotating solid disc-type machine for screeding of cement or granolithic floors when such machine is used preparatory to further finishing by an artisan;

ruling down of plastered surfaces.

Plumbing:

Caulking of joints in drains under supervision;

assembling and fitting of lead, copper and plastic piping for waste, soil, water (hot and cold) central heating, cooling, fire gas and similar installations, when assembled and fitted in work shops in mass produced units for housing;

assembling on site and fixing of asbestos, galvanized iron and plastic gutters and downpipes, excluding downpipes in chimneys; brazing and welding in workshop where jig or welding machine is used;

building of manholes, excluding benching;

laying of drainpipes;

caulking of joints to cast iron pipes excluding lead caulking;

fitting of sheet metal work;

rivetting on site;

jointing other than bitumen jointing to W.C. pans.

fineer-, gewone paneelwerk of paneelwerk met vyanide/bynalast bedek, wat van spaanderbord, gips en/of asbessement vervaardig is, in posisie plaas en die ankerdekstrok in posisie druk;

rollers of ander toestelle gebruik om vloermateriaal vas te sit nadat dit getê is.

Die volgende werksaamhede het betrekking slegs op timmerwerk, skrynwerk, winkel-, kantoor- en bankuitrusting:

Planke en blaie vasklamp of las, rame, deure en blaie vasklamp, gelymde blokkies en wie saag;

gate met 'n masjien boor, rame in die werkwinkel met planke vlak; raamwerk met kartelkramme vassit, staalveerklemme aan aluminiumdekstrok vassit;

kantstrok aan rakke en plat planke vaslym wat by die grootmaat in werkwinkels vervaardig is;

massafabrikasie van bekistingspanele, rugkante aan toebere vasspyker;

laie en bakke (met inbegrip van die bome daarvan) met 'n spykermasjien in die werkwinkel toespyker;

deur- en vensterramklampe bedien;

'n bandskuurder bedien;

'n kantafwerkmasjien bedien;

'n entafwerksaag bedien;

taggate maak vir slotte en skarniere deur gebruik te maak van setmate en patrone;

houtmosafekvloere lê;

waterdigte dunplaat vassit;

syoorlae aan metaalplate en voegskorte vasklink;

onder toesig, materiaal voer aan houerwerkmasjiene met roltoevoer.

Skilderwerk:

'n Vloeibare herverglanser aan steenwerk en slasto aanbring; chemiese kleefstowwe met 'n verfkwas op golfysterdakke aanbring;

sierbitumastik aan rioolpype aanbring;

die eerste verflaag aanbring op staaloppervlakke wat in die werkwinkel 'n grondlaag ontvang het;

witkalk en sementstryksel op alle oppervlakke aanbring, uitgesonderd vir sover daar in die omskrywing van "arbeider" daarvoor voorsiening gemaak word;

verf op dakke, geute en geutpype aanbring;

die grondverflaag of, waar 'n grondverflaag nie aangebring word nie, die eerste laag verf op alle ongeverfde oppervlakke aanbring;

rubberlym aan sementteëls op dakke met 'n koolborstel aanbring;

dakke met tekstuur- of dergelike stowwe bespuit;

afstropings-, verhelderings-, opknappings- en soortgelyke werksaamhede ter voorbereiding vir die aanbring deur 'n ambagsman van afwerklae by opknepwerk;

werksaamhede ter voorbereiding vir die aanbring van tekstuur- en dergelike stowwe;

korrosiewerende verf op struktuurstaal- en tenkwerk aanbring;

akoestiekstowwe aanspuit;

droë distemper aanbring;

met olie aangemaakte distemper aanbring;

die eerste laag beits of vernis op ongeverfde houtwerk aanbring;

vensters en sponnings 'n grondlaag toedien voor beglasing.

Pleisterwerk:

Bediening van 'n Pyrokmasjien wat gebruik word vir die afwerking van mure of plafonne in verskillende kleure om 'n mengsel van vermiculiet en gips aan te bring, wat dan deur 'n ambagsman gepleister en afgestryk word, of die aanspuit van 'n asbesmengsel;

'n roterende soliede skyftipe masjien bedien wat sement- of granolietvloere afvlak, wanneer sodanige masjien gebruik word vir voorbereidingswerk voordat 'n ambagsman die vloere verder afwerk;

gepleisterde oppervlakke met 'n reihout afvlak.

Loodgieterswerk:

Onder toesig lasse in riole kalfater;

lood-, koper- en plastiekpype inmekaar- en vassit vir afval-, vuil-, water- (warm en koud), sentraleverwarmings-, koel-, brandgas- en derlike installasies, wanneer dit in werkwinkels inmekaar- en vasgesit word vir behuisingseenhede wat by die grootmaat geproduseer word;

asbes-, golfyster- en plastiekgeute en -geutpype, uitgesonderd geutpype in suile, op die terrein monteer en vassit;

sweisoldeer- en sweiswerk in werkwinkel waar 'n setmaat of sweismasjien gebruik word;

mangate bou, uitgesonderd vloevulling;

rioolpype lê;

lasse aan gietysterpype kalfater, uitgesonderd loodkalfaatwerk;

plaatmetaalwerk vassit;

klinkwerk op die terrein;

laswerk, uitgesonderd bitumenlaswerk aan spoelklosetpanne.

Stone masonry:

Flame treatment of stone under supervision;
 operating a dunter, excluding a hand dunter;
 operating a sand blasting machine under supervision;
 operating a stone turning lathe under supervision except setting up;
 operating swing saws; stone polishing machinery and compressors for stone work;
 punching in masonry where such work consists purely of the removal of and reduction of excess rough on surfaces under supervision of an artisan;
 sharpening of masons' tools;
 setting up blocks for swing saws excluding levelling and lining up.

General operations:

Driving of mechanical vehicle the unladen mass of which, together with the unladen mass of any trailer drawn by such vehicle does not exceed 3 500 kg;
 operating a jib hoist without a platform, carrying a load of not more than 0,25 m³ of material;
 operating a power driven grinding machine and/or filing on metal;
 operating a pneumatic tool on precast stone.
 "overtime" means all time worked in excess of the hours prescribed in clause 9 (1) and (2) hereof;
 "piece-work" means any system of work under which the minimum wage to which an employee is entitled is calculated solely on the quantity or output of work done irrespective of the time spent on such work;
 "structure" includes walls, boundary, garden and retaining walls and monuments;
 "suitable sleeping accommodation" means a water-proof shelter capable of being securely locked, with a wooden floor and the necessary washing and lavatory accommodation;
 "task-work" means any system of work under which the minimum quantity or output of work to be done in a specified time is fixed as a condition of the wage prescribed in clause 4;
 "trainee" means an employee serving a period of training in terms of the provisions of the Training of Artisans Act, 1951;
 "labourer" means an employee who is wholly or mainly engaged in one or more of the following operations:

Applying back putty;
 assisting artisans by grain filling preparatory to polishing of of wood surfaces with fabric;
 assisting artisans in the application of glue to tenons or wood surfaces prior to cramping or pressing;
 assisting artisans in placing of steel props and fixing to bearers and adjusting to heights;
 attending swing saws under supervision, assisting in setting stone and fixing saw blades for the purpose of the operation of swing saws and polishing machinery and/or working grind-stone machinery;
 applying of floor polish;
 bagging down walls and ceilings;
 baling waste or scrap metal by hand or machine;
 binding or tying with wire, steel reinforcing materials and cutting, bending and assembling, erecting and fixing such materials under supervision;
 carrying mortar, bricks, stone, concrete or other materials;
 cleaning mortices;
 cleaning off glass after glazing;
 cleaning off excess tags of putty after glazing;
 cleaning completed frames in preparation for putting;
 cleaning off moulds, work benches, yard premises, tools, etc.;
 cleaning down of teak or other hard woods by using solvents and steel wool;
 coupling steel windows and door frames under supervision;
 cutting, screwing, bending and threading of piping and steel rods by hand or machine under supervision excluding copper and the bending of electrical conduits;
 cutting scaffold poles or props by two-handed saw;
 cutting dampcourse and placing in position;
 cutting of toothings and indents for bonding brickwork;
 cutting hoop iron, bending and holling;
 cutting up scrap metal by hand;
 cutting, drilling, chasing and plugging in brick and concrete;
 cutting off roofing tiles with hand-cutting machine;
 digging or taking out stone or soil for foundations, trenches, drains and channels;
 drawing off material from all woodworking machines;
 drilling or punching metal by power or hand machine under supervision;
 erecting hoists under supervision;
 excavating in ground, soft and hard rock and using a jack-hammer and removing excavated stone and soil;
 feeding material to roller-fed woodworking machines under supervision;

Klipmesselwerk:

Vlambehandeling van klip onder toesig;
 'n duntermasjien bedien, uitgesonderd 'n handduntermasjien;
 onder toesig 'n sandstralingsmasjien bedien;
 onder toesig 'n klipdraaibank bedien, uitgesonderd die opstel daarvan;
 hangsaie, klippoleermasjinerie en kompressors vir klipwerk bedien;
 onder toesig van 'n ambagsman ponswerk in klipmesselwerk verrig, waar sodanige werk uitsluitend uit die verwydering en vermindering van oormatige rofheid op oppervlakke bestaan;
 klipmesselgereedschap skerpmaak;
 blokke vir hangsaie opstel, uitgesonderd nivelleer- en rigwerk.

Algemene werksaamhede:

Die dryf van 'n meganiese voertuig waarvan die onbelaste massa tesame met die onbelaste massa van 'n sleepwa wat deur sodanige voertuig getrek word hoogstens 3 500 kg is;
 'n armhyser sonder platform bedien wat 'n vrag van hoogstens 0,25 m³ dra;
 'n kragstypmasjien bedien en/of vylwerk op metaal verrig;
 'n druklugvoertuig op vooraf gegiepte klip bedien.
 "oortydwerk" alle werk wat verrig word buite die ure voorgeskryf in klousule 9 (1) en (2) hiervan;
 "stukwerk" 'n werkstelsel waarvolgens die minimum loon waarop 'n werknemer geregtig is, uitsluitlik bereken word op die hoeveelheid werk wat verrig of gelewer is, ongeag die tyd wat aan sodanige werk bestee is;
 "bouwerk" ook mure, grens-, tuin- en keurmure en monumente;
 "geskikte slaapplek" 'n waterdigte skuiling wat veilig toegesluit kan word en 'n houtvloer en ook die nodige was- en latrine-geriewe het;
 "taakwerk" 'n werkstelsel waarvolgens die minimum werk wat in 'n gespesifiseerde tyd verrig of gelewer moet word, vasgestel word as 'n voorwaarde vir die loon wat in klousule 4 voorgeskryf is;
 "kwekeling" 'n werknemer wat 'n opleidings tydperk deurmaak ooreenkomstig die bepalinge van die Wet op Opleiding van Ambagsmanne, 1951;
 "arbeider" 'n werknemer wat uitsluitlik of hoofsaaklik een of meer van die volgende werksaamhede verrig:

Die aanbring van 'n stopverfbed;
 ambagsmanne help deur draadholtes in hout op te vul voordat houtoppervlakke met doek opgevef word;
 ambagsmanne help om lym aan tappe of houtoppervlakke te smeer voordat dit vasgekleem of geper word;
 ambagsmanne help om staalstutte in posisie te plaas, hulle aan drabakke vas te maak en op die regte hoogte te stel;
 onder toesig hangsaie bedien, help om klippe reg te plaas en saaglemme in te sit met die doel om hangsaie en poleermasjiene te bedien en/of met slypsteenmasjinerie werk;
 vloerpolitoer aanbring;
 saksmeerwerk aan mure en plafonne verrig;
 afval- en oornetaal met die hand of deur middel van 'n masjien baal;
 onder toesig staalwapeningsmateriaal met draad bind of vasbind en sodanige materiaal sny, buig en monteer, oprig en vassit;
 dagha, stene, klip, beton of ander materiaal dra;
 tapgate skoonmaak;
 glas skoonmaak nadat ruite ingesit is;
 oortollige strokies stopverf verwyder nadat ruite ingesit is;
 voltooidde rame skoonmaak voordat stopverf aangebring word;
 vorms, werkbanke, werfpersele, gereedschap, ens., skoonmaak;
 klaat of ander harde houtsoorte skoonmaak deur oplosmiddels en staalwol te gebruik;
 onder toesig staalvensters en -deurkosyne koppel;
 onder toesig pype en staalstawe, uitgesonderd dié van koper, met die hand of 'n masjien sny, vasknoef, buig en skroefdraad daarin sny, maar nie elektriese leipype buig nie;
 steierpale of stutte met 'n treksaag afsaag;
 voglae sny en in posisie plaas;
 in- en uitdandings vir steenverbandwerk inkap;
 hoepels sny, buig en gate daarin maak;
 afvalmetaal met die hand aan stukke sny;
 stene en beton sny, boor, gleuwe daarin maak en proppe daarin aanbring;
 dakpanne met 'n handsnymasjien sny;
 klip of grond uitgrawe of uithaal vir fundamente, slotte, riole en kanale;
 materiaal van alle soorte houtwerkmasjiene afneem;
 onder toesig metaal met 'n kragaangedrewe of handmasjien boor of pons;
 onder toesig hystoestelle oprig;
 uitgrawings in grond, sagte en harde rots maak en 'n klopboor gebruik, en die uitgegrawe klip en grond verwyder;
 onder toesig materiaal voer in houtwerkmasjiene met roltoevoer;

filling in blemishes on the face of finished articles using a cement mixture and rubbing the face with a piece of sacking;
 filling in joints between joint of brick and concrete beam under supervision;
 filling in joints and cleaning off wall tiles, excluding jointing and pointing;
 filling of moulds with a facing mixture and concrete mixture using a shovel;
 fixing hoop iron, steel or wire stiffeners to strengthen shuttering;
 fixing asphalt sheeting to sides of steel and wood frames;
 fixing lugs to steel windows and door frames under supervision;
 gauging sand, stone and cement;
 gauging sizes of wall and floor tiles;
 grouting in joints and filling backs of stone work after fixing;
 grouting of joints in bricks and tile floors and cleaning off;
 hoisting shuttering and placing in position but not fixing;
 hoisting of steel and laying into position under supervision;
 kneading of putty to correct consistency;
 laying and levelling of concrete, operating a concrete vibrator, and assisting in screeding under supervision;
 laying loose tiles on surfaces without bedding, provided no tools are used;
 lime washing and the use of tar or similar products on buildings and latrines occupied and used by Bantu and rough timber such as joists and underside of floors: Provided, however, that lime washing in connection with buildings and/or latrines during their erection within 60 days of the completion of any building shall be excluded from this definition;
 loading and unloading materials and goods;
 mixing mastic asphalt in pots, attending to fires, carrying mixed materials to site of laying, rubbing up laid mastic until cold, cleaning up under supervision;
 mixing asphalt, macadam, dumping and placing material at laying site, rolling with hand-rollers;
 mixing concrete by hand or machine, under supervision;
 oiling and greasing machinery when not in operation;
 painting or spraying of asphaltic and/or other composition sheeting and roofs with bituminous based aluminium paint under supervision;
 priming of surfaces with bitumastic or waterproofing solutions;
 preparing roofs, including scraping and wire-brushing prior to painting;
 painting of joints and backs of stone with waterproofing compound;
 preservative painting of all builders' plant;
 removing rust and scale from iron or steel surfaces, provided no chemicals are used;
 removing loose and flaking paint from gutters, drainpipes or other surfaces, under supervision when a blowlamp or paint solvent is being used;
 removing plaster from steel or wood surfaces in new buildings prior to painting;
 scraping and rubbing down previously lime-washed or other surfaces, but not to include repairing of such surfaces;
 scraping or washing of walls or any surfaces for painting: Provided that no tools ordinarily employed by painters are used, or no artisan's work is done by an unskilled labourer;
 use of abrasives of all kinds by hand including rubbing compounds on preparatory work in painting and spraying, including the use of sandpaper of a grade not finer than Oakey's No. 2 strong or equivalent for any of these cleaning processes, but excluding the use of brushes other than scrubbing brushes or wire brushes;
 raking out of brick joints and preparation of surfaces for plastering;
 removing stains and/or cement on stone, artificial stone, slate, terra-cotta or similar surfaces with carborundum blocks or rubbing machines;
 scraping down finished faces of products by hand using a wire steel brush and a scrubbing brush;
 shovelling materials into, or removing them from mortar or concrete mixing machines, sieving sand and mixing mortar or concrete by hand with shovels;
 stopping of joints of moulds with plaster of Paris by hand or with the use of a piece of tin, under supervision;
 stripping shuttering under supervision;
 setting up of moulds and stripping of casings and castings; tamping of the filling in moulds, excluding the use of plasterers' trowels;
 treating timber with preservative under supervision;
 tying of roof tiles with wire;
 washing down brick and concrete with scrubbing brushes and cleaning used bricks;

gate en duike in die voorvlak van afgewerkte artikels met 'n sementmengsel opvul en die voorvlak met 'n stuk sakmateriaal afvryf;
 onder toesig voë tussen steenwerk en betonbalke opvul;
 voë tussen muurteëls opvul en muurteëls skoonmaak, uitgesonderd voegstryk- en voegvulwerk;
 vorms met 'n voorwerkmengsel en betonmengsel vul deur 'n skopgraaf te gebruik;
 hoepelyster-, staal- of draadverstywings aanbring om bekisting te versterk;
 asfaltplate aan die kante van die staal- en houtrame aanbring;
 onder toesig kloue aan staalvensters en -deurkosyne aanbring;
 sand, klip en sement afmeet;
 groottes van muur- en voerteëls meet;
 voë met bry vul en die agterkant van klipwerk opvul nadat dit aangebring is;
 voë in stene en teëlvloere met bry vul en skoonmaak;
 bekisting ophys en in posisie plaas, maar nie vassit nie;
 onder toesig staal ophys en in posisie plaas;
 stopverf knie totdat dit die regte stewigheid het;
 onder toesig beton lê en gelykmaak, 'n betontriller bedien en met die afvlakwerk help;
 los teëls op oppervlakke lê sonder om hulle vas te sit, mits geen gereedskap gebruik word nie;
 geboue en latrines wat deur Bantoes geokkupeer en gebruik word en ruwe timmerwerk soos balke en die onderkant van vloere afwit en teer of dergelike produkte in verband daarmee gebruik: Met dien verstande egter dat afwitwerk in verband met geboue en/of latrines gedurende die oprigting daarvan of binne 60 dae nadat 'n gebou voltooi is, uit hierdie omskrywing uitgesluit word;
 materiaal en goedere op- en aflaa;
 onder toesig mastikasfalt in potte meng, vure in stand hou, gemengde materiaal na aanbringplek dra en mastik wat gelê is, opvryf totdat dit koud is en skoonmaakwerk verrig;
 asfaltmacadam meng, materiaal op aanbringplek stort en plaas, rolwerk met handrollers verrig;
 onder toesig beton met die hand of 'n masjien meng;
 masjinerie olie en ghries wanneer dit nie aan die gang is nie;
 onder toesig asfalt- en/of ander komposisieplate en -dakke met bitumineuse aluminiumverf verf of bespuit;
 grondlaag van bitumastik of waterdigtingsoplossing op oppervlakke aanbring;
 dakke vir verwerk gereed maak, met inbegrip van skraap- en draadborselwerk;
 voë en agterkante van klipwerk met waterdigtingsmengsel verf; alle bouersuistrusting met preserveermiddels verf;
 roes en ketelsteen van yster- of staaloppervlakke verwyder, mits geen chemikalieë gebruik word nie;
 los verf en geskilderde verf van geute, geutype of ander oppervlakke verwyder: Met dien verstande dat, wanneer 'n blaaslamp of verplossmiddel gebruik word, die werk onder toesig verrig moet word;
 pleister van staal- of houtoppervlakke in nuwe geboue verwyder voordat dit geverf word;
 oppervlakke wat voorheen afgewit is of ander oppervlakke afskraap en afvryf, maar sonder om herstelwerk aan sodanige oppervlakke te verrig;
 mure of ander oppervlakke afskraap of afwas met die doel om hulle te verf: Met dien verstande dat geen gereedskap wat verwers gewoonlik gebruik, gebruik word nie of dat geen ambagswerk deur 'n ongeskoolde arbeider verrig word nie;
 skuurmiddels van alle soorte met die hand gebruik, met inbegrip van vryfmiddels, op voorbereidingswerk in verband met verf en spuitwerk, met inbegrip daarvan dat skuurpapier wat nie van 'n fynere graad as Oakey No. 2-sterkte of die ekwivalent daarvan is nie, vir enigeen van hierdie skoonmaakprosesse gebruik mag word, maar dat geen ander kwaste as skropborsels of draadborsels gebruik mag word nie;
 voë tussen stene uitkrap en oppervlakke vir pleisterwerk gereed maak;
 vlekke en/of sement met karborundumblokke of vryfmasjiene van klip-, kunsklip-, leiklip-, terra-cotta- of dergelike oppervlakke verwyder;
 afgewerkte voorvlakke van produkte met die hand afskraap deur 'n staaldraadborsel en skropborsel te gebruik;
 materiaal met 'n skopgraaf in dagha- of betonmengmasjiene voer of dit daaruit haal, sand sif en dagha of beton meng deur skopgrawe te gebruik;
 onder toesig mate van vorms met die hand of met behulp van 'n stukkie blik met gips toestop;
 onder toesig bekisting afbreek;
 vorms opstel en omhulsels en bekisting afbreek;
 die vulsels in vorms vasstamp sonder om pleistertroffels te gebruik;
 onder toesig timmerhout met preserveermiddels behandel; dekteëls met draad vasbind;
 steen- en betonwerk met skropborsels afwas, en gebruikte stene skoonmaak;

washing down new galvanised surfaces prior to painting and treating new galvanised surfaces under supervision when a glow-lamp or paint solvent is being used;

wedging up wood props under supervision;

working jack-hammers or using hammer and punch for splitting stone or drilling dowel holes;

assisting artisans or higher graded workers wherever necessary, but not to perform work defined as that of an artisan or operative;

"unladen mass" means the mass of any mechanical vehicle or trailer as expressed in a licence or certificate issued in respect of such vehicle or trailer by any authority empowered by law to issue licences in respect of such vehicles and/or trailers;

"wage" means that portion of the remuneration payable in money to an employee in terms of clause 4 in respect of the hours of work prescribed in clause 9 hereof: Provided that if an employer regularly pays an employee in respect of such hours of work an amount higher than that prescribed in clause 4 it shall mean such higher amount;

"wet weather shelter" means a shelter constructed of weather-proof materials in such manner, that the occupants will be kept dry and comfortable in any circumstances;

"working day" means any day other than Saturday, Sunday, Good Friday, Easter Monday, Ascension Day, Republic Day and the annual holiday period prescribed in clause 22 hereof, in respect of the ordinary hours laid down in clause 9 hereof;

"working employer" means any employer or partner in a partnership who himself performs work similar to that carried out by employees in the Industry, and shall include the director of a company registered in terms of clause 20 hereof.

4. WAGES

(1) Subject to the remaining provisions of this clause no employer shall pay, and no employee shall accept, wages at rates lower than the following:

	Per hour
	c
(a) Labourer.....	35
(b) Operative.....	61
(c) Driver of mechanical vehicles, the unladen mass of which together with the unladen mass of any trailer drawn by such vehicle exceeds 3 500 kg.....	81
(d) Operator of power crane.....	81
(e) Artisans in all trades.....	R1, 50

	Per day
(f) Night-watchmen and/or patrolmen.....	R3,00

(2) (a) The wages prescribed in subclause (1) shall be subject to adjustments, in accordance with the formula given below, as from 1 May and 1 November in each year after publication in the *Government Gazette* of the index figure for February and August respectively in each year:

The index figure multiplied by the relevant prescribed wage as at 20 December 1976 and divided by 177,0: Provided always that the results thus reached shall be rounded off to the nearest whole cent, which shall then constitute the new wage.

(b) For the purposes of paragraph (a), "index figure" means the consumer price index figure for the Vaal Triangle relating to all items, as published by the Department of Statistics in the *Government Gazette* in respect of the said area, compared with itself in April 1970.

(3) *Differential rates.*—An employee who on any day performs, for longer than one hour in the aggregate, two or more classes of work, for which different rates of wages are prescribed in subclause (1) of this clause shall be paid at the rate of the higher or highest wage for all hours worked on that day.

(4) *Payment for shiftwork.*—An employee working any shift, other than within the hours prescribed in clause 9 (1) hereof, shall be paid at the rate of the wage prescribed in subclause (1) of this clause for any employee of his class plus 10 per cent.

(5) *Payment for dangerous work.*—In addition to the wage prescribed in subclause (1) of this clause, an employee shall be paid not less than 10 per cent of such wage in respect of each hour or part of an hour during which he is engaged in performing dangerous work.

(6) *Suspension of employment due to inclement weather.*—An employer may suspend the employment of an employee on account of inclement weather and shall not be liable for payment of any remuneration during the period of such suspension.

nuwe gegalvaniseerde oppervlakke afwas voordat dit geverf word en nuwe gegalvaniseerde oppervlakke onder toesig behandel wanneer 'n blaaslamp of verpofopsmiddel gebruik word;

onder toesig houtstutte opkeil;

met klopbore werk of hamers en ponse gebruik vir die splitsing van klip of die boor van taggate;

ambagsmanne of werkers van 'n hoër graad bystaan wanneer nodig, sonder om werk wat as dié van 'n ambagsman of werkmans omskryf is, te verrig;

"onbelaste massa" die massa van 'n meganiese voertuig of sleepwa soos aangedui op 'n lisensie of sertifikaat wat ten opsigte van sodanige voertuig of sleepwa uitgereik is deur 'n owerheid wat by wet gemagtig is om lisensies ten opsigte van sodanige voertuie en/of sleepwaens uit te reik;

"loon" daardie gedeelte van die besoldiging wat ingevolge klousule 4 in kontant aan 'n werknemer betaalbaar is ten opsigte van die werkure wat in klousule 9 hiervan voorgeskryf is: Met dien verstande dat as 'n werkgever gereeld 'n hoër bedrag as dié voorgeskryf in klousule 4 aan 'n werknemer betaal ten opsigte van dié werkure, dit dié hoër bedrag beteken;

"weerskuiling" 'n skuiling wat van weervaste materiaal gebou is en wel op so 'n manier dat die okkuperders daarvan onder alle omstandighede droog gehou sal word en gerieflik sal wees;

"werkdag" 'n dag, uitgesonderd Saterdag, Sondag, Goeie Vrydag, Paasmaandag, Hemelvaartsdag, Republiekdag en die jaarlikse vakansietydperk in klousule 22 hiervan voorgeskryf, ten opsigte van die gewone werkure wat in klousule 9 hiervan voorgeskryf is;

"werkende werkgever" 'n werkgever of vennoot in 'n vennootskap wat self werk doen wat soortgelyk is aan dié wat deur werknemers in die Nywerheid verrig word, en omvat dit ook die direkteur van 'n maatskappy wat ingevolge klousule 20 hiervan geregistreer is.

4. LONE

(1) Behoudens die oorblywende bepalings van hierdie klousule, mag geen werkgever lone betaal en geen werknemer lone aanvaar wat laer as die volgende is nie:

	Per uur
	c
(a) Arbeider.....	35
(b) Werkman.....	61
(c) Drywer van 'n meganiese voertuig waarvan die onbelaste massa tesame met die onbelaste massa van 'n sleepwa wat deur sodanige voertuig getrek word, 3 500 kg te bowe gaan.....	81
(d) Bediener van 'n kraghyskraan.....	81
(e) Ambagsmanne in alle ambagte.....	R1, 50

	Per dag
(f) Nagwag en/of patrolieman.....	R3,00

(2) (a) Die lone in subklousule (1) voorgeskryf, is onderworpe aan aanpassings ooreenkomstig die formule hieronder aangegee, met ingang van 1 Mei en 1 November elke jaar na publikasie in die *Staatskoerant* van die indekssyfer vir onderskeidelik Februarie en Augustus elke jaar:

Die indekssyfer vermenigvuldig met die betrokke voorgeskrewe loon soos op 20 Desember 1976 en gedeel deur 177,0: Met dien verstande dat die resultate wat aldus verkry word altyd tot die naaste-hele sent afgerond word en dat dit dan die nuwe loon uitmaak.

(b) Vir die toepassing van paragraaf (a), beteken "indekssyfer" die verbruikersprysindekssyfer vir die Vaaldriehoek ten opsigte van alle items, soos deur die Departement van Statistiek in die *Staatskoerant* gepubliseer vir genoemde gebied, vergeleke met die posisie in dieselfde gebied in April 1970.

(3) *Differensiële lone.*—'n Werknemer wat op 'n dag altesaam langer as een uur twee of meer klasse werk verrig waarvoor verskillende lone in subklousule (1) van hierdie klousule voorgeskryf word, moet teen die hoër of die hoogste loon betaal word vir alle ure wat hy op daardie dag werk.

(4) *Betaling vir skofwerk.*—'n Werknemer wat 'n skof werk, uitgesonderd 'n skof binne die ure in klousule 9 (1) hiervan voorgeskryf, moet die loon wat in subklousule (1) van hierdie klousule vir 'n werknemer van sy klas voorgeskryf is, plus 10 persent betaal word.

(5) *Betaling vir gevaarlike werk.*—Benewens die loon wat in subklousule (1) van hierdie klousule voorgeskryf is, moet 'n werknemer minstens 10 persent van sodanige loon betaal word ten opsigte van elke uur of gedeelte van 'n uur waarin hy gevaarlike werk verrig.

(6) *Opskorting van diens weens slegte weer.*—'n Werkgever mag die diens van 'n werknemer weens slegte weer opskort, en hy is nie vir die betaling van besoldiging gedurende die tydperk van sodanige opskorting aanspreeklik nie.

5. PROHIBITION OF PIECE-WORK AND TASK-WORK AND LABOUR-ONLY CONTRACTS

(1) The giving out by employers or the performance by employees of work on a piece-work basis or any system of payment for labour by which earnings of an employee are based or calculated upon quantity or measurement of work performed, is prohibited.

(2) Notwithstanding the provisions of subclause (1) and subject to the condition that no employee may be paid less than the amount he would be entitled to in terms of clauses 4, 6, 7, 10, 23 and 27 hereof, or any other agreement entered into between the parties, an employer may base an employee's remuneration on the quantity or output of work done: Provided that no such system of remuneration shall be permissible except in the form of an incentive scheme the terms of which have been agreed upon as set out in subclauses (3) and (4) hereunder: Provided further that apprentices shall not be allowed to participate in such incentive schemes.

(3) Any employer who wishes to introduce an incentive scheme shall set up a joint committee of representatives of the management and the employees which may agree upon the terms of any such scheme.

(4) The terms of any such incentive scheme and any subsequent alteration thereto which may have been agreed upon by the committee shall be reduced to writing and be signed by the members of the committee and shall not be varied by the committee or terminated by either party unless the party wishing to vary or terminate the Agreement has, in writing, given the other party such notice as may be agreed upon by the parties when entering into such agreement.

(5) (a) No employer shall give out work on a labour-only contract basis.

(b) No employee shall perform work on such a basis.

6. WALKING TIME

(1) Whenever a job is situated outside a radius of 8 km but within a radius of 13 km from the General Post Office, Kroonstad, the employer shall pay to each employee employed on such job an allowance of two and a half cents for every 0,8 km or portion of 0,8 km of the distance beyond such 8 km radius.

(2) The allowance shall be payable both ways daily.

(3) An employer shall be entitled to provide transport in lieu of the foregoing, or pay for transport in respect of the said distance as prescribed in subclause (1) of this clause.

(4) Any time occupied by the employee proceeding to or from work shall be outside the ordinary working hours as prescribed in clause 9 hereof.

(5) An employer shall pay the allowance payable in terms of this clause weekly on the usual pay-day.

7. COUNTRY JOBS

The following transport allowance and/or allowances for sleeping accommodation shall be paid by an employer to an employee sent by him to work on a country job:

(a) Where the employee is able to and does return to his home every day, return second class railway fare or bus fare daily. Only time worked on a job shall be paid for.

(b) Where the employee is unable to return to his home daily—

(i) second class railway fare to and from the place of work at the beginning and termination of such work respectively; time occupied in travelling during the ordinary working hours only shall be paid for at the hourly rate of wages of the employee concerned as prescribed in clause 4 hereof;

(ii) suitable sleeping accommodation, in proximity to the place of work, or an allowance of R2,50 per working day in lieu thereof;

(iii) an employee, if able to proceed to his home at the week-end and return by the ordinary starting time Monday (or Tuesday, if Monday is a holiday in the Industry), shall be entitled to second class railway return fare at week-ends but no payment in lieu of such fare shall be made if the journey is not undertaken; wages shall not be payable in respect of any time spent travelling during such week-ends,

5. VERBOD OP STUKWERK EN TAAKWERK EN KONTRAKTE VIR SLEGS ARBEID

(1) Die uitbesteding deur werkgewers of die verrigting deur werknemers van werk op 'n stukwerkgrondslag of volgens 'n stelsel van betaling vir arbeid waarby die verdienste van 'n werknemer gebaseer of bereken word op die hoeveelheid of omvang van die werk wat verrig is, word verbied.

(2) Ondanks subklousule (1) en behoudens die voorwaarde dat geen werknemer minder betaal mag word nie as die bedrag waarop hy geregtig sou wees ingevolge klousules 4, 6, 7, 10, 23 en 27 hiervan of ingevolge 'n ander ooreenkoms wat deur die partye aangegaan is, mag 'n werkgewer 'n werknemer se besoldiging baseer op die hoeveelheid werk wat verrig of gelewer is: Met dien verstande dat geen sodanige stelsel van besoldiging toelaatbaar is nie, tensy dit in die vorm van 'n aansporingskema is ten opsigte waarvan daar ooreenkomstig subklousules (3) en (4) hieronder ooreengekom is: Voorts met dien verstande dat vakleerlinge nie toegelaat mag word om aan sodanige aansporingskemas deel te neem nie.

(3) 'n Werkgewer wat 'n aansporingskema wil invoer, moet 'n gesamentlike komitee van verteenwoordigers van die bestuur en die werknemers in die lewe roep, wat oor die voorwaardes van so 'n skema kan ooreenkom.

(4) Die voorwaardes van so 'n aansporingskema en 'n latere wysiging daarvan waarvoor die komitee ooreengekom het, moet op skrif gestel en deur lede van die komitee onderteken word, en dit mag nie deur die komitee verander of deur enigeen van die twee partye beëindig word nie tensy die party wat die ooreenkoms wil verander of beëindig, skriftelik aan die ander party dié kennis gegee het waarvoor die partye ooreenkom wanneer hulle so 'n ooreenkoms aangaan.

(5) (a) Geen werkgewer mag werk op 'n kontrakgrondslag van "slegs arbeid" uitbestee nie.

(b) Geen werknemer mag werk op so 'n grondslag verrig nie,

6. STAPTYD

(1) Wanneer 'n werkplek buite 'n straal van 8 km, maar binne 'n straal van 13 km vanaf die Hoofposkantoor, Kroonstad, geleë is, moet die werkgewer aan elke werknemer wat sodanige werk verrig 'n toelae van twee en 'n half sent betaal vir elke 0,8 km of gedeelte van 0,8 km van die afstand wat groter as sodanige straal van 8 km is.

(2) Die toelae is daaglik vir albei rigtings betaalbaar.

(3) 'n Werkgewer is daarop geregtig om in plaas van voornoemde toelae vervoer te verskaf of om vir vervoer ten opsigte van genoemde afstand te betaal soos in subklousule (1) van hierdie klousule voorgeskryf.

(4) Alle tyd wat die werknemer daaraan bestee om na sy werk te gaan of daarvandaan terug te keer, val buite die gewone werkure soos in klousule 9 hiervan voorgeskryf.

(5) 'n Werkgewer moet die toelae wat ingevolge hierdie klousule betaalbaar is, weekliks op die gewone betaaldag betaal.

7. PLATTELANDSE WERK

Die volgende vervoertolae en/of toelaes vir slaapplek moet deur 'n werkgewer betaal word aan 'n werknemer wat deur hom na werk op die platteland gestuur word:

(a) Waar die werknemer elke dag na sy huis kan terugkeer, en dit wel doen, die daaglikse reisgeld vir 'n spoorwegreterkaartjie, tweede klas, of die daaglikse busgeld. Daar word slegs betaal vir die tyd wat werklik aan die werk bestee is.

(b) Waar die werknemer nie daaglik na sy huis kan terugkeer nie—

(i) die reisgeld vir 'n spoorwegkaartjie, tweede klas, na en van die werkplek, onderskeidelik aan die begin en by beëindiging van sodanige werk; vir tyd wat slegs gedurende die gewone werkure deur 'n reis in beslag geneem word, moet daar betaal word teen die uurloon van die betrokke werknemer soos in klousule 4 hiervan voorgeskryf;

(ii) geskikte slaapplek naby die werkplek of 'n toelae van R2,50 per werkdag in plaas daarvan;

(iii) waar 'n werknemer die naweek na sy huis kan gaan en teen die gewone begintyd op Maandag (of Dinsdag, as Maandag 'n vakansiedag in die Nywerheid is) terug kan wees, is hy gedurende naweek geregtig op die reisgeld vir 'n spoorwegreterkaartjie, tweede klas, maar geen betaling word in plaas van sodanige reisgeld gedoen as die reis nie ondernem word nie; geen loon is betaalbaar ten opsigte van enige tyd wat gedurende sodanige naweek aan reis bestee word nie.

8. PAYMENT OF WAGES, ALLOWANCES AND OVERTIME

(1) All wages, earnings for overtime, allowances and other remuneration due to an employee shall be paid in cash weekly not later than 05h18 on Fridays, or subject to the provision of clause 11 (3) (c) hereof on termination of employment if this takes place before the ordinary pay-day of the employee: Provided that—

(i) payment may be made on a day prior to Friday, if agreed to by the employer and the employee, and notification in writing of such alteration is forwarded to the Council by the employer;

(ii) when Friday is a holiday in the Industry, payment shall be made on the last working day preceding Friday.

(2) Wages, earning for overtime, allowances and all other remuneration due to an employee shall be contained in an envelope or container, on which shall be recorded, or which shall be accompanied by a statement showing—

- the employer's name;
- the employee's name and occupation;
- the number of ordinary hours worked by the employee;
- the number of overtime hours worked by the employee;
- the employee's wage;
- the details of any other remuneration arising out of the employee's employment;
- the details of any deductions made;
- the actual amount paid to the employee; and
- the period in respect of which payment is made;

and such envelope or container on which these particulars are recorded and such statement, where issued, shall become the property of the employee.

(3) An employer shall not levy any fines against his employee nor shall he make any deductions from his employee's remuneration other than the following:

(a) Deductions referred to in clauses 19, 24 and 27 hereof;

(b) a deduction of any amount which an employer is legally or by order of any competent court required or permitted to make;

(c) when an employee agrees or is required in terms of the Bantu (Urban Areas) Consolidation Act, 1945, to accept board and/or lodging from his employer, a deduction not exceeding the amount specified hereunder:

	Per week	Per month
	R	R
Board.....	0,80	3,47
Lodging.....	0,40	1,73
Board and lodging.....	1,20	5,20

(d) deductions for trade union subscriptions in terms of clause 45;

(e) except where otherwise provided in this Agreement, whenever an employee is absent from work, other than on the instructions or at the request of his employer, a deduction proportionate to the period of his absence calculated on the basis of the wage which such employee was receiving at the time thereof.

(4) No payment shall be made to or accepted by an employer either directly or indirectly, in respect of the employment or training of an employee: Provided that this subclause shall not apply in respect of a training scheme to which an employer is legally required to contribute.

9. DAYS AND HOURS OF WORK

(1) Subject to the provisions of subclause (3) of this clause and clause 10 hereof, no employer shall require or permit an apprentice, trainee or an employee for whom wages are prescribed in clause 4 (1) (e) to work and no such apprentice, trainee or employee shall work—

(a) for more than 44 hours in any one week or for more than eight hours and 48 minutes in any one day;

(b) for more than five days in any one week—Monday to Friday;

(c) on a Saturday, Sunday, Good Friday, Easter Monday, Ascension Day, Republic Day and during the holiday period prescribed in Clause 22 hereof;

(d) before 07h30 or after 17h18;

(e) between 12h00 and 13h00 on any day from Monday to Friday inclusive;

(f) for a continuous period of more than five hours on any one day without an uninterrupted interval of at least one hour,

8. BETALING VAN LONE EN TOELAES EN BETALING VIR OORTYDWERK

(1) Alle lone, oortydverdienste, toelaes en ander besoldiging wat aan 'n werknemer verskuldig is, moet weekliks in kontant aan hom betaal word nie later nie as 17h18 op Vrydae of, behoudens klousule 11 (3) (c) hiervan, by diensbeëindiging as dit voor die gewone betaaldag van die werknemer plaasvind:

Met dien verstande dat—

(i) betaling op 'n dag voor Vrydag kan geskied as die werkgewer en die werknemer daarvoor ooreengekom het en die werkgewer die Raad skriftelik van sodanige verandering in kennis gestel het;

(ii) wanneer Vrydag 'n vakansiedag in die Nywerheid is, betaling op die laaste werkdag voor sodanige Vrydag moet geskied.

(2) Lone, oortydverdienste, toelaes en alle ander besoldiging wat aan 'n werknemer verskuldig is, moet ingesluit word in 'n koevert of houer waarop die volgende aangegeven moet wees of wat vergesel moet gaan van 'n staat wat die volgende aandui:

(a) Die werkgewer se naam;

(b) die werknemer se naam en beroep;

(c) die getal gewone werkkure deur die werknemer gewerk;

(d) die getal oortydure deur die werknemer gewerk;

(e) die werknemer se loon;

(f) besonderhede van ander besoldiging wat uit die werknemer se diens voortspruit;

(g) besonderhede van aftrekkings wat gemaak is;

(h) die werklike bedrag wat aan die werknemer betaal word; en

(i) die tydperk ten opsigte waarvan betaling geskied;

en sodanige koevert of houer waarop hierdie besonderhede aangegeven word, asook sodanige staat, indien dit uitgereik word, word die eiendom van die werknemer.

(3) 'n Werkgewer mag nie sy werknemer beboet nie en ook nie aftrekkings, uitgesonderd dié hieronder genoem, van sy werknemer se besoldiging doen nie:

(a) Die aftrekkings in klousules 19, 24 en 27 hiervan genoem;

(b) 'n aftrekking van 'n bedrag wat 'n werkgewer regtens of ingevolge 'n bevel van 'n hof met regsbevoegdheid verplig of toegelaat word om te doen;

(c) wanneer 'n werknemer daartoe instem of ingevolge die Bantoes (Statsgebiede) Konsolidasiewet, 1945, verplig word om kos en/of inwoning van sy werkgewer aan te neem, 'n aftrekking van hoogstens die bedrag hieronder gespesifiseer:

	Per week	Per maand
	R	R
Kos.....	0,80	3,47
Inwoning.....	0,40	1,73
Kos en inwoning.....	1,20	5,20

(d) aftrekkings vir vakverenigingsledegeld ingevolge klousule 45;

(e) behoudens andersluidende bepalings in hierdie Ooreenkoms, wanneer 'n werknemer van sy werk afwesig is, behalwe op las of versoek van sy werkgewer, 'n aftrekking in verhouding tot die tydperk van sy afwesigheid, bereken volgens die loon wat die werknemer op daardie tydperk ontvang het.

(4) 'n Werkgewer mag nie ten opsigte van die indiensneming of opleiding van 'n werknemer, regstreeks of onregstreeks betaal word of betaling aanneem nie: Met dien verstande dat hierdie subklousule nie van toepassing is ten opsigte van 'n opleidingskema waartoe 'n werkgewer regtens moet bydra nie.

9. WERKDAE EN WERKURE

(1) Behoudens subklousule (3) van hierdie klousule en klousule 10 hiervan, mag geen werkgewer van 'n vakleerling, kwekeling of 'n werknemer wie se loon in klousule 4 (1) (e) voorgeskryf word, vereis of hom toelaat om soos volg te werk nie, en mag geen sodanige vakleerling, kwekeling of werknemer soos volg werk nie:

(a) Langer as 44 uur in 'n bepaalde week of langer as agt uur en 48 minute op 'n bepaalde dag;

(b) meer as vyf dae in 'n bepaalde week van Maandag tot Vrydag;

(c) op 'n Saterdag, Sondag, Goeie Vrydag, Paasmaandag, Hemelvaartsdag, Republiekdag en gedurende die vakansietydperk wat in klousule 22 hiervan voorgeskryf word;

(d) voor 07h30 of na 17h18;

(e) tussen 12h00 en 13h00 op 'n bepaalde dag van Maandag tot en met Vrydag;

(f) vir 'n aaneenlopende tydperk van langer as vyf uur op 'n bepaalde dag sonder 'n ononderbroke pouse van minstens een uur.

(2) Subject to the provisions of subclause (3) of this clause and clause 10, no employer shall require or permit an employee for whom wages are prescribed in clause 4 (1) (a), (b), (c) and (d) hereof to work and no such employee shall work—

(a) for more than 46 hours in any one week or for more than nine hours and 12 minutes in any one day;

(b) for more than five days in any one week—Monday to Friday;

(c) on a Saturday, Sunday, Good Friday, Easter Monday, Ascension Day, Republic Day or during the holiday period prescribed in clause 22 hereof;

(d) subject to the provisions of paragraph (a) of this subclause before 07h20 or after 17h32;

(e) between 12h00 and 13h00 on any day from Monday to Friday inclusive;

(f) for a continuous period of more than five hours on any one day without an uninterrupted interval of at least one hour.

(3) (a) Subject to the consent of the Council, an employer may engage employees to work two or three shifts during any period of 24 hours: Provided that no employee shall work more than one shift in any period of 24 hours except under the conditions prescribed in clause 10 hereof: Provided further that one of the shifts shall be worked within the time prescribed in subclause (1) of this clause for the class or classes of employees therein mentioned.

(b) An employee who is required to work any shift other than the shift laid down in subclause (1) of this clause shall be paid at the rate of wage prescribed in clause 4 hereof plus 10 per cent of such rate.

(4) No employee whilst in the employ of an employer shall, for remuneration or not, solicit, undertake or perform work in the Industry—

(a) outside the hours prescribed in subclauses (1) and (2) of this clause;

(b) on a Saturday or Sunday;

(c) during the leave period prescribed in clause 22 (1) (a);

(d) on or during the public holidays prescribed in clause 22 (1) (b).

(5) The provisions of this clause shall not apply to a night-watchman and/or patrolman: Provided that an employer shall not require or permit such employee to work or to be on duty for a longer period than 12 hours without an interval of at least 12 hours during which the employer shall not require or permit him to work or be on duty.

10. OVERTIME

(1) Subject to the provisions of subclauses (2) to (3) of this clause, no employer shall require or permit overtime to be worked and no employee shall work overtime without the prior consent of the Council except in the case of emergency work, in which event the employer shall notify the Council as soon as possible after the commencement of such overtime of the fact that overtime is worked and of the circumstances necessitating such overtime.

(2) An employer who requires permission to work overtime for purposes other than emergency work shall apply to the Council in writing and, notwithstanding the provisions of subclause (1) hereof, the Council shall not withhold permission in respect of overtime not exceeding one hour per day from Monday to Friday inclusive unless, in the opinion of the Council, the granting of permission to work such overtime would be prejudicial to the interests of unemployed artisans and/or other employees or to the interests of the Industry generally.

(3) Notwithstanding the fact that the Council may have granted permission to work overtime, it may require the continuance of overtime, if in its opinion the working of such overtime has become prejudicial to the interests of unemployed artisans and/or other employees or to the interests of the Industry generally.

(4) *Payment for overtime.*—An employee other than an employee for whom wages are prescribed in clause 4 (1) (f) hereof, who is required or permitted to work overtime, shall be paid at the rate of—

(a) an amount equal to his ordinary wage and holiday payments for the first hour overtime worked on Mondays to Fridays: Provided that an apprentice shall be paid at the rate of one and one-third times his ordinary wage;

(b) one and one-third times his ordinary wage for any time worked—

(i) in excess or one hour overtime worked per day from Mondays to Fridays;

(ii) prior to noon on Saturdays;

(2) Behoudens subklousule (3) van hierdie klousule en klousule 10, mag 'n werkgever nie van 'n werknemer vir wie lone in klousule 4 (1) (a), (b), (c) en (d) hiervan voorgeskryf is, vereis of hom toelaat om soos volg te werk nie, en mag geen sodanige werknemer soos volg werk nie:

(a) Langer as 46 uur in 'n bepaalde week of langer as nege uur en 12 minute op 'n bepaalde dag;

(b) meer as vyf dae in 'n bepaalde week van Maandag tot Vrydag;

(c) op 'n Saterdag, Sondag, Goeie Vrydag, Paasmaandag, Hemelvaartsdag, Republiekdag of gedurende die vakansietydperk wat in klousule 22 hiervan voorgeskryf word;

(d) behoudens paragraaf (a) van hierdie subklousule, voor 07h20 of na 17h32;

(e) tussen 12h00 en 13h00 op 'n bepaalde dag van Maandag tot en met Vrydag;

(f) vir 'n aanenlopende tydperk van langer as vyf uur op 'n bepaalde dag sonder 'n ononderbroke pouse van minstens een uur.

(3) (a) Behoudens die toestemming van die Raad, mag 'n werkgever werknemers in diens neem om twee of drie skofte gedurende 'n tydperk van 24 uur te werk: Met dien verstande dat geen werknemer meer as een skof in 'n bepaalde tydperk van 24 uur mag werk nie, uitgesonderd op die voorwaardes wat in klousule 10 hiervan voorgeskryf word: Voorts met dien verstande dat een van die skofte gewerk moet word binne die tyd wat in subklousule (1) van hierdie klousule voorgeskryf word vir die klas of klasse werknemers wat daarin genoem word.

(b) 'n Werknemer van wie vereis word om 'n ander skof te werk as dié wat in subklousule (1) van hierdie klousule voorgeskryf word, moet die loon wat in klousule 4 hiervan voorgeskryf word plus 10 persent van sodanige loon betaal word.

(4) Geen werknemer mag, terwyl hy in die diens van 'n werkgever is, hetsy teen vergoeding al dan nie—

(a) buite die ure wat in subklousules (1) en (2) van hierdie klousule voorgeskryf word;

(b) op 'n Saterdag of 'n Sondag;

(c) gedurende die verloftydperk wat in klousule 22 (1) (a) voorgeskryf word;

(d) op of gedurende die openbare vakansiedae wat in klousule 22 (1) (b) voorgeskryf word;

werk in die Nywerheid vra, onderneem of verrig nie.

(5) Hierdie klousule is nie op 'n nagwag en/of patrollieman van toepassing nie: Met dien verstande dat 'n werkgever nie van so 'n werknemer mag vereis of hom mag toelaat om 'n langer tydperk as 12 uur te werk of op diens te wees sonder 'n onderbreking van minstens 12 uur nie, waarin die werkgever nie van hom mag vereis of hom mag toelaat om te werk of om op diens te wees nie.

10. OORTYDWERK

(1) Behoudens subklousules (2) tot (8) van hierdie klousule, mag geen werkgever vereis of toelaat dat oortydwerk verrig word en mag geen werknemer oortydwerk verrig nie, tensy die toestemming van die Raad vooraf verkry is, uitgesonderd in die geval van noodwerk, wanneer die werkgever die Raad so gou moontlik na die begin van sodanige oortydwerk moet verwittig van die feit dat oortyd gewerk word en van die omstandighede wat sodanige oortydwerk noodsaaklik maak.

(2) 'n Werkgever wat toestemming wil hê om oortyd te werk vir ander doeleindes as noodwerk, moet skriftelik by die Raad aansoek doen, en ondanks subklousule (1) hiervan, moet die Raad nie toestemming ten opsigte van oortydwerk van hoogstens een uur per dag van Maandag tot en met Vrydag weier nie, tensy die Raad van mening is dat die verlening van toestemming om sodanige oortydwerk te verrig, tot nadeel van die belange van werklose ambagsmanne en/of ander werknemers of van die belange van die Nywerheid in die algemeen sal strek.

(3) Ondanks die feit dat die Raad toestemming vir oortydwerk mag verleen het, kan hy vereis dat sodanige oortydwerk gestaak word as hy van mening is dat die verrigting van sodanige oortydwerk tot nadeel van die belange van werklose ambagsmanne en/of ander werknemers of van die belange van die Nywerheid in die algemeen sal strek.

(4) *Betaling vir oortydwerk.*—'n Werknemer, uitgesonderd 'n werknemer vir wie 'n loon in klousule 4 (1) (f) hiervan voorgeskryf word, en van wie vereis of wat toegelaat word om oortydwerk te verrig, moet daarvoor soos volg betaal word:

(a) 'n Bedrag gelyk aan sy gewone loon en vakansiebetaling, vir die eerste uur oortyd wat hy van Maandag tot Vrydag werk: Met dien verstande dat 'n vakleerling teen 'n tarief van een en 'n derde maal sy gewone loon betaal moet word;

(b) een en 'n derde maal sy gewone loon vir tyd—

(i) wat hy van Maandag tot Vrydag langer as een uur oortyd per dag werk;

(ii) wat hy voor 12h00 op Saterdag werk;

(c) one and one-half times his ordinary wage in respect of all time worked—

(i) after noon on Saturdays;

(ii) on Sundays;

(iii) on any of the public holidays or during the holiday period prescribed in clause 22 hereof;

in respect of each hour or part of an hour so worked.

(5) Application for permission to work overtime shall be lodged with the Council in writing before 12h00 on the business day on which such overtime is to be worked or, in the case of work to be performed on a Saturday or a Sunday, before 12h00 on the Thursday preceding. The application shall state—

(a) the employer's name and address;

(b) the nature of the work to be executed;

(c) the place where, the date on which and the times when it is to be commenced and completed;

(d) the number and categories of the employees involved;

(e) the reason why it should be executed outside the hours prescribed in clause 9 hereof.

(6) Overtime required of an employee in terms of subclauses (2) and (3) of this clause shall be on a voluntary basis and the refusal of an employee to work such overtime for any reason shall not constitute good cause for the summary dismissal of such employee.

(7) The ordinary hours of work plus overtime shall in no case exceed 54 hours per week.

(8) No night-watchman and/or patrolman shall be required or permitted to work more than six shifts, not exceeding 12 hours per shift, in any one week.

11. TERMINATION OF EMPLOYMENT

(1) No notice of termination of employment shall be required unless the employee concerned has worked for at least three consecutive days with the same employer.

(2) Subject to—

(a) the right of an employer or an employee to terminate employment without notice for any good cause recognised by law as sufficient; or

(b) the provisions of any written agreement between employer and employee stipulating a period in excess of that provided herein;

an employer desirous of terminating the employment of an employee and an employee desirous of terminating an engagement with an employer shall give, in the case of carpenters and joiners, not less than two hours' notice and in the case of other employees, not less than one hour's notice of such termination of employment to the employer or the employee, as the case may be, on any working day.

(3) The minimum period of such notice shall become operative at the commencement of the last two hours or one hour, as the case may be, before finishing time on the day in respect of which notice is given: Provided that—

(i) an employer who gives notice to an employee for whom wages are prescribed in clause 4 (1) (e) hereof, shall allow such employee to put his tools in working order during the minimum period of such notice, except in the case of an employee who has worked for less than five days;

(ii) an employee who gives notice to an employer shall work during the minimum period of such notice at the work for which he was engaged;

(iii) an employee who requires payment of wages due to be made on termination of employment shall give his notice to the employer at the normal starting time on the day of such termination.

12. STORAGE AND PROVISION OF TOOLS

(1) A suitable place for locking up tools shall be provided by an employer on all jobs. This shall not apply to jobbing work. All employees' tools in workshops shall be insured by the employer against loss by fire.

(2) Employers shall supply grindstones for sharpening tools. Where no grindstone is provided on a job, suitable time and facilities shall be granted to carpenters and joiners prior to termination of employment to put their tools in order.

(3) Employers shall provide, in the case of:

(a) *Carpenters*.—All cramps, hand screws, glue brushes, wrenches, crowbars, augers and bits over 300 mm long, all hammers over 1,5 kg and all saws for cutting corrugated asbestos and other materials of a similar hardness,

(c) een en 'n half maal sy gewone loon vir alle tyd—

(i) wat hy na 12h00 op Saterdag werk;

(ii) wat hy op Sondag werk;

(iii) wat hy op 'n openbare vakansiedag werk of gedurende die vakansiedagperk wat in klousule 22 hiervan voorgeskryf word;

ten opsigte van elke uur of gedeelte van 'n uur wat hy aldus werk.

(5) Aansoek om toestemming om oortyd te werk, moet voor 12h00 op die werkdag waarop sodanige oortyd gewerk moet word of, in die geval van werk wat op 'n Saterdag of 'n Sondag verrig moet word, voor 12h00 op die voorafgaande Donderdag skriftelik by die Raad ingedien word. Die applikant moet die volgende vermeld:

(a) Die werkgever se naam en adres;

(b) die aard van die werk wat uitgevoer moet word;

(c) die plek waar, die datum en die tye waarop die werk sal begin en eindig;

(d) die getal en klasse werknemers daarby betrokke;

(e) die rede waarom die werk uitgevoer moet word buite die ure wat in klousule 9 hiervan voorgeskryf word.

(6) Die oortydwerk wat ingevolge subklousules (2) en (3) van hierdie klousule van 'n werknemer vereis word, moet op 'n vrywillige grondslag geskied en die weiering van 'n werknemer om sodanige oortydwerk om die een of ander rede te verrig, is nie 'n regsgeldige rede vir die summere ontslag van sodanige werknemer nie.

(7) Die gewone werkure plus oortydwerk mag in geen geval meer as 54 uur per week beloop nie.

(8) Geen nagwag en/of patrollieman mag verplig of toegelaat word om meer as ses skofte van hoogstens 12 uur per skof in 'n bepaalde week te werk nie.

11. DIENSBEÏNDIGING

(1) Geen kennisgewing van diensbeëindiging word vereis nie, tensy die betrokke werknemer minstens drie agtereenvolgende dae by dieselfde werkgever gewerk het.

(2) Behoudens—

(a) die reg van 'n werkgever of 'n werknemer om diens sonder kennisgewing om 'n regsgeldige rede te beëindig; of

(b) die bepaling van 'n skriftelike ooreenkoms tussen die werkgever en die werknemer waarby 'n langer tydperk beding word as dié wat hierin bepaal word;

moet 'n werkgever wat die diens van 'n werknemer wil beëindig, en 'n werknemer wat sy diens by 'n werkgever wil beëindig, in die geval van timmermans en skrynwerkers, minstens twee uur vooraf en in die geval van ander werknemers, minstens een uur vooraf op 'n bepaalde werkdag kennis van sodanige diensbeëindiging gee aan die werkgever of die werknemer, na gelang van die geval.

(3) Die minimum tydperk van sodanige kennisgewing loop van die begin van die laaste twee uur of een uur, na gelang van die geval, voor die uitskeityd op die dag ten opsigte waarvan daar kennis gegee word: Met dien verstande dat—

(i) 'n werkgever wat 'n werknemer vir wie lone in klousule 4 (1) (e) hiervan voorgeskryf word, kennis gee, sodanige werknemer, uitgesonderd 'n werknemer wat minder as vyf dae gewerk het, moet toelaat om sy gereedskap gedurende die minimum tydperk van sodanige kennisgewing in werkende orde te bring;

(ii) 'n werknemer wat aan 'n werkgever kennis gee, gedurende die minimum tydperk van sodanige kennisgewing moet aanhou om die werk te verrig waarvoor hy in diens geneem is;

(iii) 'n werknemer wat vereis dat die loon wat aan hom verskuldig is, by beëindiging van sy diens betaal moet word, sy werkgever kennis moet gee op die gewone aanvangstyd van die dag van sodanige diensbeëindiging.

12. BEWARING EN VERSKAFFING VAN GEREEDSKAP

(1) Werkgevers moet by alle werkplekke 'n geskikte plek verskaf waarin gereedskap toegesluit kan word. Hierdie bepaling is nie op stukwerk van toepassing nie. Die werkgever moet alle gereedskap van werknemers wat in werkwinkels is, teen verlies deur brand verseker.

(2) Werkgevers moet slypstene vir die skerpmaak van gereedskap verskaf. Waar daar geen slypsteen by 'n werkplek verskaf word nie, moet daar voor diensbeëindiging geskikte tyd en fasiliteite aan timmermans en skrynwerkers toegestaan word om hul gereedskap in orde te bring.

(3) Werkgevers moet die volgende verskaf in die geval van:

(a) *Timmermans*.—Alle klampe, handskroewe, lynkwaste, moersleutels, koevoete, awgare en bore wat meer as 300 mm lank is, alle hammers met 'n massa van meer as 1,5 kg, en alle sae wat nodig is om gegolfde asbes en ander materiaal wat net so hard is, te saag.

(b) *Masons and stone-cutters.*—(i) Tools for working granite or hard stone and claws;

(ii) suitable sheds for stone-cutters, the roof of which shall not be less than 305 cm high. This rule shall not be applied to small jobs on building sites;

(iii) an employee to sharpen all tools.

(c) *Painters and paperhangers.*—All tools except putty knives, dusters and paperhangers' brushes and scissors.

(d) *Plasterers.*—Mortar board and stands of suitable height, rollers, straight edges and special granolithic tools.

(e) *Plumbers and gasfitters.*—(i) Machines used in shops or on job;

(ii) stake and rivetting bars and drills of all sizes;

(iii) screwing tackle, such as stock, dies, taps and ratchets;

(iv) pipe-cutting tools and vices;

(v) special and heavy caulking irons and firepots;

(vi) metal pots and large ladles;

(vii) chisels, punches and wall pins over 23 cm in length;

(viii) soldering irons and blowlamps;

(ix) files and hacksaw blades;

(x) mandrills over 50 mm in diameter;

(xi) rivet sets from No. 12 rivet and over, and grooving tools;

(xii) sheet metal workers' mallets and heavy dressers;

(xiii) punches over 6,5 mm in diameter, hollow or solid;

(xiv) wrenches and tongs over 30,5 cm in length.

(f) *Electricians.*—Large files, blowlamps, draw vices, large chisels, sawblades and screw cutting tools.

13. SPECIAL PROVISIONS GOVERNING THE PERFORMANCE OF CERTAIN CLASSES OF WORK

Employers and employees shall observe the following rules:

Provided that to the extent to which the regulations in respect of building, demolition and excavation work published under the Factories, Machinery and Building Work Act, 1941, contain provisions which are inconsistent with the provisions of this clause or contain provisions not appearing in this clause the provisions of the said regulations shall apply.

(1) *Plastering modelling shops.*—An employer shall ensure that the filling of moulds shall be carried out under the supervision of an artisan.

(2) *Concrete work.*—Concrete shall be placed *in situ* under supervision of an artisan.

(3) (a) *Stone work.*—Operators of stone-turning and/or planing machines and/or diamond and carborundum sawing machines shall be paid not less than the rate of wages laid down for artisans in this Agreement.

(b) Employees employed in fixing saw blades, setting stones ready for sawing and fixing and levelling all stones for polishing machines, shall be paid not less than the rate of wages laid down for an artisan in this Agreement.

(c) Masons' bankers shall be not less than 2,75 m apart, and no dust shall be blown off with exhaust or other air during working hours.

(d) An employee shall not be required to use stone which has been worked by an employee who received wages at a lower rate than that prescribed for an artisan in this Agreement.

(e) All squared stone must be worked in the employer's yard or on the job, but may be reduced in size at the quarry by the use of a spall hammer only. When the employer's yard is situated at the quarry it must be at a reasonably safe distance from the working face of the quarry.

(4) Scaffolds.

(A) An employer shall cause—

(a) scaffold standards to be firmly supported and secured against displacement and to be kept vertical except in the case of putlog scaffolds which shall incline slightly towards the structure;

(b) (i) standards to be spaced not more than 1,8 m, 2,4 m and 3 m apart in the case of high, medium and low mass loads respectively if constructed of steel and not more than 3 m apart if constructed of timber;

(ii) ledgers to be spaced not more than 2,1 m apart vertically;

(iii) putlogs or transoms to be spaced not more than 1,5 m, 1,8 m and 2,4 m apart in the case of high, medium and low mass loads, respectively. (For the purposes of this sub-clause, high, medium and low mass loads shall mean mass loads of not more than 375,250 and 125 kg/m², respectively);

(c) every member of a scaffold frame which is constructed of timber to have a diameter of not less than 75 mm or to have a section of equivalent strength.

(b) *Klipmesselaars en klipkappers.*—(i) Gereedskap vir die bewerking van graniet of harde klip, en kloue;

(ii) geskikte skure vir klipkappers, waarvan die dak minstens 305 cm hoog moet wees. Hierdie reël is nie op klein werksies by bouterreine van toepassing nie;

(iii) 'n werknemer om al die gereedskap skerp te maak.

(c) *Verwers en papierplakkers.*—Alle gereedskap, uitgesonderd stopverfmesse, stoffers en papierplakkwaste en -skere.

(d) *Pleistersaars.*—Daghaplanke en staanders van geskikte hoogte, rollers, reihoute en spesiale gereedskap vir granoliet.

(e) *Loodgieters en gasaanlêers.*—(i) Masjiene wat in 'n werk-winkel of by 'n werkplek gebruik word;

(ii) afsteekpenne en klinkstawe en bore van alle groottes;

(iii) draadsnygereedskap soos stokke, snymoere, snytappe en ratels;

(iv) pypsnijgereedskap en -skroewe;

(v) spesiale en swaar kaifaatysters en vuurkonkas;

(vi) metaalpotte en groot gietlepele;

(vii) beitels, ponse en muurpenne wat meer as 23 cm lank is;

(viii) soldeerboute en blaaslampe;

(ix) vyle en ystersaaglemme;

(x) drewels wat meer as 50 mm in deursnee is;

(xi) klinknaelstelle van klinknaelgrootte No. 12 en groter, en groefgereedskap;

(xii) plaatmetaalwerkershamers en swaar klophamers;

(xiii) ponse, hol of solied, wat meer as 6,5 mm in deursnee is;

(xiv) moersleutels en tange wat meer as 30,5 cm lank is.

(f) *Elektrisiërs.*—Groot vyle, blaaslampe, trekskroewe, groot beitels, saaglemme en draadsnygereedskap.

13. SPESIALE BEPALINGS BETREFFENDE DIE VERRIGTING VAN SEKERE KLASSE WERK

Werkgewers en werknemers moet die volgende reëls nakom:

Met dien verstande dat waar die regulasies ten opsigte van bou-, sloop- en uitgrawingswerk, wat ingevolge die Wet op Fabriek, Masjinerie en Bouwerk, 1941, gepubliseer is, bepalinge bevat wat onbestaanbaar met die bepalinge van hierdie klousule is of bepalinge bevat wat nie in hierdie klousule voorkom nie, genoemde regulasies van toepassing is.

(1) *Boetseerwerkinkels vir pleistersaars.*—'n Werkgewer moet sorg dat vorms onder toesig van 'n ambagsman gevul moet word.

(2) *Betonwerk.*—Beton moet op die plek onder toesig van 'n ambagsman gegiet word.

(3) (a) *Klipwerk.*—Die bedieners van klipdraai- en/of klipskaafmasjiene en/of diamant- en karborundumsaagmasjiene moet minstens die loon betaal word wat in hierdie Ooreenkoms vir ambagsmanne voorgeskryf word.

(b) Werknemers wat saaglemme insit, klip vir saagwerk regsit en klip vir poleermasjiene vas- en gelyksit, moet minstens die loon betaal word wat in hierdie Ooreenkoms vir 'n ambagsman voorgeskryf word.

(c) Klipwerkbanke moet minstens 2,75 m van mekaar af wees, en geen stof mag gedurende werkure met uitlaat- of ander lug afgeblaas word nie.

(d) Daar mag van geen werknemer vereis word om klip te gebruik wat bewerk is deur 'n werknemer wat 'n laer loon ontvang het as dié wat in hierdie Ooreenkoms vir 'n ambagsman voorgeskryf word nie.

(e) Alle haakse klip moet in die werkgewer se werkplaas of op die werkplek bewerk word, maar mag by die steengroef net met 'n splinterhamer kleiner gekap word. Indien die werkgewer se werkplaas by die steengroef geleë is, moet dit op 'n redelik veilige afstand van die werkfront van die steengroef af wees.

(4) Steiers.

(A) 'n Werkgewer moet sorg dat—

(a) steierstaanders stewig gestut en vasgemaak word sodat hulle nie kan verskuif nie en dat hulle regop gehou word, behalwe in die geval van kortelingsteiers, wat effens na die kant van die bouwerk moet oorhel;

(b) (i) staanders wat van staal gemaak is, hoogstens 1,8 m, 2,4 m en 3 m in die geval van onderskeidelik hoë-, medium- en laemassalaste van mekaar af gespasieer word en, indien hulle van hout gemaak is, hoogstens 3 m;

(ii) steierbalke hoogstens 2,1 m vertikaal van mekaar af gespasieer word;

(iii) kortelings of dwarsbalke hoogstens 1,5 m, 1,8 m en 2,4 m in die geval van onderskeidelik hoë-, medium- en laemassalaste van mekaar af gespasieer word. (Vir die doel van hierdie subklousule beteken hoë-, medium- en laemassalaste massalaste van onderskeidelik hoogstens 375,250 en 125 kg/m²);

(c) elke deel van 'n steierraam wat van hout gemaak is 'n diameter van minstens 75 mm of 'n deursnee van gelyke sterkte het.

(B) No employer shall use, or cause to be used, any scaffold unless it is—

(a) securely and effectively braced to ensure stability in all directions;

(b) secured at suitable vertical and horizontal distances to the structure on which work is being performed unless it is designed to be completely self-supporting;

(c) so constructed as to have a factor of safety of not less than four;

(d) inspected by a competent person at least once a week and after inclement weather.

(C) No employer shall require or permit—

(a) scaffolding, the supporting frame of which is constructed of timber, to exceed a height of 25 m;

(b) scaffolding to be erected, altered or taken down other than by or under the personal supervision of a competent person.

(5) Platforms.

(A) An employer shall cause—

(a) every scaffold platform which is constructed of timber to be of planks at least 228 mm wide by 38 mm thick;

(b) every plank which forms part of a scaffold platform to rest on at least three supports, except in the case of trestle scaffolds, and to project at least 150 mm at intermediate supports and not more than 230 mm at the end supports;

(c) every board of a scaffold platform to be securely fastened to prevent its displacement;

(d) every platform to be so boarded as to prevent materials and tools from falling through.

(B) An employer shall cause every working platform of a scaffold—

(a) to be not less than 912 mm wide, which shall include a clear and unobstructed passageway of not less than 456 mm: Provided that where a platform is used only as a gangway or where low mass loads as defined in subclause (4) (A) (b) are supported, a total platform width of 456 mm shall be sufficient;

(b) which is more than 2 m above the floor or ground to be provided with—

(i) substantial guard rails at least 900 mm and not more than 1 100 mm high on all sides of the platform except the side facing the structure;

(ii) toe-boards on all sides of the platform, except the side facing the structure, which shall be not less than 150 mm high from the level of the platform and in the case of wood not less than 25 mm thick so affixed that no open space exists between the toe-board and the platform;

(c) to be so arranged that the gap between the platform and structure does not exceed 75 mm: Provided that where workmen are required to sit whilst working, this distance may be increased to not more than 300 mm;

(d) to be kept free of waste, projecting nails or any other obstruction and to be maintained in a non-slippery state.

(C) No employer shall require or permit a working platform which is higher than 600 mm to be supported on a scaffold platform.

(D) An employer shall cause an additional guard rail to be provided at a height of 900 mm above every working platform which is supported on a scaffold platform.

(E) An employer shall cause convenient and safe access to be provided to every scaffold platform. Where such access is by means of ladders, the ladders shall be firmly supported at the base, shall extend to at least 900 mm beyond the platform at the top and shall be firmly secured.

(F) The provisions of this subclause shall also apply to any working platform from which building, demolition or excavation work is being performed.

(6) Ramps.

(A) no employer shall require or permit a ramp to be installed or used, the slope of which exceeds one vertical to one and a half horizontal.

(B) An employer shall cause every ramp—

(a) the slope of which renders additional foothold necessary and in every case where the slope is more than one vertical to four horizontal, to be provided with proper stepping laths which shall—

(i) be placed at suitable intervals; and

(ii) extend the full width of the ramp, except that they may be interrupted over a width of not more than 230 mm to facilitate the movement of barrows;

(b) which is more than 2 m high to be provided on both sides with hand rails and toe-boards to comply in all respects with the provisions of subclause (5) (B) (b) (i) and (ii).

(B) Geen werkgewer mag 'n steier gebruik of laat gebruik nie tensy—

(a) dit stewig en op 'n doeltreffende wyse verspan is ten einde te verseker dat dit in alle rigtings stabiel is;

(b) dit op 'n geskikte vertikale en horisontale afstande vasgemaak is aan die bouwerk waaraan die werk verrig word, tensy dit so ontwerp is dat dit heeltemal vrystaande is;

(c) dit so opgerig is dat dit 'n veiligheidsfaktor van minstens vier het;

(d) dit minstens een maal per week en na gure weer deur 'n bevoegde persoon geïnspekteer is.

(C) Geen werkgewer mag vereis of toelaat dat—

(a) steierwerk waarvan die stutraam van hout gemaak is meer as 25 m hoog is nie;

(b) steierwerk deur of onder die persoonlike toesig van enigiemand anders as 'n bevoegde persoon opgerig, verander of afgebreek word nie.

(5) Platforms.

(A) 'n Werkgewer moet sorg dat—

(a) elke steierplatform wat van hout gemaak is, bestaan uit planke wat minstens 228 mm breed en 38 mm dik is;

(b) elke plank wat deel van 'n platform uitmaak, op minstens drie stutte rus, behalwe in die geval van boksteiers, en dat sodanige plank minstens 150 mm by die tussenstutte en hoogstens 230 mm by die eindstutte verbystek;

(c) elke plank van 'n steierplatform stewig vasgemaak is sodat dit nie kan verskuif nie;

(d) die planke van elke platform so aangebring word dat materiaal en gereedskap nie kan deurval nie.

(B) 'n Werkgewer moet sorg dat elke werkplatform van 'n steier—

(a) minstens 912 mm wyd is, met 'n vry en onbelemmerde deurgang van minstens 456 mm: Met dien verstande dat, waar 'n platform alleenlik as 'n deurgang gebruik word of waar laemassalaste soos in subklousule (4) (A) (b) omskryf, ondersteun word, 'n totale platformwydte van 456 mm voldoende is;

(b) wat meer as 2 m bokant die vloer of grond is, voorsien is van—

(i) sterk skutrelings wat aan al die kante van die platform, uitgesonderd die kant van die bouwerk, minstens 900 mm en uiters 1 100 mm hoog is;

(ii) stootstukke aan al die kante van die platform, uitgesonderd die kant van die bouwerk, wat minstens 150 mm hoog van die vlak van die platform af moet wees en in die geval van hout minstens 25 mm dik moet wees, en sodanige stootstuk moet so aangebring word dat daar geen oop ruimte tussen die stootstuk en die platform is nie;

(c) so aangebring word dat die opening tussen die platform en die bouwerk hoogstens 75 mm wyd is: Met dien verstande dat, waar daar van werkluï vereis word om te sit terwyl hulle werk, hierdie opening hoogstens 300 mm mag wees;

(d) vry gehou word van afvalmateriaal, spykers wat uitsteek of enige ander belemmering en in so 'n toestand gehou word dat dit nie glibberig is nie.

(C) Geen werkgewer mag vereis of toelaat dat 'n werkplatform wat hoër as 600 mm is, op 'n steierplatform gestut word nie.

(D) 'n Werkgewer moet 'n addisionele skutreling laat aanbring op 'n hoogte van 900 mm bokant elke werkplatform wat deur 'n steierplatform gestut word.

(E) 'n Werkgewer moet sorg dat daar gerieflike en veilige toegang tot elke steierplatform verskaf word. Waar sodanige toegang deur middel van lere verskaf word, moet die lere stewig by die voetstuk gestut word, minstens 900 mm bokant die platform verbystek en stewig vasgemaak word.

(F) Hierdie subklousule is ook van toepassing op werkplatforms waarvandaan bou-, slopings- of uitgrawingswerk verrig word.

(6) Oplope.

(A) Geen werkgewer mag vereis of toelaat dat 'n oploop geïnstalleer of gebruik word waarvan die helling meer as een vertikaal tot een en 'n half horisontaal is nie.

(B) 'n Werkgewer moet sorg dat elke oploop—

(a) waarvan die helling addisionele vastrapplek nodig maak, en ook in gevalle waar die helling meer as een vertikaal tot vier horisontaal is, voorsien word van behoorlike vastrapplatte wat—

(i) met geskikte tussenruimtes aangebring word; en

(ii) oor die hele breedte van die oploop strek, behalwe dat hulle oor 'n breedte van hoogstens 230 mm onderbreek mag word ten einde die beweging van kruiswaens te vergemaklik;

(b) wat hoër as 2 m is, aan albei kante voorsien word van handrelings en stootstukke wat in alle opsigte aan die vereistes van subklousule (5) (B) (b) (i) en (ii) voldoen.

(7) Suspended scaffolds.

No employer shall require or permit a suspended scaffold to be used unless—

(A) outriggers are—

(a) of steel, and have a factor of safety of not less than four;

(b) properly supported, suitably spaced and securely anchored other than by mass pieces, at the inner end: Provided that in the case of outriggers anchored by means of mass pieces, the arrangement thereof shall be approved by an inspector;

(c) provided with a stop at the outer end, or other means, to prevent displacement of the rope;

(B) the working platform is suspended by at least two independent steel wire ropes the factor of safety of which is not less than 10 based on the maximum load which each rope is required to support;

(C) lifting machines or lifting tackle are so constructed and maintained as to prevent accidental movement of the working platform and so situated that they are readily accessible for inspection and that the rope connections to the outriggers are vertically above the working platform attachments;

(D) the working platform is—

(a) not less than 456 mm and not more than 912 mm wide for light suspended scaffolds and not less than 912 mm wide for heavy suspended scaffolds;

(b) so suspended as to be as close as practicable to the structure on which work is being performed and secured at every working position to prevent relative horizontal movement between the platform and the structure;

(c) provided with substantial guard rails at least 900 mm and not more than 1 100 mm above and on all sides of the platform except the side facing the structure: Provided that in the case of a light suspended scaffold, guard rails, which may be not less than 750 mm high, shall be provided on all sides of the platform;

(d) provided on all sides with toe-boards which shall be not less than 150 mm high from the level of the platform and in the case of wood not less than 25 mm thick and which shall be so installed that no open space exists between the toe-board and the platform: Provided that in the case of heavy suspended scaffolds the toe-boards facing the structure may be not less than 50 mm high from the level of the platform.

(8) *Boatswain's chair.*—An employer shall cause every boatswain's chair or similar appliance to be securely suspended and to be of such construction as to prevent any occupant from falling therefrom.

(9) *Cantilever and jib scaffolds.*—No employer shall require or permit a cantilever or jib scaffold to be used unless—

(a) the out-riggers are of steel and have a factor of safety of not less than four;

(b) it complies with the provisions of subclause (5) hereof.

(10) *Trestle scaffolds.*—No employer shall require or permit a trestle scaffold to be used which is more than 3 m high or which is constructed in more than two tiers.

(11) *Concrete mixers, mortar mills or similar machines.*—Every employer shall employ an operative for each concrete mixer, mortar mill or similar machine in use, who shall be continuously employed whilst concrete or mortar is being used or ground, and it shall be the sole duty of this employee to supervise the operating of any machine used for this purpose.

14. WET WEATHER SHELTER

At any site where building operations are being carried on an employer shall provide suitable accommodation in which employees may take shelter during wet weather.

15. SANITARY ACCOMMODATION

(1) Proper and adequate sanitary accommodation shall be provided on all jobs for Whites and Non-Whites separately.

(2) In all cases sanitary accommodation shall be provided in compliance with the requirements of the relative municipal by-laws.

(3) Proper and daily supervision shall be carried out so as to ensure cleanliness of sanitary accommodation.

16. REFRESHMENTS

An employer shall permit his employees a break from 09h00 to 09h10 for breakfast every morning, and an employee shall have the right to have his own tea, whenever necessary, and without leaving the position where he is working.

(7) Hangsteiers.

Geen werkgewer mag vereis of toelaat dat 'n hangsteier gebruik word nie tensy—

(A) die kraanbalke—

(a) van staal is en 'n veiligheidsfaktor van minstens vier het;

(b) by die binnepunt behoortlik gestut, op 'n geskikte wyse gespasieer en stewig geanker is op 'n ander manier as deur middel van massastukke: Met dien verstande dat in die geval van kraanbalke wat deur massastukke geanker is, die inrigting daarvan deur 'n inspekteur goedgekeur moet word;

(c) by die buitepunt van 'n stuiter, of op 'n ander manier, voorsien is ten einde te voorkom dat die toue verskuif;

(B) die werkplatform aan ten minste twee onafhanklike staal-draadtoue hang waarvan die veiligheidsfaktor, gebaseer op die maksimum vraag wat elke tou moet dra, minstens 10 is;

(C) die hystoestelle of hystakel so gebou en onderhou word dat die werkplatform nie per ongeluk kan verskuif nie en op sulke plekke aangebring word dat hulle gereedelik toeganklik vir inspeksie is en die touverbindinge met die kraanbalke vertikaal bokant die werkplatformaanhegtings is;

(D) die werkplatform—

(a) minstens 456 mm en uiters 912 mm breed is in die geval van ligte hangsteiers en minstens 912 mm in die geval van swaar hangsteiers;

(b) so hang dat dit so na doenlik is aan die bouwerk waarvan daar gewerk word en in elke werkposisie so vasgemaak is dat relatiewe horisontale beweging tussen die platform en die bouwerk voorkom word;

(c) voorsien is van stewige skutrelings wat minstens 900 mm en uiters 1 100 mm bokant en aan alle kante van die platform, uitgesonderd die kant van die bouwerk, is: Met dien verstande dat, in die geval van 'n ligte hangsteier, skutrelings wat minstens 750 mm hoog is, aan al die kante van die platform aangebring moet word;

(d) aan al die kante voorsien is van stootstukke wat minstens 150 mm hoog van die vlak van die platform af moet wees en, in die geval van hout, minstens 25 mm dik moet wees en so aangebring moet word dat daar geen oop ruimte tussen die stootstuk en die platform is nie: Met dien verstande dat, in die geval van swaar hangsteiers, die stootstukke aan die kant van die bouwerk minstens 50 mm hoog van die vlak van die platform af moet wees.

(8) *Bootsmanstoel.*—'n Werkgewer moet toesien dat elke bootsmanstoel of soortgelyke toestel stewig hang en só gemaak is dat 'n insittende nie daaruit kan val nie.

(9) *Vrydraer- en kraanarmsteiers.*—Geen werkgewer mag vereis of toelaat dat 'n vrydraer- of kraanarmsteier gebruik word nie, tensy—

(a) die kraanbalke van staal is en oor 'n veiligheidsfaktor van minstens vier beskik;

(b) dit aan die bepalings van subklousule (5) hiervan voldoen.

(10) *Boksteiers.*—Geen werkgewer mag vereis of toelaat dat 'n boksteier wat meer as 3 m hoog is en wat in meer as twee rye opgerig is, gebruik word nie.

(11) *Betonmengers, rondomtalies of soortgelyke masjiene.*—Elke werkgewer moet 'n werkmans in diens neem vir elke betonmenger, rondomtalie of soortgelyke masjien wat in gebruik is. Dié arbeider moet ononderbroke op diens wees terwyl beton of dagha gebruik of gemaal word, en die enigste plig van hierdie werknemer is om toesig te hou oor die bediening van 'n masjien wat vir hierdie doel gebruik word.

14. SKULING TEEN REËNWEER

'n Werkgewer moet op 'n terrein waar bouwerksaamhede verrig word, geskikte huisvesting verskaf waarin werknemers gedurende reënweer kan skuil.

15. SANITÊRE GERIEWE

(1) Behoorlike en toereikende sanitêre geriewe moet by alle werkplekke afsonderlik aan Blankes en Nie-Blankes verskaf word.

(2) In alle gevalle moet die sanitêre geriewe wat verskaf word, aan die vereistes van die betrokke munisipale verordeninge voldoen.

(3) Daar moet daaglikse behoorlik toesig gehou word ten einde die siindelikheid van die sanitêre geriewe te verseker.

16. VERVERSINGS

'n Werkgewer moet sy werknemers elke oggend van 09h00 tot 09h10 'n pouse vir ontbyt toelaat, en 'n werknemer het die reg om, wanneer dit ook al nodig is, sy eie tee te drink sonder om die plek waar hy werk te verlaat.

17. WORKING EMPLOYER

Any working employer shall, in respect of the trade at which he is working, observe all the provisions hereof relating to hours of work.

18. EXEMPTION

(1) The Council may, subject to the proviso to section 51 (3) of the Act, in writing, grant an exemption to any person or persons from any of the provisions hereof for any good and sufficient reason.

(2) The Council shall fix, in respect of any person granted exemption under the provisions of this clause, the conditions subject to which such exemption is granted and the period during which such exemption shall operate.

(3) A certificate of exemption under the signature of the Secretary of the Council shall be issued to every person exempted.

(4) A certificate of exemption may be amended or withdrawn at any time by the Council during the period for which it was granted.

(5) An employer shall observe the modified conditions created by any certificate of exemption granted in accordance with the provisions of this clause.

19. EXPENSES OF THE COUNCIL

(1) For the purpose of meeting the expenses of the Council, each employer shall—

(a) deduct an amount of 20c per week from the earnings, each of his employees for whom wages are prescribed in clause 4 (1) (c), (d) and (e) hereof and to the amount so deducted the employer shall add an equal amount;

(b) deduct an amount of 5c per week from the earnings of each of his employees for whom wages are prescribed in clause 4 (1) (a), (b) and (f) hereof:

Provided that the provisions of this subclause shall not apply in respect of an employee who has worked for the same employer for less than eight hours in any week and that where an employee is employed by two or more employers in any one week (Monday to Friday), the deduction for that week shall be made by the employer by whom he was first employed during that week for not less than eight hours.

(2) The amounts deducted in terms of subclause (1) of this clause shall be paid by the employer to the Secretary of the Council who shall issue vouchers to the employer concerned for all the amounts paid in respect of employees for whom wages are prescribed in clause 4 (1) (c) hereof. An adequate reserve of vouchers shall at all times be maintained by the employer: Provided that an employer may obtain a refund from the Council of the value of any unused vouchers. An application for such refund shall be made to the Council not later than six months after the expiration of this Agreement.

(3) An employer shall, in respect of the amounts deducted by him in terms of subclause (1) (a) of this clause from employees for whom wages are prescribed in clause 4 (1) (c) hereof, issue on each pay day to each such employee a voucher to the value of 40c, legibly cancelled with the name of the firm and the date of issue of the voucher, and the employee shall affix such voucher in a contribution book to be obtained by him from the Secretary of the Council and which the employee shall retain. Provided that the Council may issue a composite voucher to include some or all of the payments made in terms of clauses 24, 27 and 45 hereof.

(4) An application for a contribution book shall be made by an employee on a form to be obtained from the Council.

(5) The contribution books and vouchers issued to employees shall not be transferable nor shall they be ceded or pledged.

(6) The closing date in each year in respect of contribution books shall be the first Friday in November and all vouchers issued to an employee in terms of subclause (3) hereof subsequent to the first Friday in November, shall be affixed in this contribution book for the ensuing year.

(7) As early as possible after the first Friday in November in each year and not later than the week thereafter, each employee shall deposit his contribution book with the Secretary of the Council in exchange for a receipt card.

17. WERKENDE WERKGEWER

'n Werkende werkgewer moet ten opsigte van die ambag waarin hy werk, al die bepalings hiervan nakom wat op werkure betrekking het.

18. VRYSTELLING

(1) Die Raad kan, behoudens die voorbehoudsbepaling van artikel 51 (3) van die Wet, om 'n afdoende rede skriftelik vrystelling van die bepalings hiervan aan 'n persoon of persone verleen.

(2) Die Raad moet ten opsigte van iemand aan wie vrystelling ooreenkomstig hierdie klousule verleen is, die voorwaardes vasstel waarop sodanige vrystelling verleen word, en ook die tydperk bepaal waarin sodanige vrystelling van krag is.

(3) 'n Vrystellingsertifikaat deur die Sekretaris van die Raad onderteken, moet uitgereik word aan elke persoon wat vrystel word.

(4) Die Raad kan 'n vrystellingsertifikaat te eniger tyd gedurende die tydperk waarvoor dit uitgereik is, wysig of intrek.

(5) 'n Werkgewer moet die gewysigde voorwaardes nakom wat gestel word in 'n vrystellingsertifikaat wat ooreenkomstig hierdie klousule uitgereik word.

19. UITGAWES VAN DIE RAAD

(1) Ten einde die uitgawes van die Raad te bestry, moet elke werkgewer—

(a) 'n bedrag van 20c per week aftrek van die verdienste van elkeen van sy werknemers vir wie lone in klousule 4 (1) (c), (d) en (e) hiervan voorgeskryf word, en die werkgewer moet by die bedrag wat aldus afgetrek word, 'n gelyke bedrag voeg;

(b) 'n bedrag van 5c per week aftrek van die verdienste van elkeen van sy werknemers vir wie lone in klousule 4 (1) (a), (b) en (f) hiervan voorgeskryf word:

Met dien verstande dat hierdie subklousule nie van toepassing is nie ten opsigte van 'n werknemer wat minder as agt uur in 'n week vir dieselfde werkgewer gewerk het en dat, waar 'n werknemer in 'n bepaalde week (Maandag tot Vrydag) by twee of meer werkgewers in diens was, die aftrekking vir daardie week gedoen moet word deur die werkgewer by wie hy die eerste gedurende daardie week minstens agt uur in diens was.

(2) Die werkgewer moet die bedrae wat ingevolge subklousule (1) van hierdie klousule afgetrek word, aan die Sekretaris van die Raad betaal, wat bewysstukke aan die betrokke werkgewer moet uitreik vir al die bedrae betaal ten opsigte van werknemers vir wie lone in klousule 4 (1) (c) hiervan voorgeskryf word. Die werkgewer moet altyd 'n toereikende aantal bewysstukke in voorraad hou: Met dien verstande dat 'n werkgewer terugbetaling van die Raad kan ontvang van die waarde van ongebruikte bewysstukke. Aansoek om sodanige terugbetaling moet hoogstens ses maande na die verstryking van hierdie Ooreenkoms by die Raad gedoen word.

(3) 'n Werkgewer moet, ten opsigte van die bedrae wat hy ingevolge subklousule (1) (a) van hierdie klousule afgetrek het van die loon van werknemers vir wie lone in klousule (4) (1) (c) hiervan voorgeskryf word, op elke betaaldag aan elke sodanige werknemer 'n bewysstuk ter waarde van 40c uitreik wat op leesbare wyse met die naam van die firma en die datum van uitreiking van die bewysstuk geroeier is, en die werknemer moet dié bewysstuk in 'n bydraeboek plaak wat hy by die Sekretaris van die Raad moet kry en wat die werknemer moet behou: Met dien verstande dat die Raad 'n saamgestelde bewysstuk mag uitreik wat almal of sommige van die bedrae insluit wat ingevolge klousules 24, 27 en 45 hiervan betaal is.

(4) 'n Werknemer moet op 'n vorm wat van die Raad verkry moet word, om 'n bydraeboek aansoek doen.

(5) Die bydraeboeke en bewysstukke wat aan werknemers uitgereik word, is nie oordraagbaar nie en mag nie gesedeer of verpand word nie.

(6) Die sluitingsdatum elke jaar ten opsigte van bydraeboeke is die eerste Vrydag in November, en alle bewysstukke wat na die eerste Vrydag in November ingevolge subklousule (3) hiervan aan 'n werknemer uitgereik word, moet in sy bydraeboek vir die daaropvolgende jaar geplak word.

(7) Elke werknemer moet so gou moontlik na die eerste Vrydag in November elke jaar en hoogstens die week daarna, sy bydraeboek by die Sekretaris van die Raad vir 'n kwitansiekaart inruil.

20. REGISTRATION OF EMPLOYERS

(1) Every employer in the Industry at the date on which this Agreement comes into operation, who has not already registered with the Council in pursuance of a previous Agreement, shall within one month of such date, register with the Council and furnish to the Council the following particulars:

- (a) His trading name;
- (b) the name of the proprietors, partners or directors;
- (c) his business address;
- (d) the trade or trades carried on in the Industry;
- (e) the situation of his workshop or where he has both a yard and a workshop, the situation of both.

(2) Employers entering the Industry after the date on which this Agreement comes into operation shall within one month of commencing operations, register with the Council and furnish the particulars required in subclause (1) of this clause.

(3) A certificate of registration signed by the Chairman or Secretary of the Council shall be issued to each employer registered.

(4) Every registered employer shall notify the Council in writing of any change in the particulars furnished by him on registration within 14 days of such change.

21. NOTICE BOARD

Every employer and all employers working in partnership shall wherever building operations are being carried out, display in a conspicuous place, accessible to the public, a Notice Board on which shall be legibly displayed the name of such employer or partnership in letters not less than 75 mm high: Provided that subcontractors may use letters not less than 50 mm high.

22. ANNUAL LEAVE AND PUBLIC HOLIDAYS

(1) No employer shall require or permit an employee, other than a night-watchman and/or patrolman, to perform work and no working employer shall undertake or perform work in the Industry—

(a) during the following periods (hereinafter referred to as the "leave period")—

(i) between 17h18 on Friday, 10 December 1976, and 07h30 on Monday, 3 January 1977;

(ii) between 17h18 on Friday, 15 December 1977, and 07h30 on Monday, 9 January 1978;

(iii) between 17h18 on Friday, 15 December 1978, and 07h30 on Monday, 8 January 1979;

(iv) between 17h18 on Friday, 14 December 1979, and 07h30 on Monday, 7 January 1980;

(v) between 17h18 on Friday, 12 December 1980, and 07h30 on Monday, 5 January 1981.

(b) On Good Friday, Easter Monday, Ascension Day and Republic Day;

unless the written consent of the Council has first been obtained.

(2) The Day of the Covenant, Christmas Day and New Year's Day falling within the periods prescribed in subclause (1) (a) shall be paid holidays.

(3) An employer shall grant to a night-watchman and/or patrolman in respect of each completed period of 12 months' employment with him three consecutive weeks' leave.

(4) The leave referred to in subclause (3) of this clause shall be granted at a time to be fixed by the employer: Provided that if such leave had not been granted earlier it shall be granted so as to commence within two months after the completion of 12 months of employment to which it relates.

23. PAYMENT IN RESPECT OF ANNUAL LEAVE AND PUBLIC HOLIDAYS

In addition to any remuneration to which an employee may be entitled in terms of this Agreement, an employer shall pay to—

(1) apprentices in his employ on the last pay-day immediately preceding the annual leave period prescribed in clause 22 hereof an amount of not less than 15 working days' pay;

(2) the Council, on behalf of each trainee employed by him in terms of the Training of Artisans Act, Act 38 of 1951, the holiday fund payments prescribed in the Annexure to the *Direction Notices* served on employers and trainees in terms of section 2 (3) of the said Act;

20. REGISTRASIE VAN WERKGEWERS

(1) Elke werkgewer in die Nywerheid op die datum waarop hierdie Ooreenkoms in werking tree, wat nog nie ooreenkomstig 'n vorige Ooreenkoms by die Raad geregistreer is nie, moet hom binne een maand vanaf sodanige datum by die Raad laat registreer en die volgende besonderhede aan die Raad verstrek:

- (a) Sy handelsnaam;
- (b) die naam van die eienaars, vennote of direkteure;
- (c) sy besigheidsadres;
- (d) die ambag of ambagte wat in die Nywerheid beoefen word;
- (e) die ligging van sy werkwinkel, of, waar hy sowel 'n werf as 'n werkwinkel het, die ligging van albei.

(2) Werkgewers wat tot die Nywerheid toetree ná die datum waarop hierdie Ooreenkoms in werking tree, moet binne een maand nadat hulle met hul werksaamhede begin het, hulle by die Raad laat registreer en die besonderhede verstrek wat in subklousule (1) van hierdie klousule voorgeskryf word.

(3) 'n Registrasiesertifikaat deur die Voorsitter of Sekretaris van die Raad onderteken, moet aan elke geregistreerde werkgewer uitgereik word.

(4) Elke geregistreerde werkgewer moet binne 14 dae na 'n verandering in die besonderhede wat hy by registrasie verstrek het die Raad skriftelik van so 'n verandering in kennis stel.

21. KENNISGEWINGBORD

Elke werkgewer en alle werkgewers wat in vennootskap werk, moet, waar bouwerksaamhede ook al verrig word, op 'n opvallende plek waartoe die publiek toegang het, 'n kennisgewingbord vertoon waarop die naam van sodanige werkgewer of vennootskap in leesbare letters van minstens 75 mm hoog vermeld word: Met dien verstande dat subkontraakteurs letters kan gebruik wat minstens 50 mm hoog is.

22. JAARLIKSE VERLOF EN OPENBARE VAKANSIEDAE

(1) Geen werkgewer mag van 'n werknemer, uitgesonderd 'n nagwag en/of patrollieman, vereis of hom toelaat om te werk nie, en geen werkende werkgewer mag werk in die Nywerheid onderneem of verrig nie—

(a) gedurende die volgende tydperke (hierna die "verlof-tydperk" genoem)—

(i) tussen 17h18 op Vrydag, 10 Desember 1976, en 07h30 op Maandag, 3 Januarie 1977;

(ii) tussen 17h18 op Vrydag, 15 Desember 1977, en 07h30 op Maandag, 9 Januarie 1978;

(iii) tussen 17h18 op Vrydag, 15 Desember 1978, en 07h30 op Maandag, 8 Januarie 1979;

(iv) tussen 17h18 op Vrydag, 14 Desember 1979, en 07h30 op Maandag, 7 Januarie 1980;

(v) tussen 17h18 op Vrydag, 12 Desember 1980, en 07h30 op Maandag, 5 Januarie 1981;

(b) op Goeie Vrydag, Paasmaandag, Hemelvaartsdag en Republiekdag;

teny die skriftelike toestemming van die Raad eers verkry is.

(2) Geloftedag, Kersdag en Nuwejaarsdag wat binne die tydperk val wat in subklousule (1) (a) voorgeskryf word, is vakansiedae met besoldiging.

(3) 'n Werkgewer moet aan 'n nagwag en/of patrollieman ten opsigte van elke voltooide tydperk van 12 maande diens by hom drie agtervolgende weke verlof toestaan.

(4) Die verlof in subklousule (3) van hierdie klousule genoem, moet toegestaan word op 'n tyd wat die werkgewer moet vasstel: Met dien verstande dat, as sodanige verlof nie eerder toegestaan is nie, dit so toegestaan moet word dat dit begin binne twee maande na voltooiing van die 12 maande diens waarop dit betrekking het.

23. BETALING TEN OPSIGTE VAN JAARLIKSE VERLOF EN OPENBARE VAKANSIEDAE

Benewens besoldiging waarop 'n werknemer ingevolge hierdie Ooreenkoms geregtig is, moet 'n werkgewer—

(1) aan vakleerlinge in sy diens op die laaste betaaldag onmiddellik voor die jaarlikse verlof-tydperk wat in klousule 22 hiervan voorgeskryf word, 'n bedrag gelyk aan minstens 15 werkdade se loon betaal;

(2) ten behoeve van elke kwekeling wat ingevolge die Wet op Opleiding van Ambagsmanne, Wet 38 van 1951, by hom in diens is, aan die Raad die vakansiefondsgelde betaal wat voorgeskryf is in die aanhangsel van die kennisgewings wat ingevolge artikel 2 (3) van genoemde Wet aan werkgewers en kwekelinge beteken is;

(3) labourers, operatives, drivers of mechanical vehicles, the unladen mass of which, together with the unladen mass of any trailer drawn by such vehicle, exceeds 3 500 kg, operators of power cranes, night-watchmen and/or patrolmen, in his employ on the last pay-day immediately preceding the annual leave period prescribed in clause 22 hereof the amounts set forth hereunder in respect of each hour worked by such employee, or in respect of each day worked in the case of a night-watchmen and/or patrolman, since the previous leave period, excluding overtime: Provided that where an employee's contract of employment is terminated prior to such pay-day, any amount in the process of accrual in terms of this subclause shall be paid to the employee on such termination:

	Per hour c
Labourer.....	3
Operative.....	5
Driver of mechanical vehicle, the unladen mass of which, together with the unladen mass of any trailer drawn by such vehicle, exceeds 3 500 kg.....	6½
Operator of a power crane.....	6½
Night-watchman and/or patrolman.....	25c

(4) employees for whom wages are prescribed in clause 4 (1) (e), an amount of 10½c plus an amount of 5c as a leave bonus, in respect of each completed hour or part of an hour worked during the week: Provided that—

(i) except as provided in clause 10 (4) hereof, no payment shall be made in respect of overtime or hours worked on the public holidays referred to in clause 22 (1) (b);

(ii) for the time worked during the period between the first Friday in November of each year, and the commencement of the leave period for that year, the amount payable shall be included in the manner prescribed in clause 24 (3) (a) hereof in the payments for the ensuing 12 months;

(iii) in the event of an employee working for an employer for less than eight hours in any one week, the amount due in terms of this subclause shall be paid immediately on termination of his employment or at the end of the last working day of the week, whichever is the earlier.

24. HOLIDAY FUND

(1) (a) An employer shall deduct from the weekly remuneration due to each of his employees for whom wages are prescribed in clause 4 (1) (e) hereof an amount of R6,82 per week.

(b) Where an employee is employed by two or more employers during the same week, the deduction for that week shall be made by the employer by whom he was first employed during that week for not less than eight hours.

(c) No deductions shall be made in respect of an employee who has worked for an employer for less than eight hours in any one week, Monday to Friday, inclusive. In such event the employer concerned shall pay to such employee the amount specified in clause 23 (4) immediately on termination of his employment or at the end of the last working day of the week, whichever is the earlier.

(2) The amount deducted in terms of subclause (1), shall be paid by the employer to the Secretary of the Council and the Council shall issue vouchers to the employer concerned for all amounts so paid. An adequate reserve of vouchers shall at all times be maintained by an employer: Provided that an employer may obtain a refund from the Council of the value of any unused vouchers. An application for such refund shall be made to the Council not later than six months after the expiration of this Agreement.

(3) (a) An employer shall, in respect of the amounts deducted by him in terms of subclause (1) (a) of this clause, issue on each pay-day to each of his employees concerned a voucher, legibly cancelled with the name of the firm and the date of issue, to the value of such amounts, and the employee shall affix such voucher in a contribution book to be obtained by him from the Council, and which the employee shall retain: Provided that the Council may issue a composite voucher to include some or all the payments made in terms of clauses 19, 27, 36 and 45 hereof.

(b) An application for a contribution book shall be made by an employee on a form to be obtained from the Council; such form shall be completed by the employee filling in such particulars as the Council may from time to time prescribe. An employee shall pay an amount of 30 cents for each contribution book, and the funds derived from the sale of all contribution books shall accrue to the general funds of the Council.

(3) aan arbeiders, werkmante, drywers van meganiese voertuie waarvan die onbelaste massa tesame met die onbelaste massa van 'n sleepwa wat deur sodanige voertuig getrek word, meer as 3 500 kg is, bedieners van kraghyskrane, nagwagte en/of patrolliemanne wat in sy diens is op die laaste betaaldag onmiddellik voor die jaarlikse verloftydperk in klousule 22 hiervan voorgeskryf, die bedrae wat hieronder gemeld word, betaal ten opsigte van elke uur wat sodanige werknemer gewerk het of ten opsigte van elke dag wat gewerk is deur 'n nagwag en/of patrollieman, sedert die vorige verloftydperk, uitgesonderd oortydwerk: Met dien verstande dat waar 'n werknemer se dienskontrak voor sodanige betaaldag beëindig word, 'n bedrag wat ingevolge hierdie subklousule reeds vir hom aan die ooploop is, by sodanige beëindiging aan die werknemer betaal moet word:

	Per uur c
Arbeider.....	3
Werkman.....	5
Drywer van 'n meganiese voertuig waarvan die onbelaste massa tesame met die onbelaste massa van 'n sleepwa wat deur sodanige voertuig getrek word, meer as 3 500 kg is	6½
Bediener van 'n kraghyskraan.....	6½
Nagwag en/of patrollieman.....	25c

(4) aan werknemers vir wie lone in klousule 4 (1) (e) voorgeskryf word 'n bedrag van 10½c plus 'n bedrag van 5c as 'n verlofbonus, betaal ten opsigte van elke voltooide uur of gedeelte van 'n uur wat gedurende die week gewerk is: Met dien verstande dat—

(i) uitgesonderd soos in klousule 10 (4) hiervan bepaal, geen betaling gedoen moet word nie ten opsigte van oortydwerk of ure wat gewerk is op die openbare vakansiedae wat in klousule 22 (1) (b) genoem word;

(ii) vir die tyd wat gewerk is gedurende die tydperk tussen die eerste Vrydag in November elke jaar en die begin van die verloftydperk vir daardie jaar, die bedrag wat betaalbaar is, ingesluit moet word op die wyse voorgeskryf in klousule 24 (3) (a) hiervan, in die betalings vir die daaropvolgende 12 maande;

(iii) ingeval 'n werknemer minder as agt uur in 'n bepaalde week vir 'n werkgever gewerk, die bedrag wat ingevolge hierdie subklousule verskuldig is, onmiddellik by sy diensbeëindiging of aan die einde van die laaste werkdag van die week, na gelang van wat die vroegste is, betaal moet word.

24. VAKANSIEFONDS

(1) (a) 'n Werkgever moet van die weeklikse besoldiging wat verskuldig is aan elkeen van sy werknemers vir wie lone in klousule 4 (1) (e) hiervan voorgeskryf word, 'n bedrag van R6,82 per week aftrek.

(b) Waar 'n werknemer gedurende dieselfde week by twee of meer werkgevers in diens was, moet die aftrekking vir daardie week gedoen word deur die werkgever by wie hy die eerste gedurende daardie week minstens agt uur in diens was.

(c) Geen aftrekkings moet gedoen word ten opsigte van 'n werknemer wat in 'n bepaalde week van Maandag tot en met Vrydag minder as agt uur vir 'n werkgever gewerk het nie. In so 'n geval moet die betrokke werkgever aan sodanige werknemer die bedrag wat in klousule 23 (4) gespesifiseer word, onmiddellik by die beëindiging van sy diens of aan die einde van die laaste werkdag van die week, na gelang van wat die vroegste is, betaal.

(2) Die werkgever moet die bedrag wat ingevolge subklousule (1) afgetrek is, aan die Sekretaris van die Raad betaal, en die Raad moet bewysstukke aan die betrokke werkgever uitreik vir alle bedrae wat aldus betaal is. 'n Toereikende voorraad bewysstukke moet te alle tye deur 'n werkgever gehou word: Met dien verstande dat 'n werkgever 'n terugbetaling van die waarde van ongebruikte bewysstukke van die Raad kan verkry. Aansoek om sodanige terugbetaling moet hoogstens ses maande na die verstryking van hierdie Ooreenkoms by die Raad gedoen word.

(3) (a) 'n Werkgever moet ten opsigte van die bedrae wat hy ingevolge subklousule (1) (a) van hierdie klousule afgetrek het, op elke betaaldag aan elkeen van sy betrokke werknemers 'n bewysstuk ter waarde van sodanige bedrae uitreik wat op 'n leesbare wyse met die naam van die firma en die datum van uitreiking gerojear is, en die werknemer moet sodanige bewysstuk plak in 'n bydraeboek wat hy van die Raad moet verkry en wat die werknemer moet bewaar: Met dien verstande dat die Raad 'n saamgestelde bewysstuk kan uitreik wat sommige of alle bedrae insluit wat ingevolge klousules 19, 27, 36 en 45 hiervan betaal is.

(b) 'n Werknemer moet op 'n vorm wat van die Raad verkry moet word, om 'n bydraeboek aansoek doen; die werknemer moet sodanige vorm invul deur die besonderhede te verstrek wat die Raad van tyd tot tyd voorskryf. 'n Werknemer moet 'n bedrag van 30c vir elke bydraeboek betaal, en die fondse wat uit die verkoop van alle bydraeboeke verkry word, val aan die algemene fondse van die Raad toe.

(c) The contribution books and vouchers issued to employees shall not be transferable nor shall they be ceded or pledged. Vouchers acquired by any person, otherwise than in accordance with this clause, may be confiscated by the Council for the benefit of its funds.

(d) No vouchers may be issued to an employee except in accordance with this clause and no employee shall be entitled to payments in terms of subclause (6) (a) hereof in excess of 49 weekly deductions in respect of any period of 12 months ending on the first Friday in November of each year.

(4) (a) The amounts paid to the Council in terms of subclause (2) shall be paid by the Council into a fund to be known as the "Building Industry Fund" (hereinafter referred to as the "Holiday Fund"), established in terms of the Agreement published under Government Notice 330 of 1 March 1963, and continued by this Agreement.

(b) Any amounts held by the Council to the credit of the Holiday Fund may be invested from time to time in accordance with the provisions of section 21 (3) of the Act on fixed deposit or on call and any interest accruing from such investments shall be the sole property of the Council as recompense for the administration of the Holiday Fund. No employer or employee shall have any claim in respect of such interest nor shall they be responsible for any contribution towards the expense of administering the Holiday Fund.

(5) (a) Every contribution book issued by the Council to employees for whom wages are prescribed in Clause 4 (1) (e) hereof shall contain detachable coupons for payment in respect of Good Friday, Easter Monday, Ascension Day and Republic Day on the pay-days for the respective weeks in which such public holidays fall; the coupons shall be in such form as the Council may decide, and each coupon shall bear the number corresponding to the number of the employee's contribution book, shall stipulate the amount to be paid to the employee in respect of one day's pay and the minimum value of vouchers that must be in the book to entitle the employer to make payment.

(b) (i) On the pay-day for the week in which the public holiday concerned falls, an employer shall pay to an employee the amount stipulated on the coupon referred to in paragraph (a) hereof, subject to the employee's surrendering the relevant coupon, duly signed by him, to the employer prior to payment.

(ii) An employer shall be entitled to recover from the Council the amount paid to an employee in terms of subparagraph (i) hereof: Provided that the employer lodges the coupon referred to, fully completed, with the Secretary of the Council on or before the 30th day of June of the year concerned.

(iii) An employer shall not be entitled to a refund of the amount paid if an employee has no vouchers in his contribution book, and in the event of the amount paid to the employee being in excess of the value of the vouchers in his contribution book, the employer shall be refunded only the actual amount of such vouchers.

(6) (a) As early as possible after the first Friday in November of each year and not later than one week thereafter every employee shall deposit his contribution book with the Secretary of the Council in exchange for a receipt card. The Council shall ascertain the amount due to the employee, as reflected by the value of the vouchers affixed in his contribution book, and shall pay such amount to the employee, on a date to be decided by the Council but not later than the day prior to the commencement of the holiday period, less payments if any, made by the Council in terms of subclause (5) hereof. Unless otherwise authorised by the Council, payment shall be made by cheque in favour of the employee and no order or authority for payment to any other person shall be recognised.

(b) Should an employee fail to claim his holiday pay within a period of six months from the date on which the holiday period commences, it shall become forfeit and shall accrue to the general funds of the Council. The Council shall, however, consider all claims for payment lodged after the said period and may in its discretion authorise payment thereof.

(c) The Council shall not be liable to make payment in respect of any vouchers issued to an employee in terms of subclause (3) (a) hereof unless—

(i) such vouchers are affixed in a contribution book obtained from the Council; and

(ii) such contribution book is deposited with the Council before the commencement of the holiday period prescribed in clause 22 (1) hereof: Provided that the Council may authorise the payment to any employee who has not lodged his contribution book by such date.

(c) Die bydraeboek en bewysstukke wat aan werknemers uitgereik word, is nie oordraagbaar nie en mag ook nie gesedeer of verpand word nie. Bewysstukke wat deur enigen op 'n ander wyse as ooreenkomstig hierdie klousule verkry is, kan deur die Raad ten bate van sy fondse gekonfiskeer word.

(d) Geen bewysstukke mag aan 'n werknemer uitgereik word nie, uitgesonderd ooreenkomstig hierdie klousule, en geen werknemer is geregtig op betalings ingevolge subklousule (6) (a) hiervan vir meer as 49 weeklikse aftrekkings ten opsigte van 'n tydperk van 12 maande wat op die eerste Vrydag in November elke jaar eindig nie.

(4) (a) Die bedrae wat ingevolge subklousule (2) aan die Raad betaal word, moet deur die Raad gestort word in 'n fonds wat bekend staan as die "Vakansiefonds van die Bounywerheid" (hierna die "Vakansiefonds" genoem) wat ingestel is ingevolge die Ooreenkoms wat by Goewermenskennisgewing 330 van 1 Maart 1963 gepubliseer is en deur hierdie Ooreenkoms voortgesit word.

(b) Bedrae wat die Raad in sy besit het en waarmee die Vakansiefonds gekrediteer is, kan van tyd tot tyd ingevolge artikel 21 (3) van die Wet op vaste deposito's as onmiddellik opvraagbaar belê word, en rente wat deur sodanige beleggings opgelewer word, is die uitsluitlike eiendom van die Raad as vergoeding vir die administrasie van die Vakansiefonds. Geen werkgever of werknemer het 'n aanspraak ten opsigte van sodanige rente nie en hulle is ook nie aanspreeklik vir 'n bydrae tot die koste verbonde aan die administrasie van die Vakansiefonds nie.

(5) (a) Elke bydraeboek wat die Raad uitreik aan werknemers vir wie lone in klousule 4 (1) (e) hiervan voorgeskryf word, moet los koepons bevat vir betaling ten opsigte van Goede Vrydag, Paasmaandag, Hemelvaartsdag en Republiekdag, op die betaaldag vir die onderskeie weke waarin sodanige openbare vakansiedae val; die koepons moet in dié vorm wees wat die Raad vasstel, en elke koepon moet 'n nommer hê wat ooreenstem met die nommer van die werknemer se bydraeboek, moet die bedrag vermeld wat aan die werknemer betaal moet word ten opsigte van een dag se loon en ook die minimum waarde van die bewysstukke wat in die boek moet wees ten einde die werkgever die reg te gee om die betaling te doen.

(b) (i) Op die betaaldag vir die week waarin die betrokke openbare vakansiedag val, moet 'n werkgever aan 'n werknemer die bedrag betaal wat gemeld word op die koepon in paragraaf (a) hiervan genoem, op voorwaarde dat die werknemer dié betrokke koepon, behoorlik deur hom onderteken, voor betaling aan die werkgever oorhandig.

(ii) 'n Werkgever is daarop geregtig om die bedrag wat ingevolge subparagraaf (i) hiervan aan 'n werknemer betaal is, op die Raad te verhaal: Met dien verstande dat die werkgever genoemde koepon, volledig ingevul, voor of op die 30ste dag van Junie van die betrokke jaar by die Sekretaris van die Raad indien.

(iii) 'n Werkgever is nie op terugbetaling van die betaalde bedrag geregtig as 'n werknemer geen bewysstukke in sy bydraeboek het nie, en ingeval die bedrag wat aan die werknemer betaal is, meer is as die waarde van die bewysstukke in sy bydraeboek, word slegs die werklike bedrag van sodanige bewysstukke aan die werkgever terugbetaal.

(6) (a) Elke werknemer moet so spoedig moontlik na die eerste Vrydag in November elke jaar en hoogstens een week daarna, sy bydraeboek by die Sekretaris van die Raad in ruil vir 'n kwitansiokaart inlewer. Die Raad moet die bedrag wat aan die werknemer verskuldig is, vasstel volgens die waarde van die bewysstukke wat in sy bydraeboek geplak is, en moet dié bedrag, min die bedrae, as daar is, wat die Raad ingevolge subklousule (5) hiervan betaal het, aan die werknemer betaal op 'n datum waarvoor die Raad moet besluit, maar voor of op die dag voor die begin van die vakansietydperk. Tensy anders deur die Raad gemagtig, moet betaling deur middel van 'n tjek ten gunste van die werknemer geskied, en geen order of magtiging vir betaling aan 'n ander persoon word erken nie.

(b) Indien 'n werknemer versuim om sy vakansiebetaling op te eis binne 'n tydperk van ses maande vanaf die datum waarop die vakansietydperk begin, word dit verbeur en val dit aan die algemene fondse van die Raad toe. Die Raad moet egter alle eise om betaling oorweeg wat na genoemde tydperk ingedien word, en kan na vrye goedvinde magtiging vir die betaling daarvan verleen.

(c) Die Raad is nie aanspreeklik om bedrae ten opsigte van bewysstukke wat ingevolge subklousule (3) (a) hiervan aan 'n werknemer uitgereik is, te betaal nie tensy—

(i) sodanige bewysstukke geplak is in 'n bydraeboek wat van die Raad verkry is; en

(ii) sodanige bydraeboek voor die begin van die vakansietydperk in klousule 22 (1) hiervan voorgeskryf, by die Raad ingedien word: Met dien verstande dat die Raad die betaling kan magtig aan 'n werknemer wat nie sy bydraeboek teen sodanige datum ingedien het nie.

(d) Subject to the provisions of subclause (5) hereof, an employee shall not be entitled to claim for any vouchers issued to him until the day prescribed by the Council in terms of paragraph (a) hereof. The Council shall, however, have the right to authorise such payment if in its discretion it is considered advisable to do so. In the case of the death of an employee the amount due to him from the Holiday Fund shall be paid to his estate by cheque drawn in favour of such estate upon his contribution book being lodged with the Council.

(7) In the event of the expiry of this Agreement by effluxion of time or cessation for any other cause, the Holiday Fund shall continue to be administered by the Council until it is either liquidated or transferred by the Council to any other Fund constituted for the same purpose as that for which the original Holiday Fund was created.

(8) In the event of the dissolution of the Council or in the event of its ceasing to function during any period in which this Agreement is binding in terms of section 34 (2) of the Act, the Registrar may appoint a committee from employers and employees in the Industry on the basis of equal representation on both sides and the Holiday Fund shall continue to be administered by such committee. Any vacancy occurring on the committee may be filled by the Registrar from employers or employees as the case may be, so as to ensure an equality of employer and employee representatives on the committee. In the events of such committee being unable or unwilling to discharge its duties or a deadlock arising thereon which renders the administration of the Holiday Fund impracticable or undesirable in the opinion of the Registrar, he may appoint a trustee or trustees to carry out the duties of the committee and such trustee shall possess all the powers of the committee for such purpose. If there is no Council in existence upon the expiration of this Agreement, the Fund shall be liquidated by the committee functioning in terms of this subclause or the trustee or trustees as the case may be, in the manner set forth in subclause (9) of this clause, and if upon the expiration of the Agreement the affairs of the Council have already been wound up and its assets distributed, the balance of this Fund shall be distributed as provided for in section 34 (4) of the Act as if it formed part of the general funds of the Council.

(9) Upon liquidation of the Fund in terms of subclause (7) hereof the moneys remaining to the credit of the fund after payment of all claims against the Fund including administration and liquidation expenses shall be paid into the general funds of the Council.

25. BENEFIT FUND

(1) The operation of the Benefit Fund established under Government Notice 330 of 1 March 1963, and known as the "Building Industry Benefit Fund, Kroonstad" (hereinafter referred to as the "Benefit Fund"), is hereby continued.

(2) The Benefit Fund shall consist of—

- (a) contributions from employers and employees paid to the Benefit Fund in accordance with this Agreement;
- (b) interest derived from the investment of any moneys of the Benefit Fund;
- (c) any other sums of money to which the Benefit Fund may become entitled.

26. MEMBERSHIP OF THE BENEFIT FUND

Membership of the Benefit Fund shall be compulsory for all employees for whom wages are prescribed in clause 4 (1) (e) hereof.

27. CONTRIBUTIONS TO THE BENEFIT FUND

(1) The moneys of the Benefit Fund shall be acquired by means of a combined contribution by employers and employees of R3,10 per week in respect of every employee referred to in clause 26 hereof.

(2) An employer shall pay to each of his employees to whom this clause applies an amount of R1,55 per week.

(3) An employer shall deduct from the weekly remuneration of each of his employees to whom this clause applies an amount of R3,10.

(4) Where an employee is employed by two or more employers during the same week, the payment in terms of subclause (2) and the deduction in terms of subclause (3) hereof for that week shall be made by the employer by whom he was first employed during that week for not less than eight hours.

(5) Where an employee works for an employer for less than eight hours in any one week an amount calculated on the actual number of hours worked, excluding work on a public holiday and on overtime work, and pro rata to the amount referred to in subclause (2) hereof, shall be paid immediately on termination of his employment or at the end of the last working day of the week, whichever is the earlier,

(d) Behoudens subklousule (5) hiervan, is 'n werknemer nie daarop geregtig om voor die dag ingevolge paragraaf (a) hiervan deur die Raad voorgeskryf, betaling te eis ten opsigte van bewysstukke wat aan hom uitgereik is nie. Die Raad het egter die reg om sodanige betaling te magtig indien hy na vrye goedvinde dit raadsaam ag. In geval van die afsterwe van 'n werknemer, moet die bedrag wat uit die Vakansiefonds aan hom verskuldig is, per tjek ten gunste van sy boedel getrek, aan sodanige boedel betaal word wanneer sy bydraeboek by die Sekretaris van die Raad ingedien word.

(7) Ingeval hierdie Ooreenkoms met verloop van tyd verstryk of om 'n ander rede beëindig word, moet die Vakansiefonds verder deur die Raad geadminestreer word totdat dit of gelikwider of deur die Raad oorgedra word na 'n ander fonds wat vir dieselfde doel gestig is as dié waarvoor die oorspronklike Vakansiefonds in die lewe geroep is.

(8) Ingeval die Raad ontbind word of ophou om te funksioneer gedurende 'n tydperk waarin hierdie Ooreenkoms ingevolge artikel 34 (2) van die Wet bindend is, kan die Registrateur 'n komitee uit werkgewers en werknemers in die Nywerheid op die grondslag van gelyke verteenwoordiging vir albei kante aanstel, en die Vakansiefonds moet verder deur sodanige komitee geadminestreer word. 'n Vakature wat in die komitee ontstaan, kan deur die Registrateur uit die geledere van of die werkgewers of die werknemers gevul word, na gelang van die geval, ten einde 'n gelyke getal verteenwoordigers van die werkgewers en die werknemers in die komitee te verseker. Ingeval sodanige komitee nie daartoe in staat is nie of onwillig is om sy pligte uit te voer of 'n dooie punt daaroor ontstaan wat die administrasie van die Vakansiefonds na die mening van die Registrateur ondoenlik of onwenslik maak, kan hy 'n trustee of trustees aanstel om die pligte van die komitee uit te voer, en sodanige trustee besit vir sodanige doel al die bevoegdhede van die komitee. As daar geen Raad bestaan wanneer hierdie Ooreenkoms verstryk nie, moet die Fonds op die wyse uiteengesit in subklousule (9) van hierdie klousule, deur die komitee wat ingevolge hierdie subklousule funksioneer, of die trustee of trustees, na gelang van die geval, gelikwider word, in indien die Raad se sake by verstryking van hierdie Ooreenkoms reeds gelikwider en sy bates verdeel is, moet die saldo van hierdie Fonds soos in artikel 34 (2) van die Wet bepaal, verdeel word asof dit deel van die algemene fondse van die Raad uitmaak.

(9) By likwidasie van die Fonds ingevolge subklousule (7) hiervan, moet die geld waarmee die fonds nog gekrediteer is nadat alle eise teen die Fonds, met inbegrip van administrasie- en likwidasielaste, betaal is, in die algemene fondse van die Raad gestort word.

25. BYSTANDSFONDS

(1) Die werking van die Bystandsfonds wat ingevolge Goewermentskennisgewing 330 van 1 Maart 1963 ingestel is en as die "Bystandsfonds van die Bounywerheid, Kroonstad" (hierna die "Bystandsfonds" genoem) bekend staan, word hierby voortgesit,

(2) Die Bystandsfonds bestaan uit—

- (a) bydraes van werkgewers en werknemers wat ooreenkomstig hierdie Ooreenkoms in die Bystandsfonds gestort word;
- (b) rente verkry uit die belegging van geld van die Bystandsfonds;
- (c) ander bedrae geld waarop die Bystandsfonds geregtig word.

26. LIDMAATSKAP VAN DIE BYSTANDSFONDS

Lidmaatskap van die Bystandsfonds is verpligtend vir alle werknemers vir wie lone in klousule 4 (1) (e) hiervan voorgeskryf word.

27. BYDRAES TOT DIE BYSTANDSFONDS

(1) Die geld van die Bystandsfonds word verkry deur middel van 'n gekombineerde bydrae deur werkgewers en werknemers van R3,10 per week ten opsigte van elke werknemer wat in klousule 26 hiervan genoem word.

(2) 'n Werkgewer moet aan elkeen van sy werknemers op wie hierdie klousule van toepassing is, 'n bedrag van R1,55 per week betaal.

(3) 'n Werkgewer moet van die weeklikse besoldiging van elkeen van sy werknemers op wie hierdie klousule van toepassing is, 'n bedrag van R3,10 aftrek.

(4) Waar 'n werknemer gedurende dieselfde week by twee of meer werkgewers in diens was, moet die betaling ingevolge subklousule (2) en die aftrekking ingevolge subklousule (3) hiervan vir daardie week gedoen word deur die werkgewer by wie hy die eerste gedurende daardie week minstens agt uur in diens was.

(5) Waar 'n werknemer minder as agt uur in 'n bepaalde week vir 'n werkgewer werk, moet 'n bedrag wat bereken word op die werklike getal ure gewerk, uitgesonderd werk op 'n openbare vakansiedag en oortydwerk, pro rata tot die bedrag genoem in subklousule (2) hiervan, onmiddellik by sy diensbeëindiging of aan die einde van die laaste werkdag van die week, na gelang van wat die vroegste is, betaal word.

(6) No deduction shall be made in respect of an employee who has worked for an employer for less than eight hours in any week, from Monday to Friday.

(7) The amount deducted in terms of subclause (3) hereof shall be paid by an employer to the Council and the Council shall issue vouchers to the employer concerned for all amounts so paid. An adequate reserve of vouchers shall at all times be maintained by an employer: Provided that an employer may obtain a refund from the Council of the value of any unused vouchers. An application for such refund shall be made to the Council not later than six months after the date of expiration of this Agreement.

(8) (a) An employer shall, in respect of the amounts deducted by him in terms of subclause (3) hereof issue on each pay-day to each of his employees concerned a voucher legibly cancelled with the name of the firm and the date of issue, to the value of such amounts, and the employee shall affix such voucher in a contribution book to be obtained by him from the Council and which the employee shall retain: Provided that the Council may issue a composite voucher to include payments in respect of any other funds administered by the Council.

(b) The employee shall affix the composite vouchers referred to in paragraph (a) hereof in the contribution book described in clause 24 (3) (b) hereof and the contribution book shall be subject to the same rules and regulations as prescribed in clause 24 hereof.

(9) A member who by reason of the fact that he is unemployed or is temporarily employed in an area outside the area to which this Agreement applies does not make contributions in terms of this clause, may, if he so desires, pay to the Council the amount of the premium payable to the company referred to in clause 28 (5) (b) hereof. The Council shall pay over the said amount to the said company on behalf of the member concerned. The Council shall issue to the member concerned a special voucher and the said member shall affix such voucher in his contribution book. The vouchers referred to in this subclause shall be in such form as may be determined by the Council from time to time.

28. BENEFITS UNDER THE BENEFIT FUND

(1) The objects of the Benefit Fund shall be to compensate employees for loss of earnings arising out of unemployment caused by sickness or accident; and to provide benefits in the form of pensions, gratuities or annuities in the case of—

- (a) permanent disability; and
- (b) retirement on account of age.

(2) *Sickness and accident benefit.*—(a) A member who by reason of sickness or accident is unable to follow his employment shall be entitled to sick pay in accordance with the following provisions:

(i) In a cycle of one year from the date on which he is unable to work, he shall be entitled to R6 per working day for a period not exceeding 65 working days and thereafter R4,50 per working day for a further period of 65 working days;

(ii) If at the end of 130 days in the first cycle of one year from the date on which a member is unable to work, a medical doctor appointed by the management committee reports that such member is permanently disabled from following his occupation, such member shall cease to be entitled to sick pay from a date to be fixed by the management committee and shall be advised of such date, in writing, by the secretary of the management committee. The management committee shall call for a report not less than four weeks before the expiration of the 130 days referred to above, and such report must be furnished by the member concerned before the expiration of the 130 days: Provided that this period may be extended by the management committee for good cause;

(iii) If at the end of 130 days the medical doctor reports that the member will still be able to follow his employment, the member shall continue to receive sick pay at the rate of R4,50 per working day until the end of the first cycle of one year from the date on which he is unable to work.

(iv) If at the end of the first or any succeeding cycle of one year a member is still unable to follow his employment, he shall at the beginning of the next cycle of one year be entitled to R6 per working day for 65 working days and thereafter to R4,50 per working day during such next cycle.

(b) (i) A member shall not be entitled to sick pay if the period of his absence from work due to sickness or accident does not exceed two consecutive working days.

(ii) Should the period of absence due to sickness or accident exceed two consecutive working days, sick pay will commence from the first day from which he is unable to follow his employment;

(6) Geen aftrekking word gedoen ten opsigte van 'n werknemer wat in 'n week van Maandag tot Vrydag minder as agt uur vir 'n werkgever gewerk het nie.

(7) 'n Werkgever moet die bedrag wat ingevolge subklousule (3) hiervan afgetrek is, aan die Sekretaris van die Raad betaal, en die Raad moet bewysstukke aan die betrokke werkgever uitreik vir alle bedrae aldus betaal. 'n Werkgever moet te alle tye 'n toereikende voorraad bewysstukke aanhou: Met dien verstande dat 'n werkgever terugbetaling van die waarde van ongebruikte bewysstukke van die Raad kan verkry. Aansoek om sodanige terugbetaling moet hoogstens ses maande na die verstrykingsdatum van hierdie Ooreenkoms by die Raad gedoen word.

(8) (a) 'n Werkgever moet ten opsigte van die bedrae wat hy ingevolge subklousule (3) hiervan afgetrek het, op elke betaaldag aan elkeen van sy betrokke werknemers 'n bewysstuk ter waarde van sodanige bedrae uitreik wat op 'n leesbare wyse met die naam van die firma en die datum van uitreiking geroepeer is, en die werknemer moet sodanige bewysstuk plak in 'n bydraeboek wat hy van die Raad moet verkry en wat die werknemer moet bewaar: Met dien verstande dat die Raad 'n saamgestelde bewysstuk kan uitreik wat betalings insluit ten opsigte van ander fondse wat die Raad administreer.

(b) Die werknemer moet die saamgestelde bewysstukke in paragraaf (a) hiervan genoem, inplak in die bydraeboek wat in klousule 24 (3) (b) hiervan beskryf is, en die bydraeboek is aan dieselfde reëls en regulasies onderworpe as dié wat in klousule 24 hiervan voorgeskryf is.

(9) 'n Lid wat vanweë die feit dat hy werkloos is of tydelik werkloos is in 'n gebied buite die gebied waarop hierdie Ooreenkoms van toepassing is, nie ingevolge hierdie klousule bydraes betaal nie, mag, indien hy dit verlang, aan die Raad die bedrag van die premie betaal wat betaalbaar is aan die maatskappy wat in klousule 28 (5) (b) hiervan genoem word. Die Raad moet genoemde bedrag namens die betrokke lid aan genoemde maatskappy betaal. Die Raad moet aan die betrokke lid 'n spesiale bewysstuk uitreik en genoemde lid moet sodanige bewysstuk in sy bydraeboek plak. Die bewysstuk in hierdie subklousule genoem, moet in die vorm wees wat die Raad van tyd tot tyd bepaal.

28. BYSTAND OOREENKOMSTIG DIE BYSTANDSFONDS

(1) Die oogmerke van die Bystandsfonds is om werknemers te vergoed vir verlies van verdienste as gevolg van werkloosheid wat veroorsaak is deur siekte of 'n ongeluk; en om bystand in die vorm van pensioene, gratifikasies of jaargelde te verskaf in geval van—

- (a) permanente ongeskiktheid; en
- (b) aftrede weens ouderdom.

(2) *Bystand vir siekte en ongelukke.*—(a) 'n Lid wat weens siekte of 'n ongeluk nie sy werk kan verrig nie, is ooreenkomstig die volgende bepaling op siekebesoldiging geregtig:

(i) In 'n siklus van een jaar vanaf die datum waarop hy ongeskik word om te werk, is hy geregtig op R6 per werkdag vir 'n tydperk van hoogstens 65 werkdag en daarna op R4,50 per werkdag vir 'n verdere tydperk van 65 werkdag.

(ii) Indien 'n mediese dokter wat deur die bestuurskomitee aangestel is, aan die einde van 130 dae in die eerste siklus van een jaar vanaf die datum waarop die lid ongeskik geword het om te werk, in 'n verslag verklaar dat sodanige lid permanent ongeskik geraak het om sy beroep te beoefen, is sodanige lid vanaf 'n datum wat deur die bestuurskomitee bepaal moet word, nie meer op siekebesoldiging geregtig nie en moet hy skriftelik deur die sekretaris van die bestuurskomitee van sodanige datum in kennis gestel word. Die bestuurskomitee moet minstens vier weke voor die verstryking van die 130 dae hierbo genoem, om 'n verslag vra, en sodanige verslag moet voor die verstryking van die 130 dae deur die betrokke lid verskaf word: Met dien verstande dat hierdie tydperk op goeie gronde deur die bestuurskomitee verleng kan word.

(iii) Indien die mediese dokter aan die einde van 130 dae verklaar dat die lid nog in staat sal wees om sy werk te verrig, moet die lid nog siekebesoldiging teen R4,50 per werkdag ontvang tot aan die einde van die eerste siklus van een jaar vanaf die datum waarop hy nie kan werk nie.

(iv) Indien 'n lid aan die einde van die eerste of 'n daaropvolgende siklus van een jaar nog nie in staat is om sy werk te verrig nie, is hy aan die begin van die volgende siklus van een jaar geregtig op R6 per werkdag vir 65 werkdag en daarna op R4,50 per werkdag gedurende sodanige volgende siklus.

(b) (i) 'n Lid is nie op siekebesoldiging geregtig nie as die tydperk van sy afwesigheid van die werk weens siekte of 'n ongeluk hoogstens twee agtereenvolgende werkdag is.

(ii) Indien die tydperk van afwesigheid weens siekte of 'n ongeluk meer as twee agtereenvolgende werkdag is, begin die betaling van siekebesoldiging vanaf die eerste dag waarop hy nie sy werk kan verrig nie.

(c) Notwithstanding anything to the contrary contained in this Agreement, a member shall not be entitled to sick pay—

(i) if he is in receipt of periodical payments as defined in the Workmen's Compensation Act, 1941;

(ii) if he is suffering from alcoholism, drug addiction or their sequelae or is incapacitated through sickness due to his own wilful negligence or misconduct;

(iii) if he fails or declines to observe the instructions of a doctor or if, in the opinion of a doctor, he has by his own wilful actions aggravated his condition or retarded his recovery.

(d) A member wishing to claim sick pay shall submit his application on the Benefit Fund's official form, with a doctor's certificate, which must clearly state the period for which such member was sick and incapacitated, to the secretary of the management committee. In the case of serious sickness or injury, the doctor's certificate shall be deemed sufficient notification. Sick pay shall continue only during such period as the doctor certifies the member unfit to resume work. During the course of any sickness or incapacitation the member shall furnish the Secretary of the management committee with a doctor's certificate as often as may be required by the management committee, failing which no sick pay will be paid for such period.

(e) A member who ceases to be entitled to sick pay in terms of this clause may apply for the payment of permanent disability benefits in terms of subclause (3) hereof.

(3) *Special permanent disability benefit.*—(a) Such sum from the general funds of the Benefit Fund as the management committee may decide may be set aside for the purpose of paying benefits as hereinafter described.

(b) The scales and basis of payment shall be reviewed once a year.

(c) Notwithstanding the provisions of subclause (4) (b) and (e) hereof, any applicant who, in the opinion of the management committee satisfactorily shows that he is, or was a bona fide employee, in any operations normally performed by employees, in the Industry covered by this Agreement, may be eligible for benefits.

(d) Applicants in receipt of benefit fund sick pay who are permanently disabled and incapable of working at their trade may be considered for this benefit.

(e) All applications must be made on an official form and submitted together with a medical report. Applicants shall, if required, submit to a further examination by a medical doctor or specialist appointed by the management committee.

(f) Applications will be considered from persons in the class referred to in paragraph (c) hereof who are incapable of working at their trade due to injury, loss of sight or physical incapacity, including incapacity due to old age, other than cases covered by the Workmen's Compensation Act.

(g) The scale of benefits shall be based on the applicant's potential earning capacity, if any outside the Industry, and on years of employment in the capacity referred to in paragraph (c) hereof, but shall not be in excess of an amount of R216 per annum and for not more than three years for any one member.

(h) Payments made under this subclause are ex gratia and subject to the provisions of clause 33 hereof, at the absolute discretion of the management committee, whose decision shall be final, and the management committee shall not be obliged to give any reason for any decision.

(4) *General provisions applying to subclauses (2) and (3) hereof.*—(a) No payment shall be made under this clause if the applicant fails to supply the Council with any relevant information which the Council may require.

(b) No payment shall be made to a member unless he has made contributions in respect of at least 26 weeks.

(c) If at any time the amount to the credit of the Benefit Fund drops below R1000 payments shall cease and shall not be resumed until the amount to the credit of the Benefit Fund exceeds R1500.

(d) Members called up for active service or for military duty shall be exempt from paying contributions to the fund and shall not be entitled to any benefits therefrom whilst carrying on such duties.

(e) In the event of an employee leaving the Industry to take up employment in another industry and thereafter returning to the Industry, the following provisions shall apply:

(i) If his absence from the Industry does not exceed three months, he shall be entitled to full benefits immediately on returning.

(ii) If his absence exceeds three months but not one year, he shall be entitled to full benefits after making contributions in respect of not less than eight weeks.

(c) Ondanks andersluidende bepalinge in hierdie Ooreenkoms, is 'n lid nie op siekebesoldiging geregtig nie—

(i) indien hy periodieke betalings ontvang soos in die Ongevallewet, 1941, omskryf;

(ii) indien hy aan alkoholisme, verslaaftheid aan verdowingsmiddels of die gevolge daarvan ly, of ongeskik is weens siekte wat aan sy eie nalatigheid of wangedrag te wyte is;

(iii) indien hy versuim of weier om die opdragte van 'n dokter na te kom, of indien die dokter meen dat hy deur sy eie moedswillige optrede sy toestand vererger of sy herstel vertraag het.

(d) 'n Lid wat siekebesoldiging wil eis, moet sy aansoek op die Bystandsfonds se amptelike vorm, tesame met 'n doktersertifikaat waarop die tydperk duidelik gemeld moet word waarin sodanige lid siek en ongeskik was, by die sekretaris van die bestuurskomitee indien. In geval van ernstige siekte of besering, word die doktersertifikaat geag voldoende kennisgewing te wees. Die betaling van siekebesoldiging word voortgesit slegs gedurende dié tydperk waarin die dokter die lid ongeskik sertifiseer om sy werk te hervat. In die loop van 'n siekte of ongeskiktheid om te werk, moet die lid so dikwels as die bestuurskomitee dit vereis, 'n doktersertifikaat aan die sekretaris van die bestuurskomitee voorleë; by gebreke daarvan sal geen siekebesoldiging vir sodanige tydperk betaal word nie.

(e) 'n Lid wat nie meer ingevolge hierdie klousule op siekebesoldiging geregtig is nie, kan, ingevolge subklousule (3) hiervan, om die betaling van permanente ongeskiktheidsbystand aansoek doen.

(3) *Spesiale permanente ongeskiktheidsbystand.*—(a) Die bedrag uit die algemene fondse van die Bystandsfonds kan, soos die bestuurskomitee besluit, opsy gesit word ten einde bystand te betaal soos hieronder beskryf word.

(b) Die skaal en grondslag van betaling moet een keer per jaar hersien word.

(c) Ondanks subklousule (4) (b) en (e) hiervan, kan 'n applikant wat na die mening van die bestuurskomitee afdoende bewys gelewer het dat hy 'n bona fide-werknemer is of was in werk-saamhede wat gewoonlik deur werknemers verrig word in die Nywerheid wat deur hierdie Ooreenkoms gedek is, vir hierdie bystand in aanmerking kom.

(d) Applikante wat siekebesoldiging uit die Bystandsfonds ontvang en wat permanent ongeskik is en nie daartoe in staat is om hul ambag te beoefen nie, kan vir hierdie bystand in aanmerking geneem word.

(e) Alle aansoeke moet op 'n amptelike vorm gedoen en saam met 'n mediese verslag voorgelê word. Applikante moet, indien dit van hulle vereis word, hulle verder laat ondersoek deur 'n mediese dokter of spesialis wat deur die bestuurskomitee aangestel is.

(f) Aansoeke van persone, uitgesonderd gevalle wat deur die Ongevallewet gedek is, wat onder die klas ressorteer wat in paragraaf (c) hiervan genoem word, en wat weens 'n besering, die verlies van hul gesig of fisiese ongeskiktheid, met inbegrip van ongeskiktheid weens ouderdom, nie in staat is om hul ambag te beoefen nie, word in aanmerking geneem.

(g) Die omvang van die bystand word gegrond op die applikant se potensiële verdienvermoë, as daar is, buite die Nywerheid en op die jare diens in die hoedanigheid wat in paragraaf (c) hiervan genoem word, maar mag hoogstens R216 per jaar en vir hoogstens drie jaar vir 'n bepaalde lid bedra.

(h) Betalings wat kragtens hierdie subklousule geskied, is ex gratia en geskied behoudens die bepalinge van klousule 33 hiervan in die volstrekte diskresie van die bestuurskomitee, wie se beslissing finaal is, en die bestuurskomitee is nie verplig om 'n rede vir 'n beslissing te verstrek nie.

(4) *Algemene bepalinge wat op subklousule (2) en (3) hiervan van toepassing is.*—(a) Geen betaling mag kragtens hierdie klousule geskied nie as die applikant versuim om die Raad te voorsien van tersaaklike inligting wat die Raad vereis.

(b) Geen betaling word aan 'n lid gemaak nie, tensy hy ten opsigte van minstens 26 weke bydraes betaal het.

(c) Indien die bedrag wat in die krediet van die Fonds staan, te eniger tyd onderkant die R1000-merk sou daal, moet uitbetalings gestaak word en nie hervat word nie totdat die bedrag wat in die krediet van die Fonds staan meer as R1500 is.

(d) Lede wat vir aktiewe diens of vir militêre diens opgeroep word, is vrygestel van die betaling van bydraes tot die Fonds en is nie op bystand uit die Fonds geregtig solank hulle sodanige diens doen nie.

(e) Ingeval 'n werknemer die Nywerheid verlaat om in 'n ander nywerheid te gaan werk en daarna tot die Nywerheid terugkeer, is die volgende bepalinge van toepassing:

(i) As hy nie langer as drie maande uit die Nywerheid afwesig was nie, is hy onmiddellik by sy terugkeer op die volle bystand geregtig.

(ii) As hy langer as drie maande maar nie langer nie as een jaar afwesig was, is hy op die volle bystand geregtig nadat hy ten opsigte van minstens agt weke bydraes betaal het.

(iii) If his absence exceeds one year, he shall only be entitled to benefits after making contributions in respect of not less than 16 weeks.

(5) *Pension Fund.*—(a) The Council shall in the manner prescribed in this clause establish a pension or like fund for members of the Benefit Fund.

(b) For the purpose of implementing the objects of this sub-clause, the Council shall negotiate with the Federated Employers' Insurance Company Limited for the establishment of a satisfactory pension or like fund.

(c) The Council shall each month pay over to the said Company an amount of R2,50 per week of the contributions collected in terms of clause 27 hereof.

(d) Copies of documents containing detailed information of any pension or like fund as established in terms of this Agreement shall be lodged with the Secretary for Labour.

(e) Any benefits accruing under any pension or like fund shall not be transferable and cannot be ceded or pledged.

29. ADMINISTRATION OF BENEFIT FUND

(1) The Benefit Fund shall be administered by such management committee as the Council shall appoint for that purpose from amongst the representatives of the employers and employees on the Council or their alternates.

(2) The management committee appointed in terms of sub-clause (1) hereof shall consist of an equal number of representatives of employers and employees.

(3) An alternate may be appointed by the Council for each member of the management committee under the same terms and conditions as such members.

(4) The provisions of the Council's Constitution relating to the appointment of chairman and vice-chairman, their period of office and the calling and conduct of meetings shall *mutatis mutandis* apply in the case of the management committee.

30. POWERS AND DUTIES OF MANAGEMENT COMMITTEE

(1) Subject to the directions of the Council and to the terms of this Agreement the management committee appointed by the Council in terms of clause 29 hereof shall have full control of the affairs of the Benefit Fund and shall be responsible for the administration of the Benefit Fund.

(2) The management committee may—

(a) appoint a medical officer and such other persons as it may consider necessary to act for the Benefit Fund; fix the terms of their appointment and the amount of their remuneration and decide the extent of the services to be rendered by them;

(b) engage a secretary and other employees to assist in the administration of the Benefit Fund under such conditions as it may determine;

(c) refuse any or all benefits to a member of the Benefit Fund who, in its opinion, has acted in a manner calculated or reasonably likely to injure the interests of the Benefit Fund or its members: Provided that such member shall, if he so requests, be given the opportunity of appearing before the management committee to state his case;

(d) sanction expenditure by the Benefit Fund;

(e) empower its chairman or vice-chairman and its secretary or other official to sign conjointly on behalf of the Benefit Fund any agreement and contracts which it has approved;

(f) open accounts in the name of the Benefit Fund at banks, building societies or post office savings banks or invest in National Savings Certificates, stock of the Government of the Republic of South Africa or local government stock or shares of a registered building society, such of the funds as are not required to meet the immediate obligations of the Benefit Fund.

(3) The management committee shall cause—

(a) proper notice of its meetings to be given to the inspector defined by regulation under the Industrial Conciliation Act;

(b) minutes to be kept of proceedings of all meetings and copies of such minutes to be transmitted to the said inspector and the Council;

(c) full and true accounts to be kept of the Benefit Fund and such accounts to be audited by a public accountant whom it shall appoint for the purpose.

(iii) As hy langer as een jaar afwesig was, is hy op bystand geregtig slegs nadat hy ten opsigte van minstens 16 weke bydraes betaal het.

(5) *Pensioenfonds.*—(a) Die Raad moet op die wyse in hierdie klousule voorgeskryf, 'n pensioen- of dergelike fonds vir lede van die Bystandsfonds stig.

(b) Ten einde uitvoering aan die oogmerke van hierdie subklousule te gee, moet die Raad onderhandelings met die Federated Employers' Insurance Company Limited aanknoop met die doel om 'n bevredigende pensioen- of dergelike fonds te stig.

(c) Die Raad moet elke maand 'n bedrag van R2,50 per week van die bydraes wat ingevolge klousule 27 hiervan ingevorder is, aan genoemde Maatskappy betaal.

(d) Kopieë van dokumente wat breedvoerige besonderhede bevat van 'n pensioen- of dergelike fonds wat ingevolge hierdie Ooreenkoms gestig is, moet by die Sekretaris van Arbeid ingedien word.

(e) Bystand wat kragtens 'n pensioen- of dergelike fonds oploop, is nie oordraagbaar nie en mag nie gesedeer of verpand word nie.

29. ADMINISTRASIE VAN BYSTANDSFONDS

(1) Die Bystandsfonds word geadminestreer deur die bestuurskomitee wat die Raad vir daardie doel uit verteenwoordigers van die werkgewers en die werknemers in die Raad of hul sekundi moet aanstel.

(2) Die bestuurskomitee wat ingevolge subklousule (1) hiervan aangestel is, moet uit 'n gelyke getal verteenwoordigers van die werkgewers en die werknemers bestaan.

(3) Die Raad kan 'n sekondus vir elke lid van die bestuurskomitee aanstel op dieselfde voorwaardes as dié wat op sodanige lede van toepassing is.

(4) Die bepalings van die Raad se konstitusie in verband met die benoeming van 'n voorsitter en 'n ondervoorsitter, hul amptstermyn en die wyse waarop vergaderings belê en gelei moet word, is *mutatis mutandis* in die geval van die bestuurskomitee van toepassing.

30. BEVOEGDHEDE EN PLIGTE VAN BESTUURSKOMITEE

(1) Behoudens die opdragte van die Raad en die bepalings van hierdie Ooreenkoms, het die bestuurskomitee wat ingevolge klousule 29 hiervan deur die Raad aangestel is, volle beheer oor die sake van die Bystandsfonds en is hy verantwoordelik vir die administrasie van die Bystandsfonds.

(2) Die bestuurskomitee kan—

(a) 'n mediese beampte en sodanige ander persone aanstel wat hy nodig ag om die werk verbonde aan die Bystandsfonds te behartig; hul aanstellingstermyn en die bedrag van hul besoldiging vasstel en besluit oor die bestek van die dienste wat hulle moet lewer;

(b) 'n sekretaris en ander werknemers in diens neem op dié voorwaardes wat hy bepaal, om met die administrasie van die Bystandsfonds behulpsaam te wees;

(c) weier om enige of alle bystand te betaal aan 'n lid van die Bystandsfonds wat na sy mening horn gedra het op 'n wyse wat daarop bereken was om die belange van die Bystandsfonds of sy lede te benadeel of wat redelik waarskynlik sodanige uitwerking kon hê: Met dien verstande dat sodanige lid, indien hy dit versoek, die geleentheid gegee moet word om voor die bestuurskomitee te verskyn om sy saak te stel;

(d) uitgawes deur die Bystandsfonds goedkeur;

(e) sy voorsitter of ondervoorsitter en sy sekretaris of 'n ander amptenaar magtig om namens die Bystandsfonds 'n ooreenkoms en kontrakte wat hy goedgekeur het gesamentlik te onderteken;

(f) rekenings in die naam van die Bystandsfonds open in banke, bouverenigings of posspaarbanke of die fondse wat nie nodig is om die onmiddellike verpligtings van die Bystandsfonds na te kom nie, in Nasionale Spaarsertifikate, effekte van die Regering van die Republiek van Suid-Afrika of van plaaslike besture of in aandele van 'n geregistreerde bouvereniging belê.

(3) Die bestuurskomitee moet—

(a) die inspekteur soos by regulasie kragtens die Wet op Nywerheidsversoeniging omskryf, behoortlik van sy vergaderings laat kennis gee;

(b) notule van die verrigtings van alle vergaderings laat hou en kopieë van sodanige notule aan genoemde inspekteur en die Raad laat deurstuur;

(c) volledig en korrek laat boekhou van die Bystandsfonds en sodanige boeke laat ouditeer deur 'n openbare rekenmeester wat hy vir dié doel moet aanstel.

31. FINANCIAL CONTROL

(1) All moneys received by the management committee in respect of the Benefit Fund shall be deposited in an account or accounts in the name of the Benefit Fund at a bank or building society within three days of receipt and all disbursements from such account or accounts—

- (a) shall require the sanction of the management committee;
- (b) shall be effected by cheque or other written instrument signed by a person duly authorised thereto by the management committee and counter-signed by the secretary.

(2) Any expenses incurred in connection with the administration of the Benefit Fund shall form a charge upon the fund.

(3) The management committee shall furnish the Council with quarterly reports containing *inter alia* particulars of benefits provided by the Benefit Fund and moneys received and disbursed for the period to which the report relates.

(4) (a) The management committee shall not later than 30 June each year submit to the Council statements audited by the auditor, appointed in terms of clause 30 (3) (c) hereof and counter-signed by its chairman, showing the income and expenditure of the Benefit Fund for the preceding 12 months ended 31 March and its assets and liabilities as at that date.

These statements and auditor's report thereon shall be available at the offices of the Council for inspection by contributors to the Benefit Fund who shall be entitled to make copies thereof or make extracts therefrom.

(b) From the audited statement referred to herein, the Secretary of the Council shall prepare a consolidated income and expenditure account and balance sheet of the Benefit Fund, cause these to be audited by the Council's auditors and after approval by the Council, lodge copies thereof with the Secretary for Labour.

32. INDEMNITY

The members of the management committee and the officers and the employees of the Benefit Fund shall not be liable for any debts and liabilities of the said Fund and they are hereby indemnified by the Benefit Fund against all losses and expenses incurred by them in or about the bona fide discharge of their duties.

33. DISPUTES

Any disputes concerning the interpretation, meaning or intention of any provisions hereof or concerning the administration of the Benefit Fund, which a management committee is unable to settle, shall be referred to the Council and any appeal which a member of the Benefit Fund may make to the Council against a decision of a management committee shall be dealt with by such Council *mutatis mutandis* in accordance with the procedure laid down in the Council's Constitution.

34. EXPIRY OF AGREEMENT AND DISSOLUTION OF COUNCIL

(1) In the event of the expiry of this Agreement or any extension or re-enactment thereof and in the event of no subsequent agreement being negotiated for the purpose of continuing the operation of the Benefit Fund within three months from the expiry of this Agreement or any extension or re-enactment thereof, the Benefit Fund shall be administered by the management committee and, in the event of a subsequent agreement not being negotiated within a period of two years from the date of expiry of the Agreement or any extension or re-enactment thereof the Benefit Fund shall be liquidated by the management committee in which event the provisions of clause 11 of the Council's constitution shall *mutatis mutandis* apply.

(2) In the event of the dissolution of the Council or in the event of its ceasing to function during any period in which this Agreement is binding in terms of section 34 (2) of the Act, the management committee, or such other person as the Registrar may designate in terms of that section of the Act, shall continue to administer the Benefit Fund and the members of such committee at the date on which the Council ceases to function or is dissolved shall be deemed to be members thereof for such purposes: Provided however, that any vacancies occurring on such committee may be filled by the Registrar from employers or employees in the Industry to ensure an equality of employer and employee representatives and alternates in the membership of such committee. In the event of any management committee being unable or unwilling to discharge its duties or a deadlock arising thereon which renders the administration of the Benefit Fund impracticable or undesirable in the opinion of the Registrar, he may appoint a trustee or trustees to carry out the duties of such committee and who shall possess all the powers of such committee for the purpose. If there is no

31. FINANSIËLE BEHEER

(1) Alle geld wat die bestuurskomitee ten opsigte van die Bystandsfonds ontvang, moet binne drie dae na ontvangs daarvan in die naam van die Bystandsfonds in 'n rekening of rekenings by 'n bank of bouvereniging gestort word, en alle uitbetalings uit sodanige rekening of rekenings—

- (a) moet eers deur die bestuurskomitee goedgekeur word;
- (b) moet per tjek of ander skriftelike stuk geskied wat onderteken is deur 'n persoon wat behoorlik deur die bestuurskomitee daartoe gemagtig is, en deur die sekretaris mede-onderteken is.

(2) Uitgawes wat in verband met die administrasie van die Bystandsfonds aangegaan is, word teen die Fonds in rekening gebring.

(3) Die bestuurskomitee moet kwartaallikse verslae by die Raad indien waarin onder andere besonderhede verstrekkend word oor bystand wat die Bystandsfonds verskaf het, en die geld wat ontvang en uitbetaal is gedurende die tydperk waarop die verslag betrekking het.

(4) (a) Die bestuurskomitee moet voor of op 30 Junie elke jaar aan die Raad state voorlê wat geouditeer is deur die ouditeur wat ingevolge klousule 30 (3) (c) hiervan aangestel is, en wat deur sy voorsitter medeonderteken is, en sodanige state moet die inkomste en uitgawes van die Bystandsfonds gedurende die voorgaande 12 maande geëindig 31 Maart asook sy bates en laste soos op daardie datum aantoon.

Hierdie state en die ouditeur se verslag daaroor moet by die kantore van die Raad beskikbaar wees ter insae van bydraers tot die Bystandsfonds, wat daarop geregtig is om kopieë daarvan of uittreksels daaruit te maak.

(b) Uit die geouditeerde staat hierin genoem, moet die Sekretaris van die Raad 'n gekonsolideerde inkomste-en-uitgawerekening en balansstaat van die Bystandsfonds opstel, dit deur die Raad se ouditeurs laat ouditeer en na goedkeuring deur die Raad, kopieë daarvan by die Sekretaris van Arbeid indien.

32. VRYWARING

Die lede van die bestuurskomitee en die amptenare en werknemers van die Bystandsfonds is nie vir die skulde en verpligtinge van genoemde Fonds aanspreeklik nie en word hierby deur die Bystandsfonds gevrywaar teen alle verliese en uitgawes wat hulle in of in verband met die bona fide-uitvoering van hulle werksaamhede aangaan.

33. GESKILLE

Geskille in verband met die uitleg, betekenis of bedoeling van 'n bepaling hiervan of in verband met die administrasie van die Bystandsfonds wat 'n bestuurskomitee nie in staat is om te skik nie, moet na die Raad verwys word, en waar 'n lid van die Bystandsfonds by die Raad appél teen 'n beslissing van die bestuurskomitee aanteken, moet die Raad sodanige appél *mutatis mutandis* behandel ooreenkomstig die prosedure wat in die Raad se konstitusie voorgeskryf word.

34. VERSTRYKING VAN OOREENKOMS EN ONTBINDING VAN RAAD

(1) Ingeval hierdie Ooreenkoms of 'n verlenging of herbekragtiging daarvan verstryk en ingeval geen daaropvolgende ooreenkoms binne drie maande vanaf die verstryking van hierdie Ooreenkoms of 'n verlenging of herbekragtiging daarvan aangegaan word ten einde die Bystandsfonds voort te sit nie, moet die Bystandsfonds deur die bestuurskomitee geadminestreer word, en ingeval 'n daaropvolgende ooreenkoms nie binne 'n tydperk van twee jaar vanaf die verstrykingsdatum van die Ooreenkoms of 'n verlenging of herbekragtiging daarvan aangegaan word nie, word die Bystandsfonds deur die bestuurskomitee gelikwiede, in welke geval klousule 11 van die Raad se konstitusie *mutatis mutandis* van toepassing is.

(2) Ingeval die Raad ontbind word of ophou om te funksioneer gedurende 'n tydperk waarin hierdie Ooreenkoms ingevolge artikel 34 (2) van die Wet nog bindend is, moet die bestuurskomitee of sodanige ander persoon wat die Registrateur ingevolge daardie artikel van die Wet mag aanwys, voortgaan om die Bystandsfonds te administreer, en die lede van sodanige komitee op die datum waarop die Raad ophou om te funksioneer of ontbind word, word vir sodanige doeleindes geag lede daarvan te wees: Met dien verstande egter dat 'n vakature wat in sodanige komitee ontstaan, deur die Registrateur uit die geledere van of die werkgewers of die werknemers in die Nywerheid gevul kan word ten einde te verseker dat die getal verteenwoordigers van die werkgewers en die werknemers en hul sekundi in sodanige komitee ewe veel is. Ingeval 'n bestuurskomitee nie in staat is nie of onwilling is om sy pligte uit te voer of ingeval 'n dooie punt daaroor ontstaan wat die administrasie van die Bystandsfonds na die mening van die Registrateur ondoenlik of onwenslik maak, kan hy 'n trustee of trustees aanstel om die werksaamhede van sodanige komitee uit te voer en sodanige trustee of trustees besit vir dié doel al die bevoegdhede van sodanige komitee. As daar

Council in existence upon the expiration of this Agreement the Benefit Fund shall be liquidated in the manner set forth in clause 35 hereof and if upon such expiration the affairs of the Council have already been wound up and its assets distributed the balance of the Benefit Fund shall be distributed as provided for in section 34 (4) of the Act, as if it formed part of the general funds of the Council.

35. LIQUIDATION

Upon liquidation of the Benefit Fund in terms of clause 34 (1) hereof, the moneys remaining to the credit of the said Fund after payment of all claims including administration and liquidation expenses, shall be paid into the general funds of the Council.

36. THE NATIONAL DEVELOPMENT FUND FOR THE BUILDING INDUSTRY

(1) The Council having been advised of the establishment of the National Development Fund for the Building Industry [inaugurated by the Building Industries Federation (South Africa)], hereinafter referred to as the "National Fund", hereby authorises, for the purpose of implementing the objects set forth in the constitution of the said National Fund, the collection of contributions in accordance with the procedure detailed hereunder.

(2) Each employer shall, subject to the provisions of subclauses (3) and (4) hereof, contribute to the National Fund an amount of 12c per week in respect of each of his employees for whom wages are prescribed in clause 4 (1) (e) hereof.

(3) No payment shall be made by an employer in respect of an employee who works less than eight hours in any week.

(4) Where an employee is employed by two or more employers during the same week, the payments for that week shall be made by the employer by whom he was first employed during that week for not less than eight hours.

(5) The procedure prescribed in clause 27 hereof shall apply *mutatis mutandis* to the payment of contributions in terms of this clause.

(6) The Council shall each month pay over to the said National Fund the total amount of contributions collected by it in terms of subclause (2) hereof, less a collection fee of 2½ per cent which amount shall accrue to the general funds of the Council.

(7) Copies of the constitution and of the audited annual accounts and balance sheets of the National Fund shall be lodged with the Council and with the Secretary for Labour. For the purposes of this subclause, the term "constitution" shall include any amendments to the constitution adopted from time to time.

37. EMPLOYMENT OF JUVENILES

No person under the age of 15 years shall be employed in the Industry.

38. AGENTS

The Council may appoint one or more specified persons to assist in giving effect to the terms of this Agreement, and it shall be the duty of every employer and every employee to permit such persons to enter such premises, institute and complete such enquiries and to examine such documents, books, wage sheets, and pay tickets, and to interrogate such individuals and to do all such acts as may be necessary for the purpose of ascertaining whether the provisions of this Agreement are being observed and no person shall make a false statement to such agent during the course of his investigations.

39. BASIS OF PAYMENT

Notwithstanding anything to the contrary contained in this Agreement, payment of all work done will be at the rate prescribed for the operation or operations performed and will not be based upon the technical skill or qualifications of the the Council.

40. PROHIBITED EMPLOYMENT

(1) No employee other than an artisan, apprentice or trainee, shall be employed on artisan's work without the prior consent of the Council.

(2) Notwithstanding anything to the contrary in this Agreement no provisions which prohibit the engagement or employment of an employee on any class of work or on any conditions, shall be deemed to relieve the employer from paying the remuneration and observing the conditions which he would have had to pay or observe had such engagement or employment not been prohibited and the employer shall continue to pay such remuneration and observe such conditions as if such engagement or employment had not been prohibited.

geen Raad bestaan wanneer hierdie Ooreenkoms verstryk nie, moet die Bystandsfonds gelikwedeer word op die wyse uiteengesit in klousule 35 hiervan, en indien die Raad se sake by sodanige verstryking reeds gelikwedeer en sy bates verdeel is, moet die saldo van die Bystandsfonds verdeel word soos in artikel 34 (4) van die Wet bepaal, asof dit deel van die algemene fondse van die Raad uitmaak.

35. LIKWIDASIE

By likwidasië van die Bystandsfonds ingevolge klousule 34 (1) hiervan, moet die geld wat in die krediet van genoemde Fonds staan nadat alle eise, met inbegrip van die administrasie- en likwidasiëkoste, betaal is, in die algemene fondse van die Raad gestort word.

36. DIE NASIONALE ONTWIKKELINGSFONDS VIR DIE BOUNYWERHEID

(1) Nademaal die Raad verwittig is van die stigting van die Nasionale Ontwikkelingsfonds vir die Bounywerheid [wat ingestel is deur die Building Industries Federation (South Africa)], hierna die "Nasionale Fonds" genoem, verleen hy hierby magtiging om bydraes in te vorder ooreenkomstig die prosedure hieronder genoem, ten einde die oogmerke te verwesenlik wat in die konstitusie van genoemde Nasionale Fonds uiteengesit is.

(2) Elke werkgewer moet, behoudens subklousules (3) en (4) hiervan, 'n bedrag van 12c per week bydra tot die Nasionale Fonds ten opsigte van elkeen van sy werknemers vir wie lone in klousule 4 (1) (e) hiervan voorgeskryf word.

(3) 'n Werkgewer betaal geen bedrag ten opsigte van 'n werknemer wat minder as agt uur in 'n week vir hom werk nie.

(4) Waar 'n werknemer gedurende dieselfde week by twee of meer werkgewers in diens was, moet die werkgewer by wie hy die eerste gedurende daardie week minstens agt uur in diens was, die bedrag vir daardie week betaal.

(5) Die prosedure in klousule 27 hiervan voorgeskryf, is *mutatis mutandis* van toepassing op die betaling van bydraes ingevolge hierdie klousule.

(6) Die Raad moet elke maand aan genoemde Nasionale Fonds die totale bedrag van die bydraes betaal wat hy ingevolge subklousule (2) hiervan ingevorderd het, min invorderingsgeld van 2½ persent wat aan die algemene fondse van die Raad moet toeval.

(7) Kopieë van die konstitusie en van die geouditeerde jaarrekenings en balansstate van die Nasionale Fonds moet by die Raad en by die Sekretaris van Arbeid ingedien word. Vir die toepassing van hierdie subklousule sluit die uitdrukking "konstitusie" ook in alle wysigings van die konstitusie wat van tyd tot tyd aangeneem word.

37. INDIENSNEMING VAN JEUGDIGES

Geen persoon onder die ouderdom van 15 jaar mag in die Nywerheid in diens geneem word nie.

38. AGENTE

Die Raad kan een of meer bepaalde persone aanstel om behulpzaam te wees met die uitvoering van hierdie Ooreenkoms, en dit is die plig van elke werkgewer en elke werknemer om sodanige persone toe te laat om sodanige persele te betree, sodanige navrae te doen en af te handel en sodanige dokumente, boeke, loonstate en betaalkaarte te ondersoek en sodanige persone te ondervra en alle sodanige stappe te doen as wat nodig is ten einde vas te stel of hierdie Ooreenkoms nagekom word, en niemand mag 'n valse verklaring aan sodanige agent in die loop van sy ondersoek doen nie.

39. GRONDSLAG VIR BETALING

Ondanks andersluidende bepalings in hierdie Ooreenkoms, moet daar vir alle werk wat verrig is, betaal word teen die loon wat voorgeskryf is vir die werksaamheid of werksaamhede wat verrig word, en mag dit nie op die tegniese bedrewenheid of kwalifikasies van die betrokke werknemer gegrond word nie.

40. VERBOD OP INDIENSNEMING

(1) Geen werknemer, uitgesonderd 'n ambagsman, vakleerling of kwekeling, mag vir ambagswerk in diens geneem word nie, tensy die toestemming van die Raad vooraf verkry is.

(2) Ondanks andersluidende bepalings in hierdie Ooreenkoms, word geen bepalings wat die indiensneming of indienshouding van 'n werknemer vir enige klas werk of op enige voorwaardes verbied, geag die werkgewer te onthef van die betaling van die besoldiging en die nakoming van die voorwaardes wat hy sou moet betaal of nagekom het as sodanige indiensneming of indienshouding nie verbied was nie, en die werkgewer moet aanhou om sodanige besoldiging te betaal en sodanige voorwaardes na te kom asof sodanige indiensneming of indienshouding nie verbied was nie.

41. ORGANISATIONAL FACILITIES

Organisational facilities shall be given to organisers of the trade union to have access to their members by arrangement with the employer or his duly authorised representative.

42. RECORDS TO BE KEPT BY EMPLOYERS

Every employer shall keep records required by section 57 of the Act in the manner prescribed in regulation 8 (1) of the regulations published under the Act.

43. ADMINISTRATION OF AGREEMENT

The Council shall be responsible for the administration of this Agreement and it may issue expressions of opinion not inconsistent with the provisions thereof for the guidance of employers and employees, and all matters on which a subcommittee is required or permitted to reach a decision, shall be capable of being referred by any person aggrieved by a decision of a subcommittee to the Council by way of appeal.

44. EXHIBITION OF AGREEMENT

Every employer shall affix and keep affixed in his establishment a legible copy of this Agreement, in both official languages, in a conspicuous place where it is readily accessible to his employees.

45. TRADE UNION SUBSCRIPTIONS AND CONTRIBUTIONS TO THE TRADE UNION'S BENEFIT FUND

(1) Every employer who is a member of the employers' organisation shall deduct an amount of 49c each week from the remuneration of every artisan employed by him and who is a member of the trade union.

(2) Every employer shall submit the amounts so deducted to the Council each week not later than the Friday following that in which deductions or payments were made.

(3) Every employer shall submit a form to the Council showing the full name, identity number and union contribution card number of each employee in respect of whom the deduction referred to in subclause (1) hereof has been made and in respect of whom the payment is made to the Council. Such forms shall be obtained by the employer from the Council and must be returned completed to the Council not later than the seventh day of the month following that in which the deductions were made.

(4) Every employer who employs any of the employees referred to in subclause (1) hereof shall pay an amount of 49c for each employee to the Council whether or not such deductions have been made.

(5) An employee who has been absent from work during any week shall pay an amount of 49c in cash to the Council not later than the Saturday of each week in which he has been absent.

(6) An employee who is not able to obtain employment with an employer who is a member of the employers' organisation, shall during such period as he is not so employed, pay an amount of 49c in cash, weekly, to the Council not later than the Saturday of each week.

(7) The Council shall remit the amounts paid to it in terms of subclauses (2), (4), (5) and (6) hereof to the trade union not later than the last day of the month following that in which the amounts were collected, together with a list showing the names of the employees for whom the amounts have been collected.

(8) The Council shall deduct a collection fee of 5 per cent from the moneys paid in terms of subclause (7) hereof and the amount so deducted shall accrue to the general funds of the Council.

(9) Any amount by which an employee's total contributions paid to the Council in terms of this clause during any period commencing on 1 November in any year and ending on 31 October the following year exceeds the annual subscription and the contribution to the benefit fund of the trade union payable by the employee to the trade union in terms of its constitution shall be paid by the Council to the employee not later than the last day prior to the commencement of the annual holiday period prescribed in clause 22 hereof immediately following the year to which the payment relates.

(10) Where an employer did not employ any employees as specified in subclause (1) hereof during any month, such employer shall nevertheless submit a form before the seventh day of the following month with the words "No employees" written across the form.

(11) Where an employee is employed by two or more employers during the same week, the deduction for that week shall be made by the employer by whom he was first employed for not less than eight hours.

41. ORGANISASIEFASILITEITE

Organisasiefasiliteite moet aan die organiseerders van die vakvereniging verleen word sodat hulle toegang tot hul lede kan verkry deur reëlings met die werkgever of sy behoorlik gemagtigde verteenwoordiger te tref.

42. REGISTERS WAT DEUR WERKGEWERS BYGEHOUD MOET WORD

Elke werkgever moet die register wat by artikel 57 van die Wet vereis word, byhou op die wyse wat voorgeskryf is in regulasie 8 (1) van die regulasies wat by die Wet gepubliseer is.

43. ADMINISTRASIE VAN OOREENKOMS

Die Raad is verantwoordelik vir die administrasie van hierdie Ooreenkoms en kan vir die leiding van werkgewers en werknemers, menings uitspreek wat nie met die bepalinge hiervan onbestaanbaar is nie, en alle sake waarvoor 'n subkomitee verplig is om te besluit of toegelaat word om te besluit, kan deur enigeen wat deur 'n besluit van 'n subkomitee benadeel is, by wyse van appél na die Raad verwys word.

44. VERTONING VAN OOREENKOMS

Elke werkgever moet 'n leesbare kopie van hierdie Ooreenkoms in albei amptelike tale en op 'n opvallende plek wat maklik vir sy werknemers toeganklik is, in sy bedryfsinrigting opplak en opgeplak hou.

45. VAKVERENIGINGLEDEGELD EN BYDRAES TOT DIE VAKVERENIGING SE BYSTANDSFONDS

(1) Elke werkgever wat lid van die werkgewersorganisasie is, moet elke week 'n bedrag van 49c aftrek van die besoldiging van elke ambagsman wat by hom in diens is en wat 'n lid van die vakvereniging is.

(2) Elke werkgever moet die bedrae wat aldus afgetrek is, elke week voor of op die Vrydag wat volg op die een waarop die aftrekkings gedoen is of die betalings geskied het, aan die Raad stuur.

(3) Elke werkgever moet 'n vorm aan die Raad voorleë waarop die volle naam, identiteitsnommer en verenigingsbydraekaartnommer vermeld word van elke werknemer ten opsigte van wie die aftrekking in subklousule (1) hiervan bedoel, gedoen is en ten opsigte van wie die betaling aan die Raad gedoen is. Sodanige vorms moet deur die werkgever van die Raad verkry word en moet ingevul aan die Raad teruggestuur word voor of op die sewende dag van die maand wat volg op die een waarin die aftrekkings gedoen is.

(4) Elke werkgever by wie enige van die werknemers in subklousule (1) hiervan bedoel, in diens is, moet 'n bedrag van 49c vir elke werknemer aan die Raad betaal of sodanige aftrekkings gedoen is al dan nie.

(5) 'n Werknemer wat gedurende 'n week van die werk afwesig was, moet voor of op die Saterdag van elke week waarin hy afwesig was, 'n bedrag van 49c in kontant aan die Raad betaal.

(6) 'n Werknemer wat nie in staat is om werk te kry by 'n werkgever wat lid van die werkgewersorganisasie is nie, moet gedurende sodanige tydperk wat hy nie aldus in diens is nie, weekliks 'n bedrag van 49c in kontant voor of op die Saterdag van elke week aan die Raad betaal.

(7) Die Raad moet die bedrae wat ingevolge subklousules (2), (4), (5) en (6) hiervan aan hom betaal is, voor of op die laaste dag van die maand wat volg op die een waarin die bedrae ingevorder is, tesame met 'n lys wat die name van die werknemers vermeld vir wie die bedrae ingesamel is, aan die vakvereniging stuur.

(8) Die Raad moet invorderingsgeld van 5 persent aftrek van die geld wat ingevolge subklousule (7) hiervan betaal is, en die bedrag wat aldus afgetrek is, val aan die algemene fondse van die Raad toe.

(9) Enige bedrag waarmee 'n werknemer se totale bydraes wat ingevolge hierdie klousule aan die Raad betaal is, gedurende 'n tydperk wat op 1 November in 'n jaar begin en op 31 Oktober die volgende jaar eindig, die jaarlikse ledegeld en die bydrae tot die vakvereniging sy bestandsfonds te bowe gaan wat die werknemer aan die vakvereniging ingevolge sy konstitusie moet betaal, moet deur die Raad aan die werknemer betaal word voor of op die laaste dag voor die begin van die jaarlikse vakansie tydperk in klousule 22 hiervan voorgeskryf, wat onmiddellik volg op die jaar waarop die betaling betrekking het.

(10) Waar 'n werkgever gedurende 'n maand geen werknemers in diens gehad het soos in subklousule (1) hiervan vermeld nie, moet sodanige werkgever nietemin voor die sewende dag van die volgende maand 'n vorm voorleë met die woorde "Geen werknemers" daaroor geskryf.

(11) Waar 'n werknemer gedurende dieselfde week by twee of meer werkgewers in diens was, moet die aftrekking vir daardie week gedoen word deur die werkgever by wie hy die eerste in diens, was vir minstens agt uur.

46. EMPLOYERS' ORGANISATION FEES

(1) Every employer who is a member of the employers' organisation shall pay to the Council in respect of each of his employees for whom wages are prescribed in clause 4 (1) (e) hereof an amount of 6c per week, and 3c per week in respect of employees for whom wages are prescribed in clause 4 (1) (a), (b), (c) and (d).

(2) No payment shall be made by an employer in respect of an employee who has worked for less than eight hours in any one week.

(3) Where an employee is employed by more than one member of the employers' organisation during any one week, the payment prescribed in subclause (1) hereof shall be made by the member who first employed the employee during that week for not less than eight hours.

(4) The employer shall make the payments referred to in subclause (1) hereof within one week from the pay-day of the week to which the payment relates, giving such particulars as the Council may prescribe from time to time.

(5) The Council shall within the first seven days of each month pay to the employers' organisation all the amounts received under subclause (4) hereof during the preceding month, less a 2½ per cent collection fee, which amount shall accrue to the general funds of the Council.

47. BUILDING INDUSTRIES RECRUITMENT AND TRAINING FUND

(1) The Council having been advised of the establishment of the Building Industries Recruitment and Training Fund [inaugurated by the Building Industries Federation (South Africa)], hereinafter referred to as the Training Fund, hereby authorises, for the purpose of implementing the objects set forth in the constitution of the said Training Fund, the collection of contributions in accordance with the procedure detailed hereunder.

(2) Every employer shall, subject to the provisions of subclauses (3) and (4) hereof, contribute to the Training Fund an amount of 50c per week in respect of each of his employees for whom wages are prescribed in clause 4 (1) (e) hereof and 10c per week in respect of employees for whom wages are prescribed in clause 4 (1) (a), (b), (c) and (d).

(3) No payment shall be made by an employer in respect of an employee who works less than eight hours for him in any week.

(4) Where an employee is employed by two or more employers during the same week, the payment in respect of that week shall be made by the employer by whom he was first employed during that week for not less than eight hours.

(5) The procedure prescribed in clause 27 of this Agreement shall apply *mutatis mutandis* to the payment of contributions in terms of this clause.

(6) The Council shall each month pay over to the said Training Fund the total amount of contributions collected by it in terms of subclause (2), less a collection fee of two and one half per cent, which amount shall accrue to the general funds of the Council.

(7) Copies of the constitution and of the audited accounts and balance sheets of the Training Fund shall be lodged with the Council and with the Secretary for Labour. For the purposes of this subclause the term "constitution" shall include any amendments to the constitution adopted from time to time.

48. GENERAL

No employer or employee may waive the provisions of this Agreement whether or not the said provisions create a benefit or obligation upon the employer or employee concerned. Each provision, subclause or clause shall create a right or obligation, as the case may be, independently of the existence of other provisions. In the event of any provision, subclause or clause of this Agreement being inoperative or *ultra vires* the powers of the parties or the Minister, either before or after publication of this Agreement in the *Government Gazette* by the Minister under the provisions of the Act, this shall in no way affect the remainder of the Agreement, which shall in that event constitute the Agreement.

Signed at Kroonstad on behalf of the parties, this 24th day of June 1976.

A. J. GOOSEN, Chairman.

J. L. JORDAAN, Vice-Chairman.

H. R. KRUGER, Secretary.

46. WERKGEWERSORGANISASIEGELDE

(1) Elke werkgewer wat lid van die werkgewersorganisasie is, moet ten opsigte van elkeen van sy werknemers vir wie lone in klousule 4 (1) (e) hiervan voorgeskryf word 'n bedrag van 6c per week aan die Raad betaal, en 3c per week ten opsigte van werknemers vir wie lone in klousule 4 (1) (a), (b), (c) en (d) voorgeskryf word.

(2) 'n Werkgewer moet geen betaling doen ten opsigte van 'n werknemer wat minder as agt uur in 'n bepaalde week vir hom gewerk het nie.

(3) Waar 'n werknemer gedurende 'n bepaalde week by meer as een lid van die werkgewersorganisasie in diens was, moet die betaling wat in subklousule (1) hiervan voorgeskryf word, gedoen word deur die lid by wie die werknemer die eerste gedurende daardie week minstens agt uur in diens was.

(4) Die werkgewer moet die betalings wat in subklousule (1) hiervan bedoel word, doen binne een week vanaf die betaaldag van die week waarop die betaling betrekking het en moet sodanige besonderhede verstrek as wat die Raad van tyd tot tyd voorskryf.

(5) Die Raad moet binne die eerste sewe dae van elke maand alle bedrae wat gedurende die voorafgaande maand kragtens subklousule (4) hiervan ontvang is, min invorderingsgeld van 2½ persent, aan die werkgewersorganisasie betaal, wat aan die algemene fondse van die Raad moet toeval.

47. WERWINGS-EN-OPLEIDINGSFONDS VIR DIE BOU- NYWERHEID

(1) Nademaal die Raad verwittig is van die instelling van die Werwings-en-opleidingsfonds vir die Bounywerheid [ingestel deur die Building Industries Federation (South Africa)], hierna die Opleidingsfonds genoem, magtig hy hierby, vir die doel om die oogmerke te implementeer wat in die konstitusie van genoemde Opleidingsfonds uiteengesit word, die insameling van bydraes ooreenkomstig die prosedure hieronder uiteengesit.

(2) Behoudens subklousules (3) en (4) hiervan, moet elke werkgewer aan die Opleidingsfonds 'n bedrag van 50c per week betaal ten opsigte van elkeen van sy werknemers vir wie lone in klousule (4) (1) (c) hiervan voorgeskryf word, en 10c per week ten opsigte van werknemers vir wie lone in klousule 4 (1) (a), (b), (c) en (d) voorgeskryf word.

(3) 'n Werkgewer betaal geen bydrae ten opsigte van 'n werknemer wat minder as agt uur in een week in sy diens is nie.

(4) Indien 'n werknemer gedurende dieselfde week by twee of meer werkgewers in diens was, moet die bydrae ten opsigte van daardie week gedoen word deur die werkgewer by wie hy eerste gedurende daardie week minstens agt uur in diens was.

(5) Die prosedure in klousule 27 van hierdie Ooreenkoms voorgeskryf, is *mutatis mutandis* van toepassing op die betaling van bydraes ingevolge hierdie klousule.

(6) Die Raad moet elke maand die totale bedrag van die bydraes wat hy ingevolge subklousule (2) ingevorder het, min invorderingsgeld teen twee en 'n half persent, wat aan die algemene fondse van die Raad toeval, aan genoemde Opleidingsfonds oorbetal.

(7) Kopieë van die konstitusie en van die geouditeerde rekenings en balansstate van die Opleidingsfonds moet by die Raad en by die Sekretaris van Arbeid ingedien word. Vir die toepassing van hierdie subklousule sluit die uitdrukking "konstitusie" ook in alle wysigings van die konstitusie wat van tyd tot tyd aangeneem word.

48. ALGEMEEN

Geen werkgewer of werknemer mag van die bepalings van hierdie Ooreenkoms afwyk nie, of genoemde bepalings 'n voordeel vir die betrokke werkgewer of werknemer skep of 'n verpligting op hom plaas, al dan nie. Elke bepaling subklousule of klousule skep 'n reg of verpligting, na gelang van die geval, afgesien van die bestaan van ander bepalings. Ingeval 'n bepaling, subklousule of klousule van hierdie Ooreenkoms ongeldig of *ultra vires* is vir ower dit die bevoegdhede van die partye of die Minister aangaan, hetsy voor of nadat die Minister hierdie Ooreenkoms kragtens die bepalings van die Wet in die *Staatskoerant* gepubliseer het, raak dit hoegenaamd nie die res van die Ooreenkoms nie, wat in daardie geval die Ooreenkoms uitmaak.

Namens die partye op hede die 24ste dag van Junie 1976 in Kroonstad onderteken.

A. J. GOOSEN, Voorsitter.

J. L. JORDAAN, Ondervoorsitter.

H. R. KRUGER, Sekretaris.

No. R. 2401 10 December 1976
**FACTORIES, MACHINERY AND BUILDING WORK
 ACT, 1941**

BUILDING INDUSTRY, KROONSTAD

I, Stephanus Petrus Botha, Minister of Labour—

(a) hereby, in terms of section 22 (1) of the Factories, Machinery and Building Work Act, 1941, declare the provisions of the Agreement and notice relating to the Building Industry, published under Government Notice R. 2400 of 10 December 1976, to be, on the whole, not less favourable to the employees whose hours of work and remuneration in respect of overtime, public holidays and work on Sundays and public holidays are regulated thereby, than the relative provisions of the said Act; and

(b) hereby, in terms of section 54 (1) of the said Act and with effect from the second Monday after the date of publication of this notice and for such period or periods as the said Agreement may be binding in terms of the Industrial Conciliation Act, 1956, exempt all employers who are subject to the provisions of the said Agreement from the requirements of section 21A of the first-mentioned Act, in respect of employees who are entitled to sick pay in terms of the said Agreement.

S. P. BOTHA, Minister of Labour.

No. R. 2402 10 December 1976
INDUSTRIAL CONCILIATION ACT, 1956

**WORK RESERVATION DETERMINATION 28.—
 BUILDING INDUSTRY, REPUBLIC OF SOUTH
 AFRICA—EXEMPTION IN RESPECT OF THE
 MAGISTERIAL DISTRICT OF KROONSTAD**

It is hereby notified for general information that the Minister of Labour has, in terms of section 77 (10) of the Industrial Conciliation Act, 1956, granted exemption from the provisions of Determination 28, published under Government Notice R. 149 of 24 January 1975, to all employers who are bound by the Agreement relating to the Building Industry, Kroonstad, published under Government Notice R. 2400 of 10 December 1976, and to the employees of such employers, with effect from the second Monday after the date of publication of this notice and for such period or periods as the said Agreement may be binding in terms of the said Act, to the extent that persons who are not White persons or Coloured skilled artisans may in the said Industry perform any work specified in the definition of "operative" in clause 3 of the said Agreement.

The exemption has been granted on condition that it shall cease to operate in respect of any employer immediately such employer replaces a White person employed by him on work in respect of which exemption has been granted, by a person who is not a White person.

No. R. 2401 10 Desember 1976
**WET OP FABRIEKE, MASJINERIE EN
 BOUWERK, 1941**

BOUNYWERHEID, KROONSTAD

Ek, Stephanus Petrus Botha, Minister van Arbeid—

(a) verklaar hierby, kragtens artikel 22 (1) van die Wet op Fabriek, Masjinerie en Bouwerk, 1941, dat die bepalings van die Ooreenkoms en kennisgewing in verband met die Bounywerheid, gepubliseer by Goewermentskennisgewing R. 2400 van 10 Desember 1976 oor die algemeen vir werknemers wie se werkure en besoldiging ten opsigte van oortydwerk, openbare feesdae en werk op Sondag en openbare feesdae daarby gereël word, nie minder gunstig is nie as die desbetreffende bepalings van genoemde Wet; en

(b) stel hierby, ingevolge artikel 54 (1) van genoemde Wet en met ingang van die tweede Maandag na die datum van publikasie van hierdie kennisgewing en vir sodanige tydperk of tydperke as wat genoemde Ooreenkoms kragtens die Wet op Nywerheidsversoening, 1956, bindend mag wees, alle werkgewers wat onderworpe is aan die bepalings van genoemde Ooreenkoms, vry van die vereistes van artikel 21A van eersgenoemde Wet, ten opsigte van werknemers wat kragtens genoemde Ooreenkoms op siekebesoldiging geregtig is.

S. P. BOTHA, Minister van Arbeid.

No. R. 2402 10 Desember 1976
WET OP NYWERHEIDSVERSOENING, 1956

**WERKRESEVERINGVASSTELLING 28.—BOU-
 NYWERHEID, REPUBLIEK VAN SUID-AFRIKA—
 VRYSTELLING TEN OPSIGTE VAN DIE LAND-
 DROSDISTRIK KROONSTAD**

Hierby word vir algemene inligting bekendgemaak dat die Minister van Arbeid kragtens artikel 77 (10) van die Wet op Nywerheidsversoening, 1956, aan alle werkgewers vir wie die Ooreenkoms in verband met die Bounywerheid, Kroonstad, gepubliseer by Goewermentskennisgewing R. 2400 van 10 Desember 1976, bindend is en aan alle werknemers van sodanige werkgewers, met ingang van die tweede Maandag na die datum van publikasie van hierdie kennisgewing en vir sodanige tydperk of tydperke as wat genoemde Ooreenkoms kragtens genoemde Wet bindend mag wees, vrystelling verleen het van die bepalings van Vastelling 28 wat by Goewermentskennisgewing R. 149 van 24 Januarie 1975 gepubliseer is, in dié mate dat persone wat nie Blanke persone of Gekleurde geskoolde ambagsmanne is nie toegelaat word om in genoemde Nywerheid enige werk te verrig wat in die omskrywing van "werkman" in klousule 3 van genoemde Ooreenkoms gespesifiseer is.

Die vrystelling is verleen op voorwaarde dat dit ten opsigte van enige werkgewer sal veral sodra sodanige werkgewer 'n Blanke wat by hom in diens is in werk ten opsigte waarvan vrystelling verleen is, vervang deur 'n persoon wat nie 'n Blanke persoon is nie.

Buy National Savings Certificates
Koop Nasionale Spaarsertifikate

Registered mail carries no insurance.

Send valuables by
INSURED PARCEL POST
and
Money by means of a POSTAL ORDER or
MONEY ORDER.

◆
Use air mail parcel post

———*It's quicker!*

◆
CONSULT YOUR LOCAL POSTMASTER.

Geregistreeerde pos is nie verseker nie.

Stuur waardevolle artikels per
VERSEKERDE PAKKETPOS
en
Geld deur middel van 'n POSORDER of
POSWISSEL.

◆
Stuur u pakkette per lugpos

———*dis vinniger!*

◆
RAADPLEEG U PLAASLIKE POSMEESTER.

CONTENTS

No.		Page	Gazette
		No.	No.
Labour, Department of			
<i>Government Notices</i>			
R.2400.	Industrial Conciliation Act, 1956: Building Industry, Kroonstad: Agreement	1	5355
R.2401.	Factories, Machinery and Building Work Act, 1941: Building Industry, Kroonstad	29	5355
R.2402.	Industrial Conciliation Act, 1956: Work Reservation Determination 28, Kroonstad	29	5355

INHOUD

No.		Bladsy	Staats-
		No.	koerant
			No.
Arbeid, Departement van			
<i>Goewermentskennisgewings</i>			
R.2400.	Wet op Nywerheidsversoening, 1956: Bou-nywerheid, Kroonstad: Ooreenkoms ...	1	5355
R.2401.	Wet op Fabrieke, Masjinerie en Bouwerk, 1941: Bounywerheid, Kroonstad	29	5355
R.2402.	Wet op Nywerheidsversoening, 1956: Werk-reserveringvasstelling 28, Kroonstad	29	5355

